

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 mars 2014

PROJET DE LOI
modifiant la loi du 22 juillet 1985
sur la responsabilité civile
dans le domaine de l'énergie nucléaire**SOMMAIRE**

Pages

1. Résumé	3
2. Exposé des motifs	4
3. Avant-projet	33
4. Avis du Conseil d'État.....	41
5. Projet de loi.....	47
6. Annexe.....	59

**LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À
L'ARTICLE 80 DE LA CONSTITUTION.**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 maart 2014

WETSONTWERP
tot wijziging van de wet van 22 juli 1985
betreffende de wettelijke aansprakelijkheid
op het gebied van de kernenergie**INHOUD**

Blz.

1. Samenvatting.....	3
2. Memorie van toelichting	4
3. Voorontwerp	33
4. Advies van de Raad van State	41
5. Wetsontwerp.....	47
6. Bijlage	59

**DE SPOEDBEHANDELING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 80 VAN DE GRONDWET.**

8461

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 10 mars 2014.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 12 mars 2014.

De regering heeft dit wetsontwerp op 10 maart 2014 ingediend.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 12 maart 2014 door de Kamer ontvangen.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
LDD	:	Lijst Dedecker
MLD	:	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie
INDEP-ONAFH	:	Indépendant-Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toezeggingen (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

RÉSUMÉ

Le présent projet de loi a pour but de moderniser le droit de la responsabilité civile nucléaire, en intégrant en droit belge les nouvelles dispositions découlant des Protocoles modificatifs des deux Conventions internationales pertinentes en la matière, la Convention de Paris et la Convention Complémentaire de Bruxelles.

Parmi les principales améliorations de ce régime, il faut citer, pour la Convention de Paris, le relèvement du montant minimal de la responsabilité civile de l'exploitant à 700 millions d'euros, une définition élargie des installations visées et des dommages couverts (notamment les mesures préventives et le dommage à l'environnement), un champ d'application géographique plus large pour les États dépourvus d'installations nucléaires et la suppression de la possibilité d'exclure les risques découlant de cataclysmes naturels.

En ce qui concerne la Convention Complémentaire de Bruxelles, laquelle offre une couverture complémentaire constituée de fonds publics, il faut relever une augmentation des montants des deux tranches, l'une nationale, l'autre internationale, un mode de calcul des contributions des Parties à la tranche internationale qui tienne mieux compte du risque créé et enfin une meilleure prise en considération des intérêts des Parties ayant opté pour un régime de responsabilité civile illimitée.

Le projet de loi améliore donc de façon substantielle la couverture des victimes d'un accident nucléaire sur le territoire national. Tous les États voisins dotés d'installations nucléaires adhèrent aux mêmes Conventions précitées; il en résulte que cette même protection sera assurée aux dommages subis en Belgique du chef d'accidents nucléaires survenant sur le territoire de ces États et ce dès l'entrée en vigueur des Protocoles modificatifs.

SAMENVATTING

Het ontwerp van wet heeft tot doel het nucleaire burgerlijke aansprakelijkheidsrecht te moderniseren, door in het Belgische recht nieuwe bepalingen op te nemen die voortvloeien uit de protocollen tot wijziging van twee relevante internationale verdragen ter zake, het Verdrag van Parijs en het Aanvullend Verdrag van Brussel.

Onder de belangrijkste verbeteringen van dit regime, behoren, voor het Verdrag van Parijs, het optrekken van het minimale aansprakelijkheidsbedrag van de exploitant tot 700 miljoen euro, een bredere definitie van de geïmplementeerde installaties en van de gedekte schade (met name preventieve maatregelen en milieuschade), een ruimer geografisch toepassingsveld voor staten zonder kerninstallaties en de opheffing van de mogelijkheid om de risico's die voortvloeien uit natuurrampen uit te sluiten.

Wat het Aanvullend Verdrag van Brussel betreft, dat een aanvullende dekking biedt, bestaande uit overheidsmiddelen, moet men wijzen naar de verhoging van de bedragen van twee schalen, de ene nationaal, de andere internationaal, de berekening van de bijdragen der Partijen aan de internationale schijf die meer rekening houdt met het veroorzaakte risico en ten slotte zal er beter rekening gehouden worden met de belangen van Partijen die voor een regime van onbegrensde burgerlijke aansprakelijkheid hebben gekozen.

Het ontwerp van wet verbetert dus in belangrijke mate de schadedekking van slachtoffers van een kernongeval op het nationale grondgebied. Alle buurlanden die geïnvesteed hebben in kerninstallaties treden toe tot deze verdragen; bijgevolg zal dezelfde bescherming verzekerd zijn voor de schade geleden in België uit hoofde van een kernongeval dat zich voordoet op het grondgebied van deze staten en dit vanaf de inwerkingtreding van de wijzigingsprotocollen.

EXPOSÉ DES MOTIFS

1. Exposé général

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Royaume de Belgique est Partie à la Convention de Paris du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire et à la Convention de Bruxelles du 31 janvier 1963, complémentaire à la Convention de Paris du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire.

Ces deux traités établissent un cadre international pour la compensation des dommages subis par les victimes d'un accident nucléaire et constituent la base fondatrice du droit international de la responsabilité civile nucléaire en Europe occidentale.

La Convention de Paris organise un système de responsabilité civile qui repose sur un certain nombre de principes:

— l'exploitant est responsable de tout dommage nucléaire en relation causale avec son exploitation, sans que la victime ait à prouver une faute dans le chef de l'exploitant (la responsabilité "objective");

— l'exploitant est le seul responsable du dommage nucléaire (la "canalisation"). Il en résulte qu'aucune action ne peut être intentée contre une autre personne qui pourrait être responsable en vertu du droit commun et que tout recours de l'exploitant est exclu, sauf contre l'auteur d'un acte ou omission procédant de l'intention de causer un dommage;

— l'exploitant doit couvrir sa responsabilité au moyen d'une assurance ou d'une garantie financière;

— la responsabilité de l'exploitant peut être limitée au seul montant fixé par la législation applicable, cette limitation étant considérée comme une compensation du caractère objectif de la responsabilité;

— en cas d'accident, le tribunal compétent et le droit applicable sont, sauf exceptions, ceux de l'exploitant responsable.

La Convention Complémentaire de Bruxelles, quant à elle, organise un mécanisme de solidarité internationale,

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemene toelichting

DAMES EN HEREN,

Het Koninkrijk België is Partij bij het Verdrag van Parijs van 29 juli 1960 inzake de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie en bij de Conventie van Brussel van 31 januari 1963, tot aanvulling van het Verdrag van Parijs van 29 juli 1960 inzake de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie.

Deze twee verdragen scheppen een internationaal kader voor de vergoeding van schade geleden door de slachtoffers van een kernongeval en vormen de basis van het internationaal recht betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie in West-Europa.

Het Verdrag van Parijs organiseert een systeem van wettelijke aansprakelijkheid dat berust op een aantal principes:

— de exploitant is aansprakelijk voor elke kernschade die een oorzakelijk verband heeft met zijn exploitatie, zonder dat het slachtoffer een fout in hoofde van de exploitatie dient te bewijzen (de "objectieve" aansprakelijkheid);

— de exploitant is de enige aansprakelijke voor de kernschade (de "kanalisatie"). Daaruit volgt dat geen enkele rechtsvordering kan worden ingesteld tegen een ander persoon die aansprakelijk zou kunnen zijn krachtens het gemeen recht en dat elk verhaal van de exploitant uitgesloten is, behalve tegen de pleger van een daad of nalatigheid voortkomend uit de intentie om schade te berokkenen;

— de exploitant dient zijn aansprakelijkheid te dekken door middel van een verzekering of een financiële zekerheid;

— de aansprakelijkheid van de exploitant kan beperkt zijn tot enkel het bedrag vastgelegd in de toepasselijke wetgeving, aangezien deze beperking wordt beschouwd als een compensatie van het objectieve karakter van de aansprakelijkheid;

— in geval van een ongeval zijn de bevoegde rechtbank en het toepasselijk recht, op uitzonderingen na, deze van de aansprakelijke exploitant.

Het Aanvullend Verdrag van Brussel, van zijn kant, organiseert een mechanisme van internationale

reposant sur des fonds publics, dans l'hypothèse où la couverture offerte par ou au nom de l'exploitant en vertu de la Convention de Paris s'avérerait insuffisante. Ce mécanisme, ouvert aux seules Parties à la Convention de Paris, prévoit deux tranches successives de fonds publics. La première est en principe à charge de l'État de l'installation à l'origine du dommage, encore que l'État ait la faculté de la mettre à charge de l'exploitant; si cette tranche s'avère encore insuffisante, il est procédé à l'appel d'une tranche internationale. Cette dernière tranche rassemble les contributions de toutes les Parties; chaque Partie y contribue au prorata de sa puissance thermique nucléaire installée et de son produit national brut.

La Convention Complémentaire de Bruxelles ne couvre que les installations à usage pacifique et ses bénéfices sont strictement réservés à l'indemnisation des dommages subis sur le territoire des Parties contractantes (en ce compris la mer territoriale, la zone économique exclusive et les dommages subis en haute mer ou au-dessus de telles zones, à bord de navires ou d'aéronefs battant pavillon d'une Partie Contractante).

À ce jour, sont Parties à la Convention de Paris les 15 États suivants: Belgique, Danemark, Espagne, Italie, Finlande, France, Grèce, Norvège, Pays-Bas, Portugal, République fédérale d'Allemagne, Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, Slovénie, Suède et Turquie. L'Agence de l'OCDE pour l'Energie nucléaire est le dépositaire de cette Convention.

Parmi ces 15 États, seuls la Grèce, le Portugal et la Turquie ne sont pas Parties à la Convention Complémentaire de Bruxelles. Le gouvernement belge est dépositaire de cette dernière.

Le 12 février 2004, ces deux conventions ont fait l'objet de Protocoles modificatifs dont l'objectif était d'améliorer le régime existant.

La Confédération helvétique, prenant en considération les progrès notables apportés par ces Protocoles, les a signés tous les deux; elle deviendra Partie aux conventions révisées lors de leur entrée en vigueur.

Avant d'examiner les éléments propres à chaque Protocole, il faut relever leurs points communs:

— l'augmentation des montants disponibles, qu'il s'agisse de ceux à concurrence desquels l'exploitant

solidarité, dat gebaseerd is op openbare middelen, in de veronderstelling dat de dekking geboden door of namens de exploitant krachtens het Verdrag van Parijs, onvoldoende zou blijken. Dit mechanisme, uitsluitend toegankelijk voor de Partijen bij het Verdrag van Parijs, voorziet in twee opeenvolgende schijven van openbare middelen. De eerste is in principe ten laste van de Staat van de installatie die aan de oorsprong ligt van de schade, zij het dat de Staat de mogelijkheid heeft ze ten laste van de exploitant te leggen; indien deze schijf nog ontoereikend blijkt te zijn, wordt een beroep gedaan op een internationale schijf. Deze laatste schijf verzamelt de bijdragen van alle Partijen; elke Partij draagt eraan bij naar rata van zijn geïnstalleerd nucleair thermisch vermogen en van zijn bruto nationaal product.

Het Aanvullend Verdrag van Brussel dekt uitsluitend de installaties voor vreedzaam gebruik en de voordelen ervan zijn strikt voorbehouden voor de vergoeding van schade geleden op het grondgebied van de verdragsluitende Partijen (en dit met inbegrip van de territoriale zee, de exclusieve economische zone en schade geleden in volle zee of buiten de genoemde zones, aan boord van schepen of luchtvaartuigen die de vlag voeren van een Verdragsluitende Partij).

Tot op heden zijn de Partijen bij het Verdrag van Parijs de volgende 15 staten: België, Denemarken, Spanje, Italië, Finland, Frankrijk, Griekenland, Noorwegen, Nederland, Portugal, de Duitse Bondsrepubliek, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Slovenië, Zweden en Turkije. Het Agentschap van de OESO voor Kernenergie is depositaris van dit Verdrag.

Van deze 15 staten zijn enkel Griekenland, Portugal en Turkije geen Partij bij het Aanvullend Verdrag van Brussel. De Belgische regering is depositaris van dit laatste.

Op 12 februari 2004 waren deze twee verdragen het voorwerp van wijzigingsprotocollen met als doelstelling de verbetering van het bestaande regime.

De Zwitserse Confederatie, die de opmerkelijke vooruitgang die door deze Protocollen werd aangebracht, in overweging nam, heeft ze allebei ondertekend; ze zal Partij worden van de herziene verdragen vanaf hun inwerkingtreding.

Vooraleer de specifieke elementen van elk Protocol te onderzoeken, dienen we in te gaan op hun gemeenschappelijke punten:

— de verhoging van de beschikbare bedragen, ongeacht of het gaat over deze ten belope van welke de

est responsable (Convention de Paris) ou de ceux des tranches nationale et internationale de fonds publics (Convention Complémentaire de Bruxelles);

— l'intégration de l'option offerte aux Parties de mettre à charge de l'exploitant une responsabilité illimitée. Cet objectif est atteint, d'une part, en présentant désormais le montant à assurer par l'exploitant comme un minimum et non plus comme un maximum, et, d'autre part, en garantissant le maintien de l'intervention de la tranche internationale à partir du même niveau de dommages (1,2 milliard d'euros), quelle que soit l'option prise par une Partie quant à la limitation ou non de la responsabilité de l'exploitant;

— le remplacement du DTS comme unité de compte par l'euro, la devise commune à la majorité des Parties et aux plus importants contributeurs de fonds publics, éliminant ainsi le risque de change, tant pour les assureurs que pour les Parties de l'eurozone.

Pour la Convention de Paris, il faut retenir les axes principaux suivants:

— l'introduction de nouvelles branches de dommages pour lesquelles une indemnisation serait due et surtout une définition plus précise de ces branches, comme le dommage à l'environnement ou le coût des mesures préventives;

— l'élargissement de la liste des installations couvertes aux installations en cours de déclassement et aux installations destinées au stockage définitif de substances nucléaires;

— l'augmentation du montant minimal à assurer par les exploitants d'installations nucléaires, lequel passe de 297.472.229,73 d'euros (pour la Belgique) à 700 millions euros (pour toutes les Parties). Ce montant a déjà été porté par le législateur belge à 1,2 milliard d'euros par la loi du 13 novembre 2011, qui est entrée en vigueur le 1^{er} janvier 2012;

— l'augmentation des montants minimaux à assurer pour les installations jugées à risques réduits et lors de transports, montants qui sont portés respectivement à 70 et 80 millions d'euros. Ces montants ont déjà été insérés par la même loi du 13 novembre 2011;

— un allongement à 30 ans du délai de prescription des actions en indemnisation à l'encontre des exploitants des sites nucléaires pour les dommages corporels;

exploitant aansprakelijk is (Verdrag van Parijs) of over deze van de nationale en internationale schijven van openbare middelen (Aanvullend Verdrag van Brussel);

— het opnemen van de mogelijkheid geboden aan de Partijen om de exploitant een onbegrensde aansprakelijkheid ten laste te leggen. Deze doelstelling is bereikt, enerzijds door het door de exploitant te verzekeren bedrag voortaan voor te stellen als een minimum en niet meer als een maximum, en, anderzijds, door het behoud van de tussenkomst te garanderen van de internationale schijf vanaf hetzelfde schadebedrag (1,2 miljard euro), ongeacht de optie gekozen door een Partij wat betreft de beperking of niet van de aansprakelijkheid van de exploitant;

— de vervanging van de BTR als rekeneenheid door de euro, de gemeenschappelijke munt van de meerderheid der Partijen en van de belangrijkste bijdragers aan de openbare middelen, waardoor het wisselkoersrisico wordt uitgeschakeld, zowel voor de verzekeraars als voor de Partijen van de eurozone.

Voor het Verdrag van Parijs onthouden we de volgende hoofdlijnen:

— de invoering van nieuwe schadetakken waarvoor een vergoeding verschuldigd zou zijn en vooral een preciezere definitie van die takken, zoals schade aan het milieu of de kost van de preventieve maatregelen;

— de uitbreiding van de lijst van de gedekte installaties met de installaties waarvan een procedure van buitenbedrijfstelling loopt en met de installaties bestemd voor de definitieve opslag van nucleaire stoffen;

— de verhoging van het door de exploitanten van kerninstallaties te verzekeren minimumbedrag, dat van 297.472.229,73 euro (voor België) tot 700 miljoen euro (voor alle Partijen) wordt opgetrokken. Dit bedrag werd reeds door de Belgische wetgever op 1,2 miljard euro gebracht door de wet van 13 november 2011, die op 1 januari 2012 in werking trad;

— de verhoging van de te verzekeren minimumbedragen voor de installaties die worden beschouwd als beperkt risicodragend en tijdens transporten, bedragen die respectievelijk op 70 en 80 miljoen euro worden gebracht. Deze bedragen werden reeds ingevoegd bij dezelfde wet van 13 november 2011;

— de verlenging tot 30 jaar van de verjaringstermijn voor vorderingen tot vergoeding van lichamelijke schade tegen de exploitanten van nucleaire sites;

— une extension du champ d'application géographique de la Convention de Paris aux territoires, 1) des États non contractants ne disposant pas d'installation nucléaire et 2) des États non contractants offrant des avantages réciproques selon des principes similaires à ceux hantant la Convention de Paris. Une troisième extension ne concerne pas la Belgique. Il s'agit de celle en faveur des États Parties à la fois à la Convention de Vienne du 21 mai 1963 relative à la responsabilité civile en matière de dommages nucléaires et au Protocole Commun du 21 septembre 1988 relatif à l'application de la Convention de Vienne et de la Convention de Paris. En effet, le Royaume de Belgique n'est, quant à lui, pas Partie au Protocole commun et ne peut donc pas en retirer les bénéfices réciproques;

— la suppression de la faculté d'exonérer l'exploitant de toute responsabilité en cas de cataclysmes naturels de caractère exceptionnel; et

— l'exigence d'un for unique.

Certains de ces points, comme la prolongation de certains délais de prescription, l'impossibilité d'accorder une exonération de responsabilité lors de cataclysmes naturels, ou le for unique, étaient déjà inscrits dans la loi belge du 22 juillet 1985 précitée. L'entrée en vigueur des Protocoles signifiera que ces éléments deviendront communs à toutes les Parties et que les victimes belges ne pourront plus se voir opposer des dispositions différentes dans l'hypothèse d'un sinistre relevant du Droit du tribunal d'une autre Partie à la Convention de Paris.

Pour la Convention Complémentaire de Bruxelles, il convient de retenir:

— un relèvement de la tranche à charge de l'État de l'installation, qui passe d'un montant maximal de 170 millions de DTS à un montant fixe de 500 millions d'euros (article 3, b), ii), modifié par l'article C du Protocole). Actuellement, cette tranche est définie comme couvrant la différence entre le montant à charge de l'exploitant au titre de la Convention de Paris (5 millions DTS) et 175 millions de DTS, le seuil d'intervention de la tranche internationale. Toutes les Parties à la Convention de Paris ont fixé des montants de responsabilité à charge de l'exploitant bien plus élevés que 5 millions de DTS. Dans le cas de la Belgique, l'adoption d'un montant de 297.472.229,73 euros pour la première tranche, par la loi du 11 juillet 2000, a entraîné une absorption de la tranche de l'État par celle de l'exploitant. Cette absorption de la tranche de l'État d'installation par le montant

— een uitbreiding van het geografisch toepassingsgebied van het Verdrag van Parijs met de gebieden, 1) van de niet-verdragsluitende staten die niet over een kerninstallatie beschikken en 2) van de niet-verdragsluitende staten die wederkerige voordelen bieden volgens principes die gelijkaardig zijn aan deze die voorkomen in het Verdrag van Parijs. Een derde uitbreiding heeft geen betrekking op België. Het betreft deze ten voordele van de staten die tegelijkertijd Partij zijn bij het Verdrag van Wenen van 21 mei 1963 inzake wettelijke aansprakelijkheid voor kernschade en bij het Gemeenschappelijk Protocol van 21 september 1988 betreffende de toepassing van het Verdrag van Wenen en van het Verdrag van Parijs. Immers, het Koninkrijk België is, van zijn kant, geen Partij bij het Gemeenschappelijk Protocol en kan er derhalve geen wederzijdse voordelen aan ontleen;

— de opheffing van de mogelijkheid om de exploitant vrij te stellen van elke aansprakelijkheid in geval van natuurrampen van uitzonderlijke aard; en

— de noodzaak aan één enkel forum.

Bepaalde punten, zoals de verlenging van bepaalde verjaringstermijnen, de onmogelijkheid om vrijstelling van aansprakelijkheid te verlenen bij natuurrampen, of de noodzaak aan één enkel forum, waren reeds ingeschreven in de bovengenoemde Belgische wet van 22 juli 1985. De inwerkingtreding van de Protocols zal betekenen dat deze elementen gemeenschappelijk zullen worden voor alle Partijen en dat de Belgische slachtoffers niet meer geconfronteerd zullen worden met verschillende bepalingen in de veronderstelling van een ramp die onderworpen is aan de rechtspraak van een rechtbank van een andere Partij bij het Verdrag van Parijs.

Voor wat het Aanvullend Verdrag van Brussel betreft, zijn de volgende punten te onthouden:

— een verhoging van de schijf ten laste van de Staat van de installatie, die wordt opgetrokken van een maximumbedrag van 170 miljoen BTR tot een vast bedrag van 500 miljoen euro (artikel 3, b), ii), gewijzigd bij artikel C van het Protocol). Op heden is deze schijf gedefinieerd als dekking van het verschil tussen het bedrag ten laste van de exploitant krachtens het Verdrag van Parijs (5 miljoen BTR) en 175 miljoen BTR, de interventiedrempel voor de internationale schijf. Alle Partijen bij het Verdrag van Parijs hebben ten laste van de exploitant aansprakelijkheidsbedragen beduidend hoger dan 5 miljoen BTR vastgelegd. In het geval van België heeft de goedkeuring van een bedrag van 297.472.229,73 euro voor de eerste schijf, bij wet van 11 juli 2000, de opslorping van de schijf van de Staat door deze van de exploitant tot gevolg gehad. Deze opslorping van de

à charge de l'exploitant est appelée à se perpétuer, le législateur ayant déjà porté ce dernier à 1,2 milliard d'euros au 1^{er} janvier 2012;

— un relèvement de la tranche internationale, qui passe de 125 millions de DTS à 300 millions d'euros (article 3, b), iii), modifié par l'article C du Protocole). Ce relèvement, limité à un doublement, peut sembler réduit par rapport aux efforts requis dans le chef des exploitants et des États d'installation. Cet effet s'explique par la nouvelle formule des contributions qui fait peser un poids beaucoup plus lourd sur les Parties dotées de très nombreuses installations nucléaires. La part de la Belgique s'élève à environ 4 %;

— un nouvel équilibre du calcul des contributions des Parties à la troisième tranche mettant plus l'accent sur la puissance nucléaire thermique installée sur le territoire de chaque Partie. Les critères du produit national brut et de la puissance nucléaire thermique installée pour chaque Partie intervenaient chacun à concurrence de 50 %; désormais, ce sera à concurrence de 35 % pour le produit intérieur brut et de 65 % pour la puissance nucléaire thermique installée (article 12, modifié par l'article L du Protocole);

— le remplacement du produit national brut par le produit intérieur brut dans le calcul des contributions, ce chiffre étant plus fiable entre États membres de l'Union européenne, dans l'optique du marché intérieur (article 12, modifié par l'article L du protocole);

— la transformation de la troisième tranche, l'internationale, autrefois fixe, en une tranche variable augmentant lors de la ratification de la Convention par des Parties supplémentaires. Lors d'une nouvelle adhésion, les fonds publics disponibles au titre de l'article 3, b), iii), seront augmentés, à concurrence de:

1) 35 % du rapport entre le PIB de la Partie adhérente et du total des PIB des États déjà Parties et

2) 65 % du rapport entre la puissance thermique nucléaire installée de la Partie adhérente et du total des puissances thermiques nucléaires installées des États déjà Parties.

(article 12*bis*, introduit par l'article M du Protocole).

— une meilleure prise en compte de la situation des Parties offrant un régime de responsabilité illimitée de l'exploitant et ce, de deux façons.

schijf van de Staat van de installatie door het bedrag ten laste van de exploitant blijft voorbestaan; de wetgever heeft dit laatste bedrag reeds gebracht naar 1,2 miljard euro vanaf 1 januari 2012.;

— een verhoging van de internationale schijf, die wordt opgetrokken van 125 miljoen BTR tot 300 miljoen euro (artikel 3, b), iii), gewijzigd bij artikel C van het Protocol). Deze verhoging, die beperkt is tot een verdubbeling, mag beperkt lijken in vergelijking met de gevraagde inspanningen in hoofde van de exploitanten en de staten van de installatie. Dit effect is te verklaren door de nieuwe formule van de bijdragen die veel zwaarder doorweegt voor de Partijen die beschikken over zeer veel kerninstallaties. Het aandeel van België is ongeveer 4 %;

— een nieuw evenwicht in de berekening van de bijdragen der Partijen aan de derde schijf, die meer nadruk legt op het nucleair thermisch vermogen geïnstalleerd op het grondgebied van elke Partij. De criteria van het bruto nationaal product en van het nucleair thermisch vermogen geïnstalleerd voor elke Partij kwamen elk voor 50 % tussen; voortaan zal dit voor 35 % zijn voor het bruto binnenlands product en voor 65 % voor het geïnstalleerd nucleair thermisch vermogen (artikel 12, gewijzigd bij artikel L van het Protocol);

— de vervanging van het bruto nationaal product door het bruto binnenlands product voor de berekening van de bijdragen, aangezien dit cijfer betrouwbaarder is tussen de lidstaten van de Europese Unie, in het licht van de interne markt (artikel 12, gewijzigd bij artikel L van het protocol);

— de omzetting van de derde schijf, die internationaal is en voorheen vast was, in een variabele schijf die verhoogt bij bekrachtiging van het Verdrag door bijkomende Partijen. Bij een nieuw lidmaatschap zullen de openbare middelen beschikbaar krachtens artikel 3, b), iii), verhoogd worden, naar rata van:

1) 35 % van de verhouding tussen het BBP van de aansluitende Partij en het totaal van de BBP van de staten die reeds Partij zijn en

2) 65 % van de verhouding tussen het geïnstalleerd nucleair thermisch vermogen van de aansluitende Partij en het totaal van het geïnstalleerd nucleair thermisch vermogen van de staten die reeds Partij zijn.

(artikel 12*bis*, ingevoerd bij artikel M van het Protocol).

— er wordt meer rekening gehouden met de situatie van de Partijen die een regime van onbegrensde aansprakelijkheid van de exploitant bieden en dit op twee manieren.

1) Désormais, la troisième tranche, l'internationale, sera appelée dès l'épuisement des première et deuxième tranches et ne courra plus le risque d'être différée jusqu'à épuisement de la responsabilité de l'exploitant, ce qui défavoriserait la Partie ayant adopté un régime de responsabilité illimitée. A cet effet, l'article 9 de la Convention Complémentaire stipule désormais que les Parties doivent allouer les fonds visés à l'article 3, b), iii), dès que le montant des réparations atteint le total des montants visés à l'article 3, b), i) et ii) (article 9, modifié par l'article I du Protocole);

2) En outre, l'article 15, b), de la Convention de Paris (article O du Protocole modificatif de la Convention de Paris) ouvre la voie à "des conditions particulières dérogeant aux principes de la présente Convention" lorsqu'une Partie fixe un montant pour la responsabilité de l'exploitant qui est supérieur à 700 millions d'euros. En d'autres termes, la Partie qui choisit cette voie peut appliquer aux Parties Contractantes (dotées d'installations nucléaires) des conditions de réciprocité.

À ce jour, parmi les Parties à la Convention de Paris, seule la RFA a opté pour la responsabilité illimitée (sous réserve de réciprocité). Lors de l'entrée en vigueur des Protocoles de révision, la Suède et la Finlande feront de même. La Suisse, qui dispose également déjà d'un régime de responsabilité illimitée, deviendra Partie au même moment.

— la suppression des règles régissant le concours de plusieurs tranches visées à l'article 3, b), ii), en cas de pluralité d'exploitants impliqués dans un même accident (article 4, supprimé par l'article D du Protocole). Cette disposition inutilement complexe est jugée superflue, tant en raison de la faible probabilité de telles circonstances que des mécanismes existants de règlement des différends (article 17, modifié par l'article Q du Protocole). De plus, l'article 11 reprend le principe d'une répartition entre Parties Contractantes au prorata de la mesure dans laquelle chaque exploitant a contribué à l'accident nucléaire (article 11, modifié par l'article K du Protocole);

— la suppression du recours contre l'exploitant pour faute grave, recours que la Belgique était l'une des rares Parties à l'avoir inséré dans sa loi et dont la possibilité a été retirée de la Convention (article 5, modifié par l'article E du Protocole).

Ces protocoles modifiant la Convention de Paris et la Convention Complémentaire de Bruxelles doivent

1) Voortaan zal op de derde schijf, de internationale, een beroep worden gedaan zodra de eerste en tweede schijven uitgeput zijn en dreigt deze niet meer te worden uitgesteld tot de aansprakelijkheid van de exploitant uitgeput is, hetgeen de Partij zou benadelen die een regime van onbeperkte aansprakelijkheid heeft aangenomen. Te dien einde bepaalt artikel 9 van het Aanvullend Verdrag voortaan dat de Partijen de middelen bedoeld in artikel 3, b), iii), moeten toekennen zodra het bedrag van de herstelbetalingen het totaal bereikt van de bedragen bedoeld in artikel 3, b), i) en ii) (artikel 9, gewijzigd bij artikel I van het Protocol);

2) Bovendien opent artikel 15 b) van het Verdrag van Parijs (artikel O van het Protocol tot wijziging van het Verdrag van Parijs) de weg voor "bijzondere omstandigheden die afwijken van de principes van dit Verdrag" wanneer een Partij een bedrag vastlegt voor de aansprakelijkheid van de exploitant dat hoger ligt dan 700 miljoen euro. Met andere woorden, de Partij die opteert voor deze mogelijkheid kan op de verdragsluitende Partijen (die over kerninstallaties beschikken) wederkerigheidsvoorwaarden toepassen.

Tot nu toe, onder de Partijen bij het Verdrag van Paris, heeft enkel de BRD gekozen voor onbeperkte aansprakelijkheid (onder voorbehoud van wederkerigheid). Op het ogenblik van de inwerkingtreding van de herziene Protocols, zullen Zweden en Finland dat eveneens doen. Op dat ogenblik zal Zwitserland, dat ook al over een regime van onbeperkte aansprakelijkheid beschikt, Partij worden.

— het opheffen van de regels over het samenvallen van verschillende schijven bedoeld in artikel 3, b), ii), in het geval dat er meerdere exploitanten betrokken zijn bij hetzelfde ongeval (artikel 4, opgeheven bij artikel D van het Protocol). Deze nodeloos ingewikkelde maatregel wordt overbodig geacht, zowel op grond van de geringe waarschijnlijkheid van zulke omstandigheden als van de bestaande mechanismen om geschillen te regelen (artikel 17, gewijzigd bij artikel Q van het Protocol). Bovendien bevat artikel 11 het principe van de verdeling tussen de Verdragsluitende Partijen naar rata van de mate waarin elke exploitant deel heeft gehad aan het kernongeval (artikel 11, gewijzigd bij artikel K van het Protocol);

— de opheffing van het verhaal tegen de exploitant voor zware fout, verhaal dat België als één van de weinige Partijen in zijn wet had ingeschreven en waarvan de mogelijkheid uit het Verdrag werd geschrapt (artikel 5, gewijzigd bij artikel E van het Protocol).

Deze Protocollen tot wijziging van het Verdrag van Parijs en het Aanvullend Verdrag van Brussel brengen

entraîner diverses modifications à la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire.

2. Modification de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire.

La ratification des Protocoles modifiant les Conventions de Paris et de Bruxelles rendent nécessaire la modification ou l'abrogation de plusieurs dispositions de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, modifiée par la loi du 11 juillet 2000.

Il faut noter que la plupart des modifications apportées à la Convention Complémentaire de Bruxelles ne requièrent pas d'autre mesure que la ratification du Protocole modificatif par le législateur, dès lors qu'il s'agit de mécanismes internes propres à une convention internationale de droit international public ou instaurant des obligations de droit international public dans le chef des Parties, comme par exemple les mécanismes et formules des contributions des Parties ou le règlement des différends entre Parties. Ces modifications sont, pour la plupart, exposées plus haut.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

CHAPITRE I^{er}

Disposition introductive

Article 1^{er}

Cet article n'appelle aucun commentaire.

CHAPITRE II

Dispositions modificatives de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire

Art. 2

L'article 1^{er} de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire définit un certain nombre de termes. La plupart d'entre eux le sont par référence à la Convention de Paris révisée. Cette technique de législation par référence a pour but d'assurer la parfaite adéquation entre les notions définies dans les traités internationaux applicables en la matière et la loi belge qui les transpose. Elle facilitera l'intégration des éventuelles décisions

verschillende wijzigingen van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie met zich mede.

2. Wijziging van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie.

De bekrachtiging van de Protocollen tot wijziging van de Verdragen van Parijs en Brussel maken de wijziging of opheffing noodzakelijk van verscheidene bepalingen van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, gewijzigd bij de wet van 11 juli 2000.

Het dient genoteerd dat de meeste wijzigingen aangebracht aan het Aanvullend Verdrag van Brussel geen andere maatregel vereisen dan de bekrachtiging van het Protocol tot wijziging door de wetgever, aangezien het gaat om interne mechanismen eigen aan een internationaal verdrag van openbaar internationaal recht of verplichtingen van openbaar internationaal recht in hoofde van de Partijen instellen, zoals bijvoorbeeld de mechanismen en formules van de bijdragen van de Partijen of de regeling van geschillen tussen Partijen. Deze meeste van deze wijzigingen zijn hoger uiteengezet.

COMMENTAAR OP DE ARTIKELEN

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere commentaar.

HOOFDSTUK II

Bepalingen tot wijziging van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie

Art. 2

Artikel 1 van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie definieert een aantal termen. Voor de meeste gebeurt dit door verwijzing naar het herziene Verdrag van Parijs. Deze wetgevingstechniek door verwijzing heeft tot doel de perfecte overeenkomst te verzekeren tussen de begrippen gedefinieerd in de internationale toepasselijke verdragen en de Belgische wet die ze overneemt. Hij vergemakkelijkt de integratie van eventuele

ou recommandations que pourrait faire le Comité de Direction de l'Agence pour l'Energie nucléaire de l'OCDE, en vertu de l'article 1, a), ii) et iii), et b), de la Convention de Paris.

Au-delà des modifications terminologiques découlant de la modification des intitulés des Protocoles, il convient de souligner les modifications de fond.

— La définition de l'accident nucléaire se réduit désormais, en vertu du Protocole, à "tout fait ou succession de faits de même origine ayant causé des dommages nucléaires". La partie de la définition indiquant "que ce fait ou ces faits ou certains des dommages causés doivent provenir ou résulter soit des propriétés radioactives, ou à la fois des propriétés radioactives et des propriétés toxiques, explosives ou autres propriétés dangereuses des combustibles nucléaires ou produits ou déchets radioactifs, soit de rayonnements ionisants émis par une autre source quelconque de rayonnements se trouvant dans une installation nucléaire" se retrouve désormais dans la définition du dommage nucléaire. Il n'y a donc pas de modification quant au fond, sinon une nouvelle structure destinée à mieux intégrer la couverture des mesures préventives (ou "mesures de sauvegarde", renvoi *infra*).

Les deux seuls critères pour constater l'existence d'un accident nucléaire sont donc l'origine identique des faits, rayonnements ou émissions ionisantes par exemple, et leur conséquence commune, à savoir un dommage nucléaire.

La durée de la période de temps au cours de laquelle les faits se produisent, la continuité de ceux-ci, le respect des normes légales en matière de rayonnements ou encore le fait que l'émission ionisante fasse partie de l'exploitation normale de l'installation nucléaire ou du déroulement normal de l'opération de transport ne sont pas de nature à permettre d'échapper à la qualification d'accident nucléaire si les deux critères précités sont remplis.

— Les "installations nucléaires" sont l'ensemble des installations énumérées dans la Convention de Paris et comprennent, de façon générale, les installations de fabrication, de transformation et de stockage de substances nucléaires, mêmes si ces installations sont en cours de déclassement.

Sont par contre exclues de la notion d'"installation nucléaire", en raison de leur faible radioactivité et de l'absence de risque de criticité, les installations de stockage qui ne servent que dans le cadre du transport de substances nucléaires, les installations militaires, les

beslissingen of aanbevelingen die het Bestuurscomité van het Agentschap voor Kernenergie van de OESO zou kunnen doen krachtens artikel 1, a), ii) en iii), en b), van het Verdrag van Parijs.

Naast de wijzigingen op het gebied van de terminologie voortvloeiend uit de wijziging van de opschriften van de Protocoles, moeten de wijzigingen ten gronde worden benadrukt.

— De definitie van een kernongeval beperkt zich voortaan, krachtens het Protocol, tot "een kernschade brengend feit of een reeks van zulke feiten met dezelfde oorzaak". Het gedeelte van de definitie dat verwijst naar het feit "dat dit feit of deze feiten of bepaalde veroorzaakte schade dienen voort te komen of het gevolg te zijn, hetzij van de radioactieve eigenschappen, ofwel tegelijkertijd van de radioactieve en de toxische, explosieve of andere gevaarlijke eigenschappen van de splijtstoffen of radioactieve producten of afvalstoffen, hetzij van ioniserende straling uitgezonden door een andere stralingsbron in een kerninstallatie" maakt voortaan deel uit van de definitie van kernschade. Er is dus geen wijziging ten gronde, maar wel een nieuwe structuur die bedoeld is om de dekking van de preventieve maatregelen (of "conserveringsmaatregelen", zie lager) beter te integreren.

De twee enige criteria om te bepalen of het om een kernongeval gaat zijn dus de identieke oorsprong van de feiten, ioniserende straling of uitstoot bijvoorbeeld, en het gemeenschappelijke gevolg ervan, te weten kernschade.

De duur van de tijdsperiode gedurende welke de feiten zich voordoen, de continuïteit ervan, het respecteren van de wettelijke normen op het gebied van straling of ook het feit dat de ioniserende uitstoot behoort tot de normale exploitatie van de kerninstallatie of van het normale verloop van een transportoperatie zijn niet van aard om te kunnen ontsnappen aan de kwalificatie van kernongeval als de twee bovengenoemde criteria vervuld zijn.

— De "kerninstallaties" zijn het geheel van installaties opgesomd in het Verdrag van Parijs en omvatten in algemene zin de installaties voor de productie, de transformatie en de opslag van nucleaire stoffen, zelfs indien deze installaties buiten gebruik worden gesteld.

Zijn daarentegen uitgesloten uit het begrip "kerninstallatie", omwille van hun geringe radioactiviteit en het ontbreken van enig kritikaliteitsrisico, de opslaginstallaties die enkel dienst doen in het kader van het transport van nucleaire stoffen, de militaire installaties, de

installations nucléaires qui produisent de l'énergie par fusion nucléaire ainsi que les installations de fabrication ou de traitement de l'uranium naturel ou appauvri.

Les installations dans lesquelles se trouvent de faibles quantités de matières fissiles, telles que des laboratoires de recherche, ou encore les accélérateurs de particules, tombent également en dehors du champ d'application de la loi.

Enfin, lorsque des substances comme des sels d'uranium sont utilisées accessoirement pour diverses activités industrielles qui ne sont pas liées à l'industrie nucléaire, cet emploi ne fait pas tomber l'installation en cause dans le champ d'application de la loi.

— Le “combustible nucléaire” signifie les matières fissiles, en ce compris l'uranium naturel sous toutes ses formes et le plutonium sous toutes ses formes.

Il convient cependant de préciser que les risques résultant de radio-isotopes susceptibles d'être utilisés à des fins industrielles, commerciales, agricoles, médicales, scientifiques ou d'enseignement, sont exclus de l'application du présent projet de loi, dès lors qu'ils sont parvenus au stade final de fabrication et qu'ils se trouvent en dehors d'une installation nucléaire.

En effet, en dépit des mesures sérieuses de protection de la santé qu'ils nécessitent, le risque éventuel lié à l'usage de ces radio-isotopes est couvert par les opérations courantes des compagnies d'assurances de sorte que le régime de droit commun de la responsabilité civile peut être maintenu.

— La définition des “produits ou déchets radioactifs” n'est pas modifiée.

— La notion de “dommage nucléaire” a fait l'objet d'importants développements. Notons ici que l'expression néerlandaise “kernschade” (lire: “nucléaire schade”) est tirée du texte néerlandais du Protocole auquel il convient de rester fidèle. La définition originale se bornait à viser les dommages aux personnes et aux biens, à l'exclusion de l'installation nucléaire elle-même et des biens sur le site.

Il a été jugé utile de préciser cette définition, sachant que tout dommage visé par le présent projet de loi tombe nécessairement dans l'une des catégories énumérées par la Convention de Paris.

Les deux premières branches couvrent les préjudices corporels et matériels.

kerninstallaties die energie produceren door kernfusie alsook de installaties voor de productie of de behandeling van natuurlijk of verarmd uranium.

De installaties waarin zich geringe hoeveelheden splijtstoffen bevinden, zoals onderzoekslaboratoria, of ook de deeltjesversnellers, vallen eveneens buiten het toepassingsgebied van de wet.

Ten slotte, wanneer stoffen zoals uraniumzouten als toegevoegd product worden gebruikt voor diverse industriële activiteiten die geen verband houden met de kernindustrie, doet dit gebruik de betrokken installatie niet binnen het toepassingsgebied van de wet vallen.

— De “splijtstoffen” betekent de splijtbare stoffen, waaronder begrepen natuurlijk uranium in al zijn vormen en plutonium in al zijn vormen.

Het weze nochtans gepreciseerd dat de risico's voortvloeiend uit radio-isotopen die gebruikt kunnen worden voor industriële, commerciële, landbouw-, medische, wetenschappelijke of onderwijsdoeleinden, uitgesloten zijn van de toepassing van dit wetsvoorstel, aangezien deze het laatste productiestadium bereikt hebben en zich buiten een kerninstallatie bevinden.

Inderdaad, in weerwil van de ernstige maatregelen die ze vragen voor de bescherming van de gezondheid, is het eventuele risico verbonden aan het gebruik van deze radio-isotopen gedekt door de gebruikelijke diensten van de verzekeringsmaatschappijen, zodanig dat het regime van gemeen recht voor de wettelijke aansprakelijkheid behouden kan blijven.

— De definitie van “radioactieve producten of afvalstoffen” wordt niet gewijzigd.

— Het begrip “kernschade” is het voorwerp geweest van belangrijke ontwikkelingen. Laat ons hier onderlijnen dat de Nederlandse uitdrukking “kernschade” (lees: “nucléaire schade”) komt uit het Protocol, waaraan men trouw moet blijven. De oorspronkelijke definitie beperkte zich tot de schade aan personen en goederen, met uitsluiting van de kerninstallatie zelf en de goederen op de site.

Het werd nuttig geacht deze definitie te preciseren, wetende dat elke schade bedoeld in dit wetsontwerp noodzakelijkerwijze in één van de categorieën valt die opgesomd zijn in het Verdrag van Parijs.

De eerste twee takken dekken de lichamelijke en materiële schade.

Parmi ces dommages matériels ne figure bien sûr toujours pas l'indemnisation des dommages subis par l'installation nucléaire elle-même, le bénéfice de la garantie financière devant être réservé aux tiers.

La troisième branche, celle des dommages immatériels, comprend au sens du Protocole les pertes économiques consécutives aux dommages corporels et matériels, comme par exemple la perte d'exploitation découlant du dommage subi par un établissement commercial ou industriel.

La quatrième branche de la définition du dommage nucléaire au sens du Protocole couvre le coût des mesures effectivement prises ou devant l'être en vue de restaurer un environnement dégradé, sauf si cette dégradation est insignifiante.

Le dommage à l'environnement visé par la présente loi est à comprendre de façon plus large que la notion de dommage environnemental au sens de la Directive 2004/35/CE du 21 avril 2004 sur la responsabilité environnementale en ce qui concerne la prévention et la réparation des dommages environnementaux.

En effet, la présente loi ne limite pas le dommage à l'environnement au sol, à l'air et aux espèces et habitats protégés et n'impose aucun critère de gravité ou de nocivité pour s'appliquer.

De plus, contrairement à la Directive visée ci-dessus, la présente loi n'exclut pas de son champ d'application les dommages nucléaires à l'environnement qui trouvent leur cause dans un phénomène naturel, qu'il soit exceptionnel, inévitable ou non.

Les pollutions immédiates et localisées sont visées tant par la présente loi. La définition du dommage visée par l'article 2 de la présente loi ne limite donc pas son régime de responsabilité aux seuls dommages à l'environnement causés par une pollution à caractère diffus.

Ces "mesures de restauration" sont, aux termes du Protocole, "toutes mesures raisonnables qui ont été approuvées par les autorités compétentes de l'État où les mesures sont prises et qui visent à restaurer ou rétablir des éléments endommagés ou détruits de l'environnement, ou à introduire, lorsque cela est raisonnable, l'équivalent de ces éléments dans l'environnement."

Le Protocole a également défini les "mesures raisonnables" visées, tant dans la définition des mesures de restauration que dans celle des mesures de sauvegarde (renvoi *infra*), comme "toutes les mesures qui sont considérées comme appropriées et proportionnées

De matériële schade omvat uiteraard nog steeds niet de vergoeding van de schade geleden aan de kerninstallatie zelf, aangezien het voordeel van de financiële zekerheid aan derden voorbehouden dient te worden.

De derde tak, deze van de immateriële schade, omvat in de betekenis van het Protocol de economische verliezen als gevolg van de lichamelijke en materiële schade, zoals bijvoorbeeld het exploitatieverlies als gevolg van de door een commercieel of industrieel bedrijf geleden schade.

De vierde tak van de definitie van kernschade in de betekenis van het Protocol dekt de kosten van de effectief genomen of nog te nemen maatregelen met het oog op het herstel van een aangetast milieu, behalve indien deze aantasting te verwaarlozen is.

De schade aan het milieu zoals beoogd door de huidige wet is ruimer dan het begrip milieuschade in de zin van de richtlijn 2004/35/EG van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade.

De huidige wet beperkt de milieuschade niet tot de bodem, de lucht en tot beschermde soorten en leefgebieden en stelt voor haar toepassing geen enkele vereiste met betrekking tot de ernst of de schadelijkheid.

In tegenstelling tot de gemelde richtlijn sluit de huidige wet, de nucleaire schade aan het milieu, welke oorzaak vindt in al dan niet uitzonderlijke of vermijdbare natuurfenomenen, niet uit van haar toepassingsgebied.

De directe en lokaliseerbare schade worden door de huidige wet geviseerd. De schadedefinitie van het artikel 2 van de huidige wet beperkt zich dus niet tot milieuschade veroorzaakt door een vervuiling met een diffuus karakter.

Deze "herstelmaatregelen" zijn, volgens de definitie van het Protocol, "alle redelijke maatregelen die zijn goedgekeurd door de bevoegde autoriteiten van de Staat waar de maatregelen zijn genomen, die gericht zijn op het herstel of de wederopbouw van beschadigde of vernietigde onderdelen van het milieu, of, waar redelijk, op het in het milieu brengen van equivalenten van deze onderdelen."

Het Protocol heeft eveneens de bedoelde "redelijke maatregelen" gedefinieerd, zowel in de definitie van de herstelmaatregelen als in deze van de conserveringsmaatregelen (zie lager), als "alle maatregelen die ingevolge het recht van de bevoegde rechter worden

par le droit du tribunal compétent, eu égard à toutes les circonstances, par exemple 1) la nature et l'ampleur du dommage nucléaire subi ou, dans le cas des mesures de sauvegarde, la nature et l'ampleur du risque d'un tel dommage; 2) la probabilité, au moment où elles sont prises, que ces mesures soient efficaces; 3) les connaissances scientifiques et techniques pertinentes.”.

Cette disposition est particulièrement équilibrée, d'une part, en responsabilisant les autorités des lieux où les dommages ont été subis, d'autre part, en les soumettant à une appréciation au regard du droit du tribunal compétent et enfin, en posant un certain nombre de balises exemplatives pour guider cette appréciation.

Par ailleurs, elle n'exclut pas la possibilité pour les autorités concernées de s'inspirer de l'annexe II de la Directive 2004/35/CE pour définir les mesures de réparation raisonnables de l'environnement.

Il convient en tout état de cause de noter que, dans un pays comme la Belgique, l'impact effectif de la responsabilité environnementale est relativement limité, dès lors que la plupart des éléments, souvent considérés comme faisant partie de l'environnement, sont en fait des biens appartenant tantôt à des personnes privées, tantôt à des autorités publiques, lesquelles pouvaient déjà demander leur indemnisation au titre de “dommages aux biens” dans le cadre de la loi du 22 juillet 1985.

La cinquième branche du dommage nucléaire vise “tout manque à gagner directement en relation avec une utilisation ou une jouissance quelconque de l'environnement qui résulte d'une dégradation importante de cet environnement, pour autant que ce manque à gagner ne soit pas déjà couvert au titre des dommages aux biens.”. L'exemple de pêcheurs privés de la possibilité de pêcher a été donné comme exemple de ce type de dommages. Il ne s'agit pas d'une perte de profit liée à des dommages aux biens, dès lors que les poissons sont des “res nullius”. L'adverbe “directement” est par ailleurs particulièrement important; il a pour effet d'éviter l'invocation d'une cascade de dommages diluant la causalité entre l'accident et le dommage allégué.

Il s'agit d'un droit à l'indemnisation qui est propre au régime de responsabilité liés aux accidents nucléaires.

Le régime général instauré par la Directive 2004/35/CE du 21 avril 2004 sur la responsabilité environnementale en ce qui concerne la prévention et la réparation

geacht passend en proportioneel te zijn, met inachtneming van alle omstandigheden, bijvoorbeeld 1) de aard en omvang van de geleden kernschade of, in geval van preventieve maatregelen, de aard en omvang van het risico van dergelijke schade; 2) de mate waarin deze maatregelen, op het tijdstip dat zij worden genomen, waarschijnlijk effectief zijn; 3) relevante wetenschappelijke en technische expertise.”.

Deze bepaling is bijzonder evenwichtig, aangezien ze enerzijds de autoriteiten van de plaats waar de schade geleden is responsabiliseert, en, anderzijds, ze onderwerpt aan een beoordeling ten aanzien van de bevoegde rechtbank en ten slotte, door een aantal voorbeeldakens uit te zetten om deze beoordeling te sturen.

Anderzijds wordt voor de betrokken autoriteiten de mogelijkheid niet uitgesloten om bij de vaststelling van redelijke herstelmaatregelen voor het milieu zich te laten inspireren door de bijlage II van de richtlijn 2004/35/CE.

Het weze in ieder geval genoteerd dat in een land als België de effectieve impact van de milieu-aansprakelijkheid relatief beperkt is, aangezien de meeste onderdelen die vaak worden beschouwd als deel uitmakend van het milieu, in feite goederen zijn die nu eens aan privépersonen, en dan weer aan de openbare autoriteiten toebehoren, die hun schadevergoeding reeds konden vragen krachtens de “schade aan goederen” in het kader van de wet van 22 juli 1985.

De vijfde tak van de kernschade heeft betrekking op “elke inkomstenderving voortvloeiend uit een rechtstreeks economisch belang in het gebruik of genot van het milieu die het gevolg is van een aanzienlijke aantasting van dit milieu, in zoverre deze inkomstenderving niet reeds gedekt zou zijn krachtens de schade aan goederen.”. Het voorbeeld van vissers die niet meer kunnen vissen is als voorbeeld van dit soort schade gegeven. Het gaat niet om een winstderving die te maken heeft met schade aan goederen, aangezien de vissen “res nullius” zijn. Het bijvoeglijk naamwoord “rechtstreeks” is trouwens bijzonder belangrijk; het voorkomt dat een waterval aan schadegevallen wordt ingeroepen waarbij het oorzakelijk verband tussen het ongeval en de aangetoonde schade vervaagt.

Het betreft een recht op schadeloosstelling, dat eigen is aan het aansprakelijkheidsregime voor kernongevallen.

Het algemene regime ingesteld door de richtlijn 2004/35/EG van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en

des dommages environnementaux exclut explicitement ce droit à l'indemnisation de son champ d'application.

La sixième branche du dommage nucléaire vise enfin "le coût des mesures de sauvegarde et toute perte ou tout autre dommage causé par de telles mesures".

Ces mesures de sauvegarde sont plus connues en droit belge sous le vocable de "mesures préventives"; elles sont définies par le Protocole comme "toutes mesures raisonnables prises par quiconque, après que soit survenu un accident nucléaire ou un événement créant une menace grave et imminente de dommage nucléaire pour prévenir ou réduire au minimum les dommages nucléaires [au sens des cinq branches qui précèdent], sous réserve de l'approbation des autorités compétentes, si celle-ci est requise par la législation de l'État où les mesures sont prises."

Concrètement, la plupart des mesures préventives seraient prises ou recommandées par le ministre de l'Intérieur, l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire et les autorités sanitaires: interdictions de consommations, évacuations, réquisitions, distribution de comprimés d'iode (...). Ici également, le critère du caractère raisonnable des mesures sera apprécié par le droit du tribunal compétent lequel sera, le plus souvent, celui de l'exploitant responsable.

Si des mesures de sauvegarde peuvent être prises après la survenance d'un accident (lequel se confond avec la survenance de dommages nucléaires), afin d'éviter l'aggravation des dommages, des mesures de sauvegarde peuvent également être adoptées avant l'accident, pour autant toutefois qu'il y ait une menace grave et imminente de dommage nucléaire. Il n'est donc pas question d'inclure au titre de dommages nucléaires les coûts des mesures, investissements et exercices exposés dans le cadre d'une politique de prévention normale, menée en dehors de tout événement exceptionnel faisant redouter incessamment la survenance d'un accident.

L'indemnisation par l'exploitant des mesures de sauvegardes prises par les autorités compétentes est une application du principe du "pollueur-payeur" consacré par la Directive 2004/35/CE dont il a été fait état ci-dessus.

Art. 3

Le nouveau libellé de l'article 2 de la loi du 22 juillet 1985 précitée élargit le champ d'application

herstellen van milieuschade, sluit expliciet dit recht op schadevergoeding uit van haar toepassingsgebied

De zesde tak van de kernschade tenslotte behandelt "de kosten van de conserveringsmaatregelen en alle verliezen of andere schade veroorzaakt door deze maatregelen".

Deze conserveringsmaatregelen zijn in het Belgisch recht beter bekend onder de omschrijving "preventieve maatregelen"; deze zijn door het Protocol gedefinieerd als "alle redelijke door iemand genomen maatregelen nadat zich een kernongeval of een gebeurtenis waardoor een ernstige en naderende dreiging van kernschade wordt veroorzaakt, heeft voorgedaan, ter voorkoming of minimalisering van kernschade [als bedoeld onder de bovengenoemde vijf takken], onder voorbehoud van goedkeuring door de bevoegde autoriteiten indien deze vereist is volgens het recht van de Staat waar de maatregelen zijn genomen."

In de praktijk zouden de meeste preventieve maatregelen genomen of aanbevolen worden door de minister van Binnenlandse Zaken, het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle en de sanitaire autoriteiten: verbod op consumptie, evacuatie, opeisingen, distributie van jodiumtabletten (...). Ook in dit geval zal het criterium van het redelijk karakter van de maatregelen beoordeeld worden door de bevoegde rechtbank die, in de meeste gevallen, deze van de aansprakelijke exploitant zal zijn.

Indien er conserveringsmaatregelen kunnen genomen worden nadat zich een ongeval heeft voorgedaan (dat samenvalt met kernschade die zich voordoet), om te voorkomen dat de schade verergert, kunnen ook voor het ongeval conserveringsmaatregelen genomen worden, voor zover er echter een ernstige en naderende dreiging van kernschade is. Er is dus geen sprake van om ten titel van "kernschade" kosten op te nemen van maatregelen, investeringen en oefeningen, die kaderen in een normale preventiepolitiek en los van elke uitzonderlijke gebeurtenis die het onmiddellijk voorkomen van een ongeval doet vrezen.

De vergoeding door de exploitant van de preventieve maatregelen, genomen door de bevoegde autoriteiten, is een toepassing van het principe "de vervuiler betaalt" gehuldigd in de richtlijn 2004/35/EG waarvan hierboven melding werd gemaakt.

Art. 3

De nieuwe formulering van artikel 2 van de bovengenoemde wet van 22 juli 1985 breidt het geografisch

géographique de la loi. La loi ne prévoyait, en effet, l'application de son Titre I^{er} qu'aux dommages [nucléaires] résultant d'un accident nucléaire dont la responsabilité incombait à un exploitant d'une exploitation située sur le territoire belge, pour autant que ces dommages aient été subis sur le territoire de Parties contractantes. Le Roi n'avait pas usé de sa faculté limitée, d'étendre le champ d'application de la loi dans certaines circonstances.

Désormais, la loi s'applique non seulement aux dommages nucléaires subis sur le territoire ou dans les zones maritimes d'une Partie contractante à la Convention de Paris, ainsi qu'à bord d'un navire ou d'un aéronef immatriculé dans une Partie contractante et situé en haute mer, mais aussi en réparation de dommages subis sur le territoire de certains États non contractants.

Sont ainsi visés les dommages nucléaires subis sur le territoire ou dans les zones maritimes d'un État non contractant de la Convention de Paris ou à bord d'un navire ou d'un aéronef immatriculé dans un tel État quel que soit l'endroit où le dommage a été subi, y compris en haute mer, à condition qu'au moment de l'accident, l'État non contractant se trouve dans l'un des deux cas ci-dessous:

a) L'État non contractant n'a pas d'installation nucléaire sur son territoire ou dans ses zones maritimes.

L'application de la loi à des victimes se trouvant dans des États dépourvus d'installations nucléaires se justifie dans la mesure où ces États ne créent pas eux-mêmes, ou n'ont pas permis la création sur leur territoire, de risque d'accidents nucléaires. Ces mêmes États peuvent donc ne pas être enclins à ratifier une convention limitant, d'une façon ou d'une autre, leurs droits à indemnisation. Il s'agit donc de ne pas pénaliser les victimes se trouvant sur le territoire de ces États. La Belgique ne compte qu'un seul État contigu dans cette situation: le Grand-Duché de Luxembourg.

b) Tout autre État non contractant dont la législation en vigueur en matière de responsabilité nucléaire accorde des avantages équivalents réciproques et repose sur des principes équivalents à ceux de la Convention de Paris.

La conformité du Droit d'un État non contractant à cette condition doit s'apprécier lors d'un sinistre éventuel. A ce jour, aucun État ne semble répondre à ces conditions.

toepassingsgebied van de wet uit. De wet voorzag inderdaad enkel de toepassing van zijn Titel I op (kern) schade voortvloeiend uit een kernongeval waarvoor de aansprakelijkheid berustte bij een exploitant van een exploitatie gelegen op het Belgisch grondgebied, voor zover de schade geleden werd op het grondgebied van de verdragsluitende Partijen. De Koning heeft geen gebruik gemaakt van zijn, beperkte, mogelijkheid om het toepassingsgebied van de wet in bepaalde omstandigheden uit te breiden.

Voortaan is de wet niet enkel van toepassing op kernschade geleden op het grondgebied of in de maritieme zones van een verdragsluitende Partij bij het Verdrag van Parijs, alsook aan boord van een schip of een luchtvaartuig dat geregistreerd is in een verdragsluitende Partij en dat zich bevindt in volle zee, maar ook bij vergoeding van schade geleden op het grondgebied van bepaalde niet-verdragsluitende staten.

Hiermee wordt bedoeld: de kernschade geleden op het grondgebied of in de maritieme zones van een niet-verdragsluitende Staat bij het Verdrag van Parijs of aan boord van een schip of luchtvaartuig geregistreerd in zulke Staat, ongeacht de plaats waar de schade geleden werd, met inbegrip van op volle zee, op voorwaarde dat op het ogenblik van het ongeval, de niet-verdragsluitende Staat zich in één van de hieronder vermelde gevallen bevond:

a) De niet-verdragsluitende Staat heeft geen kerninstallatie op zijn grondgebied of in zijn maritieme zones.

De toepassing van de wet op slachtoffers die zich bevinden in staten zonder kerninstallaties is gerechtvaardigd voor zover deze staten zelf geen risico's op kernongevallen veroorzaken of het ontstaan van deze risico's op hun grondgebied hebben toegestaan. Dezelfde staten zijn wellicht niet geneigd om een verdrag te bekrachtigen dat op één of andere manier hun rechten op schadevergoeding beperkt. Het gaat erom de slachtoffers op het grondgebied van deze staten niet te penaliseren. België telt slechts één aangrenzende Staat die zich in deze situatie bevindt: het Groothertogdom Luxemburg.

b) Elke andere niet-verdragsluitende Staat waar de geldende wetgeving inzake nucleaire aansprakelijkheid wederkerige equivalente voordelen biedt en deze berusten op equivalente principes als deze van het Verdrag van Parijs.

De beoordeling van het recht van een niet-verdragsluitende Staat aan deze voorwaarde dient op het ogenblik van een eventuele ramp te gebeuren. Tot op heden lijkt geen enkele Staat aan deze voorwaarden te beantwoorden.

Il convient de préciser que la loi ne s'applique par contre pas aux dommages subis par un navire ou un aéronef immatriculé dans un État contractant de la Convention de Paris ou dans un État non contractant répondant aux conditions précitées aux points a) et b) si ce navire ou cet aéronef se trouve sur le territoire d'un État non contractant qui ne répond pas aux conditions précitées.

L'expression "dommage subi à bord d'un navire ou d'un aéronef" englobe les dommages causés au navire ou à l'aéronef si celui-ci ne transporte pas les substances nucléaires impliquées dans l'accident nucléaire.

Enfin, l'expression "zones maritimes" désigne les zones maritimes établies conformément au droit international et inclut la mer territoriale, la zone contiguë, la zone économique et le plateau continental.

Le Protocole modificatif prévoit une troisième possibilité d'extension du champ d'application géographique, lorsque les dommages sont subis sur le territoire d'un État non contractant qui est Partie à la Convention de Vienne relative à la responsabilité civile en matière de dommages nucléaires de 1963 et à ses amendements, ainsi qu'au Protocole Commun relatif à l'application de la Convention de Vienne et de la Convention de Paris, du 21 septembre 1988. Cette extension est subordonnée à la condition que la Partie Contractante à la Convention de Paris sur le territoire de laquelle est située l'installation nucléaire de l'exploitant responsable, soit, elle aussi, une Partie à ce Protocole commun.

Le Royaume de Belgique n'étant pas Partie au Protocole Commun précité, cette extension n'est pas insérée dans le projet de loi.

L'absence de ratification du Protocole Commun par la Belgique s'explique par l'important déséquilibre des couvertures offertes respectivement dans le cadre des Conventions de Paris, d'une part, et de Vienne, d'autre part, un déséquilibre encore plus flagrant en comparant la Convention de Paris telle qu'amendée par le Protocole de 2004 et la Convention de Vienne dans sa version non révisée. Cette position pourrait être réévaluée à la lumière de l'exercice mené au sein de l'Union européenne afin d'examiner la meilleure façon de supprimer ou d'atténuer l'ampleur des disparités existant entre les systèmes de responsabilité civile nucléaire applicables sur le territoire de l'Union. En effet, la plupart des États membres de l'Union européenne qui sont aussi Parties à la Convention de Vienne se situent en Europe

Er weze gepreciseerd dat de wet daarentegen niet van toepassing is op schade geleden door een schip of een luchtvaartuig geregistreerd in een verdragsluitende Staat bij het Verdrag van Parijs of in een niet-verdragsluitende Staat die beantwoordt aan de bovengenoemde voorwaarden onder punten a) en b) indien dit schip of dit luchtvaartuig zich bevindt op het grondgebied van een niet-verdragsluitende Staat die niet beantwoordt aan de bovenvermelde voorwaarden.

De uitdrukking "schade geleden aan boord van een schip of luchtvaartuig" omvat de schade veroorzaakt aan het schip of luchtvaartuig indien het geen nucleaire stoffen vervoert die betrokken zijn bij het kernongeval.

Tot slot duidt de uitdrukking "maritieme zones" op de maritieme zones zoals vastgesteld conform het internationaal recht en omvat ze de territoriale zee, de aansluitende zone, de economische zone en het continentaal plat.

Het Protocol tot wijziging voorziet in een derde mogelijkheid tot uitbreiding van het geografisch toepassingsgebied, wanneer de schade geleden is op het grondgebied van een niet-verdragsluitende Staat die Partij is bij het Verdrag van Wenen betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernschade van 1963 en de amendementen ervan, evenals bij het Gemeenschappelijk Protocol betreffende de toepassing van het Verdrag van Wenen en van het Verdrag van Parijs, van 21 september 1988. Deze uitbreiding is onderworpen aan de voorwaarde dat de verdragsluitende Partij bij het Verdrag van Parijs op wiens grondgebied de kerninstallatie van de aansprakelijke exploitant gelegen is, van haar kant ook Partij is bij het Gemeenschappelijk Protocol.

Aangezien het Koninkrijk België geen Partij is bij het bovengenoemde Gemeenschappelijk Protocol, is deze uitbreiding niet opgenomen in het wetsontwerp.

De niet-bekrachtiging van het Gemeenschappelijk Protocol door België is te verklaren door de grote onevenwichtigheid in de respectieve dekkingen geboden in het kader van de Verdragen van Parijs, enerzijds, en van Wenen, anderzijds, een onevenwicht dat nog frappanter is bij vergelijking van het Verdrag van Parijs zoals het geamendeerd is door het Protocol van 2004 en het Verdrag van Wenen in zijn niet-herziene versie. Deze positie zou herzien kunnen worden in het licht van de oefening die wordt gemaakt binnen de Europese Unie om de beste manier te onderzoeken om de omvang van de ongelijkheden die bestaan tussen de systemen van wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie die van toepassing zijn op het grondgebied van de Unie, af te schaffen of te verkleinen. De

centrale et orientale et font désormais partie de l'Union. Parmi ces derniers, seule la Slovénie a, à ce jour, dénoncé la Convention de Vienne, pour ratifier ensuite la Convention de Paris et la Convention Complémentaire de Bruxelles. Cet exercice essaiera aussi d'intégrer les États membres de l'Union qui ne sont Parties à aucune convention en la matière (Autriche, Chypre, Grand-Duché de Luxembourg, Irlande et Malte). Les dommages causés dans ces États sont bien couverts, dès lors que ces États sont dépourvus d'installations nucléaires, mais le fait que ces États ne soient pas Parties contractantes ouvre la voie, par exemple, à des conflits de juridiction ou à une contestation de la canalisation sur le seul exploitant.

Art. 4

Dans l'article 5, alinéas 1^{er}, 2 et 3, de la même loi, le mot "nucléaires" est chaque fois inséré entre les mots "dommages" et "causés" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

Art. 5

L'article 6 de la loi est d'abord modifié pour tenir compte de la nouvelle terminologie du dommage nucléaire.

Le 1^o de l'article 6 exclut la responsabilité de l'exploitant nucléaire à l'égard des biens et installations se situant sur le site, afin de réserver tous les montants disponibles aux tiers situés à l'extérieur de l'installation.

Le 2^o confirme la responsabilité de l'exploitant pour les dommages causés au moyen de transport sur lequel les substances nucléaires se trouvent au moment de l'accident nucléaire, mais cette responsabilité ne peut pas aboutir, lorsqu'un montant de responsabilité réduit a été fixé (que ce soit à 80 millions d'euros ou à un montant supérieur), à réduire la responsabilité de l'exploitant pour les autres dommages nucléaires en-dessous du montant réduit ainsi fixé.

Enfin, l'article 6 est complété par un 3^o qui stipule que l'exploitant est responsable des dommages causés par un accident autre qu'un accident nucléaire, lorsqu'ils sont causés conjointement par un accident nucléaire, dans la mesure où on ne peut les séparer avec certitude des dommages causés par l'accident nucléaire. Si toutefois, le dommage nucléaire a été

meeste lidstaten van de Europese Unie die ook Partij zijn bij het Verdrag van Wenen zijn inderdaad gelegen in Centraal- en West-Europa en maken voortaan deel uit van de Unie. Van deze laatste heeft enkel Slovenië tot op heden het Verdrag van Wenen opgezegd en vervolgens het Verdrag van Parijs en het Aanvullend Verdrag van Brussel bekrachtigd. Deze oefening zal ook proberen de lidstaten van de Unie te integreren die Partij zijn bij geen enkel verdrag terzake (Oostenrijk, Cyprus, het Groothertogdom Luxemburg, Ierland en Malta). De schade geleden in deze staten is wel degelijk gedekt, aangezien deze staten geen kerninstallaties hebben, maar het feit dat deze staten geen verdragsluitende Partijen zijn opent de weg, bijvoorbeeld, naar conflicten van jurisdictie of naar betwisting van de kanalisering naar de exploitant alleen.

Art. 4

In artikel 5, eerste, tweede en derde lid van dezelfde wet, wordt het woord "schade" telkens vervangen door het woord "kernschade" om de coherentie van de tekst te verzekeren met de termen gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

Art. 5

Artikel 6 wordt in de eerste plaats gewijzigd om rekening te houden met de nieuwe terminologie van de kernschade.

1^o van artikel 6 sluit de aansprakelijkheid van de kernexploitant uit voor de goederen en installaties die zich op de site bevinden, teneinde alle beschikbare bedragen te reserveren voor derden die zich buiten de installatie bevinden.

2^o bevestigt de aansprakelijkheid van de exploitant voor de schade veroorzaakt aan het vervoermiddel waarop de nucleaire stoffen zich bevinden op het ogenblik van het kernongeval, maar deze aansprakelijkheid mag niet tot gevolg hebben, wanneer een beperkt aansprakelijkheidsbedrag is vastgelegd (zij het 80 miljoen euro of een hoger bedrag), de aansprakelijkheid van de exploitant voor de andere kernschade te verminderen tot het aldus bepaalde bedrag.

Artikel 6 wordt tot slot aangevuld met een 3^o dat bepaalt dat de exploitant aansprakelijk is voor de schade veroorzaakt door een ander ongeval dan een kernongeval, wanneer de schade tegelijkertijd werd veroorzaakt door een kernongeval, voor zover dit redelijkerwijze niet te scheiden valt van de door het kernongeval veroorzaakte kernschade. Indien echter de kernschade

causé conjointement par un accident nucléaire et par une émission de rayonnements ionisants qui n'est pas visée par la Convention de Paris et la présente loi, la responsabilité des personnes autres que l'exploitant de l'installation nucléaire n'est pas limitée ni affectée par la présente loi.

Art. 6

A l'article 7 de la même loi, le mot "nucléaires" est inséré à l'alinéa 3, entre les mots "dommages" et "causés" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

Art. 7

L'article 8 est remplacé par une nouvelle disposition. Le nouvel alinéa 2 précise la nature de l'appréciation portée par le Ministre sur les assurances et garanties financières qui lui sont présentées par l'exploitant. Le secteur des assurances est strictement réglementé, ce qui limite l'appréciation du ministre; il n'en va pas de même des garanties financières, auxquelles il n'a d'ailleurs pas encore été fait appel dans le cadre de la loi du 22 juillet 1985. Le texte apporte donc une distinction entre les deux techniques, la solvabilité d'un donneur de garantie justifiant un examen particulier.

Le nouvel article intègre également diverses modifications à la renumérotation et aux définitions de la Convention de Paris.

Art. 8

L'extension du champ de la responsabilité civile de l'exploitant nucléaire, tant au niveau des risques couverts que de la durée des délais de prescription, exigerait normalement que le secteur des assurances soit prêt à y répondre ou que des garanties financières soient disponibles. L'expérience montre toutefois que certains éléments du dommage à l'environnement ainsi que le remplacement de la prescription décennale par la trentenaire pour les dommages corporels, par exemple, sont ou risquent de s'avérer difficiles à couvrir à l'avenir.

Cette question n'est pas propre à la Belgique; elle se pose à des degrés divers pour la plupart des Parties à la Convention de Paris; bien que les pouvoirs publics entendent inciter les exploitants à tout faire pour trouver une solution sur le marché, la plupart des États entendent offrir une solution temporaire et strictement

tegelijktijd werd veroorzaakt door een kernongeval en een uitstoot van ioniserende straling die niet wordt bedoeld in het Verdrag van Parijs en deze wet, wordt de aansprakelijkheid van andere personen dan de exploitant van de kerninstallatie niet beperkt of aangetast door deze wet.

Art. 6

In artikel 7 van dezelfde wet, wordt het woord "schade" in het derde lid vervangen door het woord "kernschade", om de coherentie van de tekst te verzekeren met de termen gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

Art. 7

Artikel 8 wordt vervangen door een nieuwe bepaling. Het nieuwe tweede lid omschrijft de aard van de beoordeling van de Minister van de verzekeringen en de financiële garanties die hem door de exploitant zijn voorgelegd. De verzekeringssector is strikt gereguleerd, waardoor de beoordeling van de minister wordt beperkt; dit geldt niet voor de financiële garanties, waarvoor er overigens nog geen beroep op werd gedaan in het kader van de wet van 22 juli 1985. De tekst brengt dus een onderscheid tussen de 2 technieken, de solvabiliteit van de verstrekker van de waarborg waarvoor een afzonderlijk onderzoek is aangewezen.

Het nieuwe artikel bevat eveneens diverse wijzigingen voor de hernummering en de definities van het Verdrag van Parijs.

Art. 8

De uitbreiding van het toepassingsgebied van de wettelijke aansprakelijkheid van de kernexploitant, zowel wat de risico's als de duur van de verjaringstermijnen betreft, zou normalerwijze vereisen dat de verzekeringssector er klaar voor is om hieraan te voldoen of dat de financiële zekerheden ervoor beschikbaar zouden zijn. De ervaring leert echter dat bij voorbeeld bepaalde schade aan het milieu en de vervanging van de tienjarige verjaringstermijn voor lichamelijke schade, door dertig jaar, moeilijk te dekken zijn of dit in de toekomst dreigen te zijn.

Deze kwestie is niet typisch voor België; ze stelt zich in diverse gradaties voor de meeste Partijen bij het Verdrag van Parijs; hoewel de openbare overheid de exploitanten wil aansporen om al het mogelijke te doen om een oplossing te vinden op de markt, willen de meeste staten een tijdelijke en strikt aanvullende

subsidaire prenant le plus souvent la forme de garanties étatiques (comme par exemple aux Pays-Bas ou encore en Espagne et au Royaume-Uni, où le risque historique du terrorisme a été couvert de cette façon). Cette solution doit par ailleurs rester ouverte, l'évolution à venir des capacités d'assurance étant difficilement prévisible.

C'est pour faire face à ces préoccupations que le projet de loi, permet à l'État, pour autant que de besoin, de mettre en place une garantie de l'État pour les risques qui ne trouveraient pas d'assureur.

L'article 10/1, inséré dans la loi du 22 juillet 1985 par l'article 8 du présent projet, requiert d'abord que l'exploitant établisse qu'il est dans l'impossibilité d'obtenir pour certains risques une assurance ou une garantie financière répondant aux exigences de la loi. Il peut alors demander à l'État, d'octroyer une garantie, moyennant le paiement d'une indemnité. Cette indemnité se justifie tant pour ne pas fausser la concurrence par rapport au secteur des assurances, que pour inciter les assurés à rechercher activement des couvertures ou garanties alternatives.

Elle devra en outre tenir compte des frais d'expertise requis pour sa fixation, pour vérifier la réalisation effective du sinistre et de coûts de gestion et de règlement des demandes de victimes de dommages nucléaires.

Le Roi peut fixer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les formes de cette demande, les termes et conditions mis à l'octroi de cette garantie.

Le ministre de l'Économie vérifiera d'abord le caractère recevable de la demande, au regard de sa connaissance du marché de l'assurance nucléaire; il la transmettra ensuite au Ministre des Finances.

Le montant de l'indemnité sera fixée par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, sur l'avis de l'administration de la Trésorerie, de la FSMA et de la Commission des Assurances. Ces institutions pourront, sur base des pièces produites par l'exploitant et les assureurs nucléaires, apprécier le risque et le caractère raisonnable et adéquat de l'indemnité demandée, tout en prenant en considération le fait que l'indemnité vise une garantie et non une assurance.

La procédure de reconnaissance de l'exploitation devant être effectuée dans un délai très court, une disposition permet au ministre de se dispenser de ces

oplossing bieden, meestal in de vorm van staatswaarborgen (zoals bijvoorbeeld in Nederland, Spanje en in het Verenigd Koninkrijk, waar het historisch risico van terrorisme op die manier gedekt is). Deze oplossing dient trouwens open te blijven, aangezien de evolutie van de verzekeringscapaciteit in de toekomst moeilijk te voorzien is.

Teneinde het hoofd te bieden aan deze problemen laat dit wetsontwerp de Staat toe om, voor zover als nodig, een staatswaarborg in te stellen voor de risico's die geen verzekeraar zouden vinden.

Artikel 10/1 ingevoegd in de wet van 22 juli 1985 door artikel 8 van dit ontwerp vereist eerst dat de exploitant vaststelt dat hij in de onmogelijkheid verkeert om voor bepaalde risico's een verzekering of een financiële waarborg te krijgen, die beantwoordt aan de vereisten van de wet. Hij kan dan aan de Staat, vragen om een waarborg te verlenen, middels de betaling van een vergoeding. Deze vergoeding is gerechtvaardigd om geen concurrentievervalsing in de verzekeringssector te veroorzaken evenals om de verzekerden actief aan te sporen om alternatieve dekkingen of waarborgen te zoeken.

Zij zal bovendien rekening moeten houden met de expertisekosten nodig voor haar vaststelling, voor het nazicht van de effectieve realisatie van het schadegeval en de beheerskosten en de afhandelingskosten van de aanvragen van slachtoffers van een kernongeval.

De Koning kan, in een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad, de vorm van deze aanvraag, de bepalingen en voorwaarden voor de toekenning van deze waarborg bepalen.

De minister van Economie zal eerst nagaan of de aanvraag ontvankelijk is, wat betreft zijn kennis over de nucleaire verzekeringsmarkt; vervolgens wordt zij overgemaakt aan de Minister van Financiën.

Het bedrag van de vergoeding zal vastgesteld worden door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, en na advies van de Administratie van de Thesaurie, van de FSMA en van de Commissie voor Verzekeringen. Deze instellingen zullen, op basis van de door de exploitant en de nucleaire verzekeraars overgelegde stukken, het risico en de redelijkheid en de gelijkwaardigheid van de gevraagde vergoeding kunnen afleiden, rekening houdend met het feit dat de vergoeding een waarborg betreft en niet een verzekering.

De procedure voor de erkenning van exploitatie moet op zeer korte termijn gebeuren. Een bepaling staat de minister toe om zich aan deze adviezen te onttrekken

avis s'ils ne sont pas donnés dans le délai qu'il aura fixé. Le Conseil d'État a émis des réserves quant à cette faculté de dispense. La fixation d'un délai est toutefois indispensable en raison du processus préalable à la fixation de l'indemnité. Ce sera à la fin de chaque année que se fera jour la nécessité pour l'État de fournir une garantie, à concurrence de quels montants et pour quels types de risques. Ces paramètres dépendent en effet des capacités que les assureurs nucléaires peuvent mobiliser au cours du dernier trimestre d'une année pour l'année qui suit, et du résultat des démarches des exploitants pour trouver des garanties alternatives.

Cette garantie de l'État ne constitue pas une aide incompatible avec les règles du droit européen de la concurrence.

En effet, l'article 87, 2, b, du Traité CE stipule explicitement que les aides destinées à remédier aux dommages causés par les calamités naturelles ou par d'autres événements extraordinaires sont compatibles avec le marché commun.

Le régime de garantie prévu à l'article 10/1 afin d'assurer l'indemnisation des victimes d'un dommage nucléaire peut donc tomber dans le champ d'application de cette disposition, l'accident nucléaire pouvant être considéré comme un événement extraordinaire, même s'il ne résulte pas d'une calamité naturelle.

De plus, il convient de noter qu'en tout état de cause, l'article 10, c), de la Convention de Paris révisée fait obligation à la Partie contractante dont la couverture de la responsabilité d'un exploitant s'avère défectueuse, de se substituer à ce dernier. Le législateur belge avait anticipé ce besoin, avec l'article 22 de la loi du 22 juillet 1985 (renvoi *infra*).

L'article 10, c) de la Convention a un effet réparateur; le dispositif de l'article 10/1 introduit dans la loi a par contre pour but de prévenir toute absence de couverture, de façon anticipée.

Ce faisant, l'impact financier et concurrentiel de cette intervention éventuelle de l'État dans l'indemnisation du dommage nucléaire doit être relativisé, d'une part par le fait que les exploitants doivent payer de ce chef une indemnité et, d'autre part, par le fait qu'en cas d'appel à la garantie, l'État deviendra créancier de l'exploitant à concurrence des sommes payées au titre de la garantie.

Le Conseil de l'Union européenne a par ailleurs reconnu les effets de la Convention en droit européen

indien ze niet zijn gegeven binnen een door hem bepaalde termijn. De Raad van State maakt een voorbehoud ten aanzien van deze mogelijkheid tot onttrekking. Het bepalen van een termijn is echter noodzakelijk om de procedure te beginnen die de bepaling van de vergoeding voorafgaat. Op het einde van elk jaar ontstaat de noodzaak dat de Staat een waarborg voorziet, voor welk bedrag en voor welk type van risico. Deze parameters zijn immers afhankelijk van de capaciteiten die de nucleaire verzekeraars kunnen inzetten tijdens het laatste trimester van een jaar voor het volgende jaar, en van het resultaat van de stappen van de exploitanten om alternatieve waarborgen te verkrijgen.

Deze staatswaarborg vormt geen onverenigbare steunmaatregel conform de bepalingen van het Europees mededingingsrecht.

Het artikel 87, 2, b, van het EG-Verdrag bepaalt immers uitdrukkelijk dat steunmaatregelen tot het herstel van schade veroorzaakt door natuurrampen of andere buitengewone gebeurtenissen, verenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt.

Het waarborgstelsel voorzien in het artikel 10/1 ten einde de vergoeding te verzekeren van de slachtoffers van kernschade kan derhalve onder het toepassingsgebied van deze bepaling vallen, waarbij het kernongeval kan worden beschouwd als een buitengewone gebeurtenis, zelfs indien deze niet het gevolg is van een natuurramp.

Bovendien moet worden opgemerkt dat artikel 10, c) van het gereviseerde Verdrag van Parijs de verdragsluitende Partij waarvan de dekking van de aansprakelijkheid door een exploitant ontoereikend blijkt, in ieder geval de verplichting oplegt om zich in de plaats te stellen van deze laatste. De Belgische wetgever heeft deze nood voorzien, met artikel 22 van de wet van 22 juli 1985 (zie hieronder).

Artikel 10, c) van het Verdrag heeft een herstellend effect; de bepaling van artikel 10/1, zoals ingevoerd in de wet, heeft echter tot doel om elk gebrek aan dekking bij voorbaat te voorkomen.

Zo dient de weerslag van een eventuele tussenkomst van de Staat in de vergoeding van kernschade, financieel en qua mededinging, gerelativeerd te worden, enerzijds moeten de exploitanten uit dien hoofde een vergoeding betalen en anderzijds zal de Staat bij een beroep op de waarborg, schuldeiser worden ten belope van de sommen betaald uit hoofde van de waarborg.

De Raad van de Europese Unie heeft overigens de invloed van het Verdrag op het Europees recht erkend,

en décidant de coordonner la ratification de celle-ci par les États-membres, par sa décision 2004/294/CE du 8 mars 2004, évoquée plus en détail sous le commentaire de l'article 30 du présent projet (JO L97 du 8 mars 2004).

La Commission pourrait donc difficilement déclarer la garantie de l'État offerte par l'article 10, c), de la Convention incompatible avec le Marché commun.

A titre de précaution, une notification de ce régime de garantie sera effectuée.

Par ailleurs, l'autorisation d'exploiter une installation nucléaire est subordonnée par l'article 8 de la loi du 22 juillet 1985 précitée, à l'obtention de l'accord du Ministre sur le caractère approprié de l'assurance ou de la garantie financière. Dans l'hypothèse où l'exploitant doit avoir recours à la garantie de l'État, il devra donc produire à l'autorité délivrant l'autorisation à la fois sa police d'assurance et/ou sa garantie financière, et la décision du ministre des Finances accordant une garantie d'État comblant très exactement les lacunes de la couverture privée.

Art. 9

En cas de transport de substances nucléaires, un exploitant est en principe responsable: il s'agira, le plus souvent, de l'expéditeur. L'article 14, 2°, de la même loi, offre cependant la faculté à l'exploitant de se faire substituer, en termes de responsabilité, par un transporteur lors d'une opération de transport, pour autant que ce dernier réponde aux mêmes conditions d'assurance que l'exploitant lui-même. Cette faculté reste ouverte. Il convient toutefois à nouveau d'insérer le mot "nucléaires" à l'article 14, 2°, entre les mots "dommages" et "causés" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

Toujours au cours de transport, l'exploitant d'une installation nucléaire peut également transférer sa responsabilité à l'exploitant d'une autre installation nucléaire. Le nouvel article 14, 3°, stipule désormais qu'un tel transfert n'est possible qu'en faveur d'un exploitant qui a lui-même un intérêt économique direct à l'égard des substances nucléaires en cours de transport.

L'objectif de cette disposition est d'éviter que l'exploitant d'une installation ne transfère contractuellement sa responsabilité à un autre exploitant soumis, en vertu de ses propres obligations nationales, à des plafonds de responsabilité moins élevés, de façon à obtenir de manière artificielle une diminution des primes d'assurance.

door het besluit de ratificatie ervan door de lidstaten te coördineren bij beslissing 2004/294/EG van 8 maart 2004, nader vermeld onder de toelichting van het artikel 30 van het dit ontwerp (PB L97 van 8 maart 2004)

Derhalve kan de Commissie de staatswaarborg, voorzien door het artikel 10, c) van het Verdrag, moeilijk onverenigbaar verklaren met de gemeenschappelijke markt.

Als voorzorgsmaatregel zal er niettemin een notificatie van het waarborgregime uitgevoerd worden.

Overigens is de machtiging om een kerninstallatie te exploiteren ingevolge artikel 8 van de bovenvermelde wet van 22 juli 1985 onderworpen aan het akkoord van de minister over de gepaste aard van de verzekering of financiële waarborg. In de veronderstelling dat de exploitant een beroep moet doen op de staatswaarborg, dient hij aan de overheid die de machtiging aflevert zowel zijn verzekeringspolis en/of zijn financiële waarborg voor te leggen, alsook de beslissing van de minister van Financiën die een staatswaarborg verleent die heel precies de leemtes in de privédekking opvult.

Art. 9

In geval van transport van nucleaire stoffen is een exploitant in principe verantwoordelijk: in de meeste gevallen zal het gaan om de expéditeur. Artikel 14, 2°, van dezelfde wet, biedt nochtans aan de exploitant de mogelijkheid om zijn aansprakelijkheid bij een vervoersoperatie te laten vervangen, door deze van de vervoerder, voor zover deze beantwoordt aan dezelfde verzekeringsvoorwaarden als de exploitant zelf. Deze mogelijkheid blijft open. Het is evenwel opnieuw gepast om het woord "schade" in artikel 14, 2°, te vervangen door het woord "kernschade", om de coherentie van de tekst te verzekeren met de definities in artikel 1 van de wet.

De exploitant van een kerninstallatie kan tijdens een transport zijn aansprakelijkheid ook altijd overdragen aan de exploitant van een andere kerninstallatie. Het nieuwe artikel 14, 3°, stelt voortaan dat een dergelijke overdracht enkel mogelijk is ten gunste van een exploitant die zelf een rechtstreeks economisch belang heeft bij de nucleaire stoffen die worden vervoerd.

Deze bepaling heeft als doel te vermijden dat de exploitant van een installatie contractueel zijn aansprakelijkheid overdraagt aan een andere exploitant, die krachtens zijn eigen nationale verplichtingen onderworpen is aan minder hoge aansprakelijkheidsplafonds, om zo op een kunstmatige manier een vermindering van de verzekeringspremies te bekomen.

Par titulaire d'un "intérêt économique direct", il faut entendre non seulement l'expéditeur ou le destinataire des substances nucléaires, mais également leur propriétaire dans l'hypothèse où ces matières sont transportées pendant leur traitement vers différentes installations nucléaires appartenant à des exploitants différents.

Art. 10

L'article 15 de la loi du 22 juillet 1985 se référait à la disposition de la Convention de Paris visant la possibilité pour l'exploitant de se faire substituer par le transporteur (l'article 4, c), pour imposer la possession par ce transporteur d'un certificat délivré par ou pour le compte de l'assureur ou de la personne accordant une garantie financière. L'article 4, c), de la Convention a été renuméroté 4, d), suite à l'insertion de la réserve transposée par l'article 9 du présent avant-projet. Il y a donc lieu de modifier cette référence dans la loi.

Art. 11

Cet article n'appelle pas de commentaire.

Art. 12

Dans l'article 17 de la même loi, le mot "nucléaires" est inséré entre les mots "dommages" et "causés" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

Art. 13

A l'article 18, alinéas 1^{er}, 2 et 3, le mot "nucléaire" est inséré après le mot "dommage" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

Dans l'alinéa 1^{er}, les mots "et cumulative" sont supprimés. Il s'agit ici de corriger une ancienne erreur de traduction trop littérale du texte anglais vers le texte français. Le terme "solidarité" se suffit à lui-même.

Art. 14

L'article 19 de la même loi consacre le principe selon lequel les fonds publics alloués après l'épuisement de la tranche de l'exploitant ne sont pas alloués au titre d'une

Onder titularis van een "rechtstreeks economisch belang" dient niet enkel de expéditeur of de bestemming van de nucleaire stoffen te worden verstaan, maar ook de eigenaar ervan, in de veronderstelling dat deze stoffen tijdens hun behandeling vervoerd worden naar diverse kerninstallaties die toebehoren aan verschillende exploitanten.

Art. 10

Artikel 15 van de wet van 22 juli 1985 verwees naar de bepaling van het Verdrag van Parijs betreffende de mogelijkheid voor de exploitant om zich te laten vervangen door de vervoerder (artikel 4, c), om deze vervoerder het bezit op te leggen van een certificaat afgegeven door of namens de verzekeraar of de persoon die een financiële zekerheid heeft gesteld. Artikel 4, c), van het Verdrag werd hernummerd 4, d), als gevolg van de invoeging van het voorbehoud opgenomen in artikel 9 van dit voorontwerp. Deze verwijzing dient bijgevolg gewijzigd te worden in de wet.

Art. 11

Dit artikel behoeft geen verdere commentaar.

Art. 12

In artikel 17 van dezelfde wet, wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade", om de coherentie van de tekst te verzekeren met de termen gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

Art. 13

In artikel 18, eerste, tweede en derde lid, wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade", om de coherentie van de tekst te verzekeren met de termen gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

In het eerste lid worden de woorden "en ieder voor het geheel" opgeheven. Het gaat om de verbetering van een oude vertaalfout, een te letterlijke vertaling van de Engelse tekst naar het Frans. De term "solidariteit" op zich volstaat.

Art. 14

Artikel 19 van dezelfde wet bekrachtigt het principe volgens welk de openbare middelen die worden toegerekend na uitputting van de schijf van de exploitant,

couverture de la responsabilité de ce dernier, dès lors qu'elle est limitée à 1,2 milliard d'euros. Les modifications apportées à cet article ne touchent pas au fond: elles sont soit consécutives à la nouvelle terminologie de "dommage nucléaire", soit à la nouvelle subdivision de l'article 3 de la Convention Complémentaire de Bruxelles, les mots "3, f" devant être remplacés par les mots "3, g".

L'alinéa 2 de l'article 19 est abrogé, dès lors que l'article 4 de la Convention Complémentaire de Bruxelles, dont il découlait, a été lui-même abrogé par l'article D du Protocole modificatif de cette Convention. Cette disposition limitant les fonds publics à allouer dans le cas de multiplicité d'exploitants responsables a été jugée superflue; son principe se retrouvant dans l'article 11 de la même Convention, modifié par l'article K du Protocole précité. Cet article 11 gère les relations entre les Parties et ne doit pas, en tant que tel, être inséré dans la loi, les États étant tenus de le respecter de par le dépôt de leurs instruments de ratification.

Enfin, l'alinéa 3, autorisant la conversion des montants stipulés par la Convention Complémentaire de Bruxelles en monnaie nationale par arrêté royal, est abrogé dès lors que la Convention Complémentaire de Bruxelles stipule des montants exprimés en euros et qu'il s'agit de la devise nationale.

Art. 15

L'article 20, alinéa 2, de la loi du 22 juillet 1985 donne au Roi le pouvoir de fixer "les critères d'une réparation équitable" lorsque les fonds disponibles risquent de s'avérer insuffisants pour couvrir tous les dommages. Une réglementation ayant potentiellement un important impact sur les droits des victimes requiert l'expression d'une pleine solidarité gouvernementale. L'exercice de ce pouvoir est donc soumis à une délibération du Conseil des ministres.

Le texte français du second alinéa de l'article doit par ailleurs être corrigé. Lorsque les fonds disponibles sont insuffisants et que le Roi, dans un souci d'équité, fixe la façon dont les sacrifices sont supportés de façon proportionnelle par toutes les victimes, le Roi fixe bien les critères d'une "répartition" équitable et non d'une "réparation" équitable. Le texte néerlandais utilise déjà le mot adéquat, "*verdeling*".

niet worden toegekend krachtens een dekking van de aansprakelijkheid van deze laatste, aangezien deze beperkt is tot 1,2 miljard euro. De wijzigingen aan dit artikel raken niet aan de grond van de zaak: ze zijn ofwel het gevolg van de nieuwe terminologie "kernschade", ofwel van de nieuwe onderverdeling van artikel 3 van het Aanvullend Verdrag van Brussel, waarbij de woorden "3, f" vervangen dienen te worden door de woorden "3, g".

Het tweede lid van artikel 19 wordt opgeheven, aangezien artikel 4 van het Aanvullend Verdrag van Brussel, waaruit het voortvloeide, zelf opgeheven is door artikel D van het Protocol tot wijziging van dit Verdrag. Deze bepaling die de toe te kennen openbare middelen beperkt in het geval er meerdere exploitanten zijn werd overbodig geacht; aangezien dit principe is opgenomen in artikel 11 van hetzelfde Verdrag, gewijzigd bij artikel K van het voormelde Protocol. Dit artikel 11 beheert de relaties tussen de Partijen en dient als dusdanig niet in de wet te worden ingevoegd aangezien de staten gehouden zijn het te respecteren op grond van het neerleggen van hun akten van bekrachtiging.

Tenslotte wordt het derde lid opgeheven dat bij koninklijk besluit de conversie in de nationale munt toelaat van de bedragen bepaald door het Aanvullend Verdrag van Brussel aangezien het Aanvullend Verdrag van Brussel de bedragen uitdrukt in euro en dat dit de nationale munt is.

Art. 15

Artikel 20, tweede lid, van de wet van 22 juli 1985 verleent de Koning de macht de "maatstaven van een billijke verdeling" te bepalen wanneer de beschikbare middelen ontoereikend dreigen te zijn om alle schadegevallen te dekken. Een reglementering die potentieel een aanzienlijke impact heeft op de rechten van de slachtoffers vereist de uitdrukking van een volledige regeringssolidariteit. De uitoefening van deze macht is dus onderworpen aan een overleg in de Ministerraad.

De Franstalige tekst van het artikel 20, tweede alinea dient overigens gecorrigeerd te worden. Wanneer de beschikbare fondsen ontoereikend zijn en als de Koning, omwille van billijkheidsredenen, de manier vastlegt waarop de lasten, op een evenredige manier, worden gedragen door alle slachtoffers dan stelt de Koning de criteria vast voor een "billijke verdeling" en niet voor een "billijk herstel". De Nederlandstalige tekst gebruikt passend reeds het woord "*verdeling*".

Art. 16

L'article 21, alinéa 2, est modifié afin d'assurer la cohérence du texte avec le "dommage nucléaire" défini à l'article 1^{er} de la loi.

Art. 17

Cet article introduit un article 21/1 dans la loi du 22 juillet 1985 afin de donner au Roi la possibilité de définir ou préciser les mesures de sauvegarde, d'une part, et les mesures de restauration de l'environnement, d'autre part, visées à l'article 1, a), vii, de la Convention de Paris, modifié par l'article B du Protocole.

Les questions environnementales étant largement régionalisées, il va de soi que la compétence du Roi doit s'entendre ici comme ne pouvant s'appliquer qu'aux domaines pour lesquels l'autorité fédérale est compétente, comme la mer territoriale et la zone économique exclusive ou pour les aspects indemnitaires des mesures prises par les Régions. Ces dernières prendront les mesures qu'elles estiment nécessaires dans le cadre de leurs compétences, dans les limites et sous le contrôle juridictionnel prévus par la Convention.

En ce qui concerne les milieux marins plus spécialement, les mesures de prévention et de réparation seront prises dans le cadre de la loi du 20 janvier 1999 visant la protection du milieu marin dans les espaces marins sous juridiction de la Belgique.

Cet article a été rédigé conformément à l'avis du Conseil d'État.

Art. 18

Dans l'article 22 de la même loi, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommages" et "qui" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

Cet article, qui prévoit l'indemnisation par l'État, à concurrence du montant maximal de la responsabilité de l'exploitant, des dommages nucléaires qui n'ont pas été réparés au moyen d'une assurance ou d'une garantie financière, a anticipé l'adoption de l'article 10, c), modifié par l'article K du Protocole, lequel ne requiert, dès lors, pas de mesure de transposition. L'État dispose d'un droit de recours contre l'exploitant dont la couverture s'avère défectueuse. Ce recours s'exerce à concurrence de la responsabilité fixée pour l'exploitant, qu'elle soit

Art. 16

Artikel 21, tweede lid, wordt gewijzigd om de coherentie van de tekst te verzekeren met de "kernschade" gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

Art. 17

Dit artikel voegt artikel 21/1 toe aan de wet van 22 juli 1985 teneinde de Koning de mogelijkheid te geven om enerzijds preventieve maatregelen en anderzijds de herstelmaatregelen voor het milieu, te definiëren of te preciseren, zoals beoogd door artikel 1, a), vii van het Verdrag van Parijs, gewijzigd door artikel B van het Protocol.

De milieuvraagstukken zijn grotendeels geregionaliseerd. Het spreekt voor zich dat de bevoegdheid van de Koning zich enkel uitstrekt tot de federale bevoegdheden zoals de territoriale zee en de exclusief economische zone of voor de vergoedingsaspecten van de maatregelen die de gewesten getroffen hebben. De gewesten nemen, binnen het kader van hun bevoegdheden, de maatregelen die zij noodzakelijk achten, dit alles binnen de grenzen onder de jurisdictionele controle zoals voorzien door het Verdrag.

Wat het mariene milieu betreft zullen de preventieve en herstelmaatregelen genomen worden in het kader van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België.

Dit artikel werd opgesteld in overeenstemming met het advies van de Raad van State.

Art. 18

In artikel 22 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade", om de coherentie van de tekst te verzekeren met de termen gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

Dit artikel, dat de vergoeding door de Staat regelt, ten belope van het maximumbedrag van de aansprakelijkheid van de exploitant, van de kernschade die niet vergoed is door middel van een verzekering of een financiële zekerheid, is aan de invoering voorafgegaan van artikel 10, c), gewijzigd bij artikel K van het Protocol dat bijgevolg geen maatregel van omzetting vereist. De Staat beschikt over een verhaalrecht tegen de exploitant waarvan de dekking ontoereikend blijkt te zijn. Dit verhaal geldt ten belope van de aansprakelijkheid

de 1,2 milliard d'euros ou fixée pour un montant réduit, conformément à ou en vertu de l'article 7.

L'exploitant reste donc financièrement responsable de l'indemnisation de ces dommages nucléaires, dans le respect du principe du "pollueur-payeur".

Art. 19

L'article 22/1 inséré dans la loi a pour but d'introduire l'obligation pour l'État d'indemniser, à concurrence du montant fixé à l'article 7, alinéa 1^{er} (1,2 milliard d'euros), les dommages dépassant le montant incombant à l'exploitant d'une installation ou d'un transport considérés comme à risque réduit en vertu de l'article 7, alinéa 2, 2°. L'État assume ainsi le risque d'une évaluation erronée du caractère réduit du risque et pourvoit à la disponibilité des fonds jusqu'au déclenchement éventuel des tranches de la Convention Complémentaire de Bruxelles. Au contraire de l'article 22, l'article 22/1 n'octroie pas à l'État de droit de recours contre l'exploitant, s'agissant d'une erreur d'appréciation de l'État et non d'une défaillance de l'exploitant, de son assureur ou de sa garantie financière.

Les installations reconnues par le Roi comme à risque réduit en vertu de l'article 7, alinéa 2, de la loi du 22 juillet 1985 sont, au 31 octobre 2013:

Belgoprocess à Dessel;
Commission européenne à Geel;
Université de Gand à Gand;
IRE à Fleurus;
CEN/SCK à Mol (depuis le 1^{er} janvier 2012);
FBFC International (depuis le 1^{er} janvier 2013).

Ces reconnaissances sont fondées sur une analyse technique du risque et peuvent être réévaluées en fonction, par exemple, de l'évolution des installations.

Art. 20

L'article 23 est profondément remanié. Sous l'empire de la loi du 22 juillet 1985, article 23, § 2, l'État était tenu de réparer les dommages [nucléaires] constatés après l'échéance de la prescription décennale, mais dans un délai de trente ans après l'accident. Cette disposition s'expliquait par l'incapacité du secteur des assurances de couvrir ce risque, et ce alors que, particulièrement pour les dommages [nucléaires] corporels, ces derniers peuvent ne se manifester qu'un long laps de temps

bepaald voor de exploitant, ongeacht of deze 1,2 miljard euro bedraagt of conform artikel 7 werd bepaald op een lager bedrag.

De exploitant blijft dus financieel aansprakelijk voor de vergoeding van deze kernschade, overeenkomstig het principe "de vervuiler betaalt".

Art. 19

Artikel 22/1, ingevoegd in de wet, heeft tot doel de verplichting in te voeren voor de Staat om de schade te vergoeden die het bedrag voor rekening van de exploitant van een weinig risicodragende installatie of transport conform artikel 7, tweede lid, 2°, te boven gaat, ten beloop van het bedrag bepaald in artikel 7, eerste lid (1,2 miljard euro). De Staat neemt aldus het risico voor een onjuiste beoordeling van de beperkte aard van het risico op zich en voorziet in de beschikbaarheid van de middelen tot het eventueel vrijmaken van de schijven van het Aanvullend Verdrag van Brussel. In tegenstelling tot artikel 22, verleent artikel 22/1 de Staat geen recht op verhaal tegen de exploitant aangezien het om een onjuiste beoordeling van de Staat gaat en niet om een tekortkoming van de exploitant, zijn verzekeraar of zijn financiële waarborg.

De installatie erkend door de Koning als een installatie met beperkt risico krachtens artikel 7, tweede lid, van de wet van 22 juli 1985 zijn op 31 oktober 2013:

Belgoprocess te Dessel;
Europese Commissie te Geel;
Universiteit Gent te Gent;
IRE te Fleurus;
SCK/CEN te Mol (sinds 1 januari 2012);
FBFC International (sinds 1 januari 2013).

Deze erkenningen zijn gebaseerd op een technische risicoanalyse en kunnen opnieuw worden geëvalueerd op basis van, bijvoorbeeld, de evolutie van de installaties.

Art. 20

Artikel 23 wordt grondig herwerkt. Onder de wet van 22 juli 1985, artikel 23, § 2, was de Staat gehouden om de [kern]schade te vergoeden die werd vastgesteld na het verstrijken van de tienjarige verjaringstermijn, maar binnen een termijn van dertig jaar na het ongeval. Deze bepaling was te verklaren door het onvermogen van de verzekeringssector om dit risico te dekken, en dit terwijl, in het bijzonder voor de lichamelijke [kern]schade, deze zich misschien maar lange tijd na blootstelling aan de

après l'exposition aux rayonnements. Cette intervention de l'État se faisait à titre gratuit.

Il a donc semblé légitime de reprendre désormais la ventilation faite par le Protocole entre dommages nucléaires matériels et corporels, le risque afférent aux dommages nucléaires corporels survenant entre 10 et 30 ans après l'accident relevant désormais de la pleine responsabilité de l'exploitant. S'il devait apparaître que l'exploitant est dans l'incapacité de trouver une assurance appropriée, l'État devrait octroyer une garantie, moyennant rétribution, comme le précise l'article 10/1 introduit dans la loi du 22 juillet 1985 par l'article 8 du présent avant-projet.

Le second alinéa de l'article 23, § 1^{er}, de la loi du 22 juillet 1985, prévoyait une disposition spéciale pour les dommages nucléaires causés par des substances (...) qui avaient été volées, perdues, jetées par-dessus bord ou abandonnées. Les actions en découlant étaient soumises à prescription décennale, sans que ce délai ne puisse aller au-delà de 20 ans après le vol, la perte, l'abandon. La base de cette disposition, susceptible de réduire encore le délai de prescription des actions des victimes a été abrogée par le Protocole, ce qui entraîne l'abrogation de la disposition correspondante de la loi.

Art. 21

Dans l'article 24 de la même loi, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "est" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

Art. 22

L'article 25 de la loi du 22 juillet 1985 précitée traite des recours ouverts aux assureurs, aux personnes octroyant des garanties financières et aux Parties ayant fourni des fonds publics. L'article 25, § 1^{er}, visant les recours ouverts dans le cadre de la Convention de Paris, reste inchangé.

L'article 25, § 2, se réfère aux recours ouverts dans le cadre de la Convention Complémentaire de Bruxelles, en vertu de son article 5, a). Lorsque l'exploitant dispose d'un droit de recours en vertu de l'article 6, f), de la Convention de Paris (contre l'auteur d'actes ou d'omissions intentionnelles), les Parties disposent du même droit de recours à concurrence des fonds publics engagés. Cette disposition, inchangée quant au fond en dépit d'un nouveau libellé, est devenue l'article 5, dès

straling manifesteert. Deze interventie van de Staat was gratis.

Het leek dus gewettigd om voortaan het onderscheid op te nemen, dat door het Protocol wordt gemaakt, tussen materiële en lichamelijke kernschade, aangezien het risico verbonden aan lichamelijke kernschade die zich voordoet tussen 10 en 30 jaar na het ongeval voortaan onder de volle aansprakelijkheid van de exploitant valt. Als zou blijken dat de exploitant in de onmogelijkheid verkeert om een geschikte verzekering te vinden, dient de Staat een waarborg te verlenen, tegen betaling, zoals gepreciseerd in artikel 10/1 ingevoegd in de wet van 22 juli 1985 bij artikel 8 van dit voorontwerp.

Het tweede lid van artikel 23, § 1, van de wet van 22 juli 1985, voorzag een bijzondere bepaling voor kernschade veroorzaakt door stoffen (...) die gestolen, verloren, overboord gegooid of achtergelaten waren. De vorderingen die eruit voortvloeiden waren onderworpen aan een verjaringstermijn van 10 jaar, zonder dat deze termijn van 20 jaar na de diefstal, het verlies of het achterlaten mocht overschrijden. De basis van deze bepaling, waardoor de verjaringstermijn voor de vorderingen van de slachtoffers nog kon worden verminderd, is opgeheven door het Protocol, waardoor de overeenkomstige bepaling van de wet eveneens wordt opgeheven.

Art. 21

In artikel 24 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade", om de coherentie van de tekst te verzekeren met de termen gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

Art. 22

Artikel 25 van voormelde wet van 22 juli 1985 behandelt het verhaal open aan verzekeraars, personen die financiële garanties verlenen en Partijen die openbare middelen hebben toegekend. Artikel 25, § 1, betreffende het verhaal dat ingesteld kan worden in het kader van het Verdrag van Prijs, blijft ongewijzigd.

Artikel 25, § 2, verwijst naar het verhaal dat kan ingesteld worden in het kader van het Aanvullend Verdrag van Brussel, krachtens artikel 5, a). Wanneer de exploitant beschikt over het verhaalsrecht krachtens artikel 6, f), van het Verdrag van Parijs (tegen de pleger van intentionele daden of nalatigheden), beschikken de Partijen over hetzelfde verhaalsrecht ten beloop van de betrokken openbare middelen. Deze bepaling, die wat de grond van de zaak betreft ongewijzigd is, in weerwil

lors que l'article 5, b), lui, a été abrogé par l'article E du Protocole modificatif de la Convention Complémentaire de Bruxelles.

Cet article 5, b), qui organisait un droit de recours contre un exploitant qui a commis une faute lourde, était transposé par l'article 25, § 3, de la loi du 22 juillet 1985. La suppression de l'article 5, b), de la Convention Complémentaire de Bruxelles, entraîne donc l'abrogation de l'article 25, § 3, de la loi. La Belgique était l'une des rares Parties à avoir inscrit dans sa loi le droit de recours pour faute lourde autorisé par cet article 5, b). Le Roi n'a d'ailleurs jamais exercé le pouvoir qui lui était donné de dresser la liste des cas de faute lourde.

Art. 23

Cet article n'appelle pas de commentaire.

Art. 24

Dans l'article 27 de la même loi, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "résultant" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

Cet article fait bénéficier les victimes d'une action directe contre l'assureur, le donneur de garantie, ou l'État lorsque ce dernier doit se substituer à un assureur ou un garant défaillant. La référence, pour ce dernier cas, à l'article 22 de la loi, doit être complétée d'une référence à l'article 22/1, introduit par la présente loi, et qui prévoit l'intervention de l'État lorsque celui-ci s'est trompé dans l'appréciation du caractère réduit d'un risque.

Art. 25

L'article 28/1 transpose en droit belge l'article M, g), du Protocole modificatif de la Convention de Paris. Ce dernier a pour but de faciliter l'accès des victimes à la justice lorsque le tribunal compétent est dans un État autre que celui de la victime. Ce but est atteint en permettant la centralisation de la défense des intérêts des victimes d'un dommage nucléaire par l'État dont ils sont les ressortissants ou les résidents

L'article 28/1, 3^o), inséré dans la loi introduit ainsi la possibilité pour un État étranger de demander au nom de ses ressortissants et des personnes domiciliées ou

van de nieuwe omschrijving, is artikel 5 geworden, aangezien artikel 5, b), van zijn kant, opgeheven werd bij artikel E van het Protocol tot wijziging van het Aanvullend Verdrag van Brussel.

Dit artikel 5, b), dat het verhaalsrecht organiseerde tegen een exploitant die een zware fout had begaan, werd omgezet door artikel 25, § 3, van de wet van 22 juli 1985. De opheffing van artikel 5, b), van het Aanvullend Verdrag van Brussel, betekent dus de opheffing van artikel 25, § 3, van de wet. België was één van de weinige Partijen die het verhaalsrecht wegens zware fout, toegestaan door dit artikel 5, b), in zijn wet had opgenomen. De Koning heeft overigens nooit zijn bevoegdheid gebruikt om de lijst met zware fouten op te stellen.

Art. 23

Dit artikel behoeft geen verdere commentaar.

Art. 24

In artikel 27 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade", om de coherentie van de tekst te verzekeren met de termen gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

Dit artikel verleent aan de slachtoffers een rechtstreekse vordering tegen de verzekeraar, de garant of de Staat wanneer deze laatste zich in de plaats moet stellen van een verzekeraar of een garant die in gebreke blijft. De verwijzing, voor dit laatste geval, naar artikel 22 van de wet, dient te worden aangevuld met een verwijzing naar artikel 22/1, ingevoegd door deze wet, en dat voorziet in de staatstussenkomst wanneer deze zich vergist heeft in de beoordeling van het beperkte karakter van een risico.

Art. 25

Het artikel 28/1 zet het artikel M van het Protocol tot wijziging van het Verdrag van Parijs, om naar Belgisch recht. Dit laatste heeft tot doel om de toegang tot het gerecht te vereenvoudigen indien de bevoegde rechtbank in een andere staat gelegen is dan deze van het slachtoffer. Dit doel wordt bereikt door de centralisatie toe te laten van de belangenverdediging van de slachtoffers van een kernschaden door de staat waar de slachtoffers verblijven of waarvan ze onderdaan zijn.

Het artikel 28/1, 3^o voorziet eveneens de mogelijkheid voor een vreemde staat om een vergoeding voor de geleden schade te eisen, in naam van zijn onderdanen

résidentes sur son territoire l'indemnisation du dommage nucléaire subi. Il ne s'agit pas d'une intervention d'autorité, pas plus que d'une intervention automatique. Les États sont libres ou non d'exercer cette option en cas d'accident nucléaire. Les victimes sont, à leur tour, libres ou non de recourir à cette facilité si elle leur est offerte.

L'article 28/1, 4°, prévoit la possibilité pour toute personne qui a acquis des droits des victimes d'un accident nucléaire par subrogation ou par cession d'introduire leur action devant le Tribunal de première instance de Bruxelles. Il s'agira la plupart du temps de l'État ou des personnes qui ont fourni une garantie financière à l'exploitant responsable du dommage nucléaire.

Art. 26

Dans le cas où un tribunal étranger est compétent, l'article 28/2 prévoit que l'État belge pourrait intervenir au nom des victimes d'un dommage nucléaire sur le territoire belge, de par les dispositions précitées de la Convention de Paris et la transposition qui en aura été faite par les autres Parties.

Comme l'a recommandé le Conseil d'État, cette situation fait l'objet d'un article distinct.

Enfin, dans le cas où l'État belge serait amené à agir au nom des victimes en Belgique d'un accident nucléaire survenu à l'étranger, il paraît utile de donner au Roi les pouvoirs nécessaires pour gérer efficacement un grand nombre de demandes. La définition de formulaires ad hoc et l'engagement des victimes de collaborer de façon pleine, entière et honnête à la constitution du dossier, pourraient figurer parmi ces formes et conditions.

Art. 27

L'article 30 de la loi permet au Roi d'organiser une procédure de conciliation préalable à un débat judiciaire. Les hypothèses visées étant celles de l'application des articles 19 (application successive, si nécessaire, des trois tranches) ou 22 (défaillance de la couverture de l'exploitant) de la loi, il convient d'y ajouter celle de l'article 22/1 (intervention de l'État en cas de mauvaise appréciation du caractère réduit d'un risque).

of voor personen met woon- of verblijfplaats op zijn grondgebied. Het betreft geen machtstussenkomst noch een automatische tussenkomst. De Staten zijn vrij om bij een kernongeval deze bevoegdheid al dan niet uit te oefenen. De slachtoffers zijn op hun beurt vrij om al dan niet gebruik te maken van deze mogelijkheid, indien deze hun wordt aangeboden.

Het artikel 28/1, 4° voorziet de mogelijkheid voor alle personen die de rechten van slachtoffers van een kernongeval verworven hebben door subrogatie of overdracht, om hun vordering in te leiden voor de rechtbank van eerste aanleg te Brussel. Het zal voor het merendeel handelen over de Staat of personen die een financiële waarborg hebben voorzien aan de exploitant, verantwoordelijke voor de kernschade.

Art. 26

In het geval waarin een vreemde rechtbank bevoegd is, voorziet artikel 28/2 dat de Belgische Staat zou kunnen tussenkomen in naam van de slachtoffers van een kernschade op Belgisch grondgebied, overeenkomstig de bepalingen van het gemelde Verdrag van Parijs en de omzetting ervan door de andere Partijen.

Zoals aanbevolen door de Raad van State, wordt dit in een afzonderlijk artikel geregeld.

Tenslotte, in het geval waarin de Belgische Staat ertoe gehouden zal zijn om op te treden voor de slachtoffers in België, van een kernongeval dat in het buitenland heeft plaatsgevonden, blijkt het nuttig om aan de Koning de noodzakelijke bevoegdheden te geven om op een efficiënte manier een groot aantal vorderingen te beheren. De vaststelling van ad hoc formulieren, het engagement van de slachtoffers voor een volledige, gehele en eerlijke samenstelling van hun dossier zouden kunnen deel uitmaken van deze voorwaarden en vormen.

Art. 27

Artikel 30 van de wet staat de Koning toe om een verzoeningsprocedure in te stellen voorafgaand aan een juridisch debat. Aangezien de bedoelde hypothesen deze zijn van de toepassing van de artikelen 19 (opeenvolgende toepassing, indien nodig, van de drie schijven) of 22 (in gebreke blijven van de dekking van de exploitant) van de wet, is het gepast hieraan deze van artikel 22/1 toe te voegen (tussenkomst van de Staat in het geval van een foutieve beoordeling van het beperkte karakter van een risico).

Art. 28

Dans l'article 32 de la même loi, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "occasionné" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

Art. 29

Dans l'article 33 de la même loi, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "subi" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

Art. 30

Dans l'article 34 de la même loi, le mot "nucléaires" est inséré entre les mots "dommages" et "subis" afin d'assurer la cohérence du texte avec les termes définis à l'article 1^{er} de la loi.

CHAPITRE III

Disposition modificative du Code judiciaire

Art. 31

L'article 569, 17°, du Code judiciaire, contient déjà le principe du for unique, désormais imposé à toutes les Parties par le Protocole du 12 février 2004. Cet article se réfère encore à la loi du 18 juillet 1966 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, loi abrogée et remplacée par la loi du 22 juillet 1985 précitée. Il convient de corriger cet oubli.

CHAPITRE IV

Disposition transitoire

Art. 32

Cet article introduit une mesure transitoire permettant aux exploitants auxquels la reconnaissance a été accordée en vertu de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile nucléaire, modifiée le 11 juillet 2000 et le, de conserver le bénéfice de cette reconnaissance à condition d'adapter aux dispositions du présent projet de loi, dans les nonante

Art. 28

In artikel 32 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade", om de coherentie van de tekst te verzekeren met de termen gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

Art. 29

In artikel 33 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade", om de coherentie van de tekst te verzekeren met de termen gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

Art. 30

In artikel 34 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade", om de coherentie van de tekst te verzekeren met de termen gedefinieerd in artikel 1 van de wet.

HOOFDSTUK III

Bepaling tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 31

Artikel 569, 17°, van het Gerechtelijk Wetboek, bevat reeds het principe van het enige forum, dat nu voor alle Partijen krachtens het Protocol van 12 februari 2004 verplicht is. Dit artikel refereert zich nog aan de wet van 18 juli 1966 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, een wet die door de bovenvermelde wet van 22 juli 1985 opgeheven en vervangen werd. Men moet die vergissing corrigeren.

HOOFDSTUK IV

Overgangsbepaling

Art. 32

Dit artikel voert een overgangsmaatregel in die het de exploitanten aan wie een erkenning is verleend krachtens de wet van 22 juli 1985 betreffende de nucleaire wettelijke aansprakelijkheid, gewijzigd op 11 juli 2000 en op, mogelijk maakt het voordeel van deze erkenning te behouden, op voorwaarde dat zij de verzekering of elke andere financiële waarborg die hun

jours qui suivent l'entrée en vigueur de son article 8, l'assurance ou toute autre garantie financière couvrant leur responsabilité.

Les exploitants disposent donc d'un délai d'au moins 90 jours pour adapter les conditions de leur police d'assurance ou de toute autre garantie financière couvrant leur responsabilité.

Ce délai peut être prolongé par le ministre pour la durée nécessaire à l'instruction d'une demande visée à l'article 10/1 de la loi, pour autant que la demande soit introduite dans les trente jours qui suivent celui de cette même entrée en vigueur.

Cet article a été rédigé conformément à l'avis du Conseil d'État.

CHAPITRE V

Disposition finale

Art. 33

L'entrée en vigueur du projet de loi dans toutes ses dispositions est tributaire de la possibilité pour toutes les Parties qui sont aussi des États membres de l'Union européenne, de déposer simultanément leurs instruments de ratification.

En effet, par sa décision 2004/294/CE du 8 mars 2004, le Conseil de l'Union européenne a autorisé les États membres qui sont Parties contractantes à la Convention de Paris du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire à ratifier, dans l'intérêt de la Communauté européenne, le protocole portant modification de ladite Convention, ou à y adhérer (JO, L97 du 8 mars 2004). Cette autorisation était requise en vertu du fait que la Communauté dispose d'une compétence exclusive en ce qui concerne la modification de l'article 13 de la Convention de Paris, dans la mesure où cette modification affecte les règles établies par le règlement (CE) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000 concernant la compétence judiciaire, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale (JO, L12 du 16 janvier 2001).

La modification apportée à l'article 13 a été jugée comme améliorant l'indemnisation des dommages causés par des accidents nucléaires et justifie, à ce titre, une exception aux règles du règlement précité, lequel privilégie le tribunal du domicile de la victime d'un dommage alors que la Convention de Paris lui préfère le tribunal du siège de l'exploitant responsable,

aansprakelijkheid dekt, aanpassen aan de bepalingen van dit wetsontwerp, binnen negentig dagen volgend op de inwerkingtreding van artikel 8.

De exploitanten beschikken dus over een termijn van minstens 90 dagen om de voorwaarden aan te passen van hun verzekeringspolis of van elke andere financiële waarborg die hun aansprakelijkheid dekt.

Deze termijn kan door de minister verlengd worden voor de duur die nodig is voor het onderzoeken van een aanvraag bedoeld in artikel 10/1 van de wet, voor zover deze aanvraag is ingediend binnen dertig dagen volgend op de dag van dezelfde inwerkingtreding.

Dit artikel werd opgesteld in overeenstemming met het advies van de Raad van State.

HOOFDSTUK V

Slotbepaling

Art. 33

De inwerkingtreding van het wetsontwerp met al zijn bepalingen is afhankelijk van de mogelijkheid voor alle Partijen die eveneens lidstaten zijn van de Europese Unie, om gelijktijdig hun akte van bekrachtiging neer te leggen.

Immers, door zijn beschikking 2004/294/EG van 8 maart 2004, heeft de Raad van de Europese Unie de lidstaten die verdragsluitende Partijen zijn bij het Verdrag van Parijs van 29 juli 1960 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, toegestaan, in het belang van de Europese Gemeenschap, het Protocol tot wijziging van het vermelde Verdrag te bekrachtigen of erbij aan te sluiten (PB, L97 van 8 maart 2004). Deze toestemming was vereist krachtens het feit dat de Gemeenschap over een exclusieve bevoegdheid beschikt wat betreft de wijziging van artikel 13 van het Verdrag van Parijs, voor zover deze wijziging invloed heeft op de regels vastgelegd door de verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB, L12 van 16 januari 2001).

De wijziging aangebracht aan artikel 13 werd beoordeeld als zijnde een verbetering van de vergoeding van schade veroorzaakt door kernongevallen en rechtvaardigt, dientengevolge, een uitzondering op de regels van het bovenvernoemde verordening, dat de rechtbank van de woonplaats van het slachtoffer van een schadegeval voorrang geeft, terwijl het Verdrag van Parijs, van zijn

s'agissant de distribuer une enveloppe unique à des victimes à la fois très nombreuses et résidant dans plusieurs États membres.

La condition mise à cette exception est toutefois la simultanéité du dépôt des instruments de ratification, afin d'éviter les conflits de juridiction en cas d'étalement dans le temps du dépôt des instruments.

Le Danemark, qui n'est pas soumis au règlement précité, est la seule Partie de la Convention de Paris, également État membre de l'Union, qui n'est pas visée par cette disposition.

Le respect de la condition mise par le Conseil ne doit cependant pas empêcher l'entrée en vigueur éventuellement plus rapide de certaines dispositions de la présente loi, ce qui explique l'option offerte au Roi par l'article 33 du projet de loi.

Cet article a été rédigé conformément à l'avis du Conseil d'État.

Le ministre de l'Économie,

Johan VANDE LANOTTE

La ministre de l'Intérieur,

Joëlle MILQUET

Le ministre des Finances,

Koen GEENS

Le secrétaire d'État à l'Énergie,

Melchior WATHELET

kant, de rechtbank van de zetel van de aansprakelijke exploitant voorrang verleent, aangezien het erom gaat een eenmalige enveloppe te verdelen onder talrijke slachtoffers in verschillende lidstaten.

De voorwaarde die wordt gesteld aan deze uitzondering is echter het gelijktijdig neerleggen van de akten van bekrachtiging teneinde bevoegdheidsconflicten te vermijden bij gespreide neerlegging in de tijd.

Denemarken, dat niet onderworpen is aan de genoemde verordening, is de enige Partij bij het Verdrag van Parijs, eveneens lidstaat van de Unie, die niet onder deze bepaling valt.

Het naleven van de voorwaarde gesteld door de Raad mag nochtans de eventuele snellere inwerkingtreding van zekere bepalingen van deze wet, niet verhinderen, hetgeen de mogelijkheid verklaart die aan de Koning wordt geboden door artikel 33 van het wetsontwerp.

Dit artikel werd opgesteld in overeenstemming met het advies van de Raad van State.

De minister van Economie,

Johan VANDE LANOTTE

De minister van Binnenlandse Zaken,

Joëlle MILQUET

De minister van Financiën,

Koen GEENS

De staatssecretaris voor Energie,

Melchior WATHELET

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

**Avant-projet de loi modifiant la loi du 22 juillet 1985
sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie
nucléaire**

CHAPITRE I^{ER}**Disposition introductive****Article 1^{er}**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE II

**Dispositions modificatives de la loi du 22 juillet 1985
sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie
nucléaire**

Art. 2

L'article 1^{er} de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire est remplacé par ce qui suit:

“Article 1^{er}. Pour l'application de la présente loi, il y a lieu d'entendre par:

1° la “Convention de Paris”: la convention du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, amendée par le protocole additionnel du 28 janvier 1964, par le protocole du 16 novembre 1982 et par le protocole du 12 février 2004;

2° la “Convention complémentaire”: la convention du 31 janvier 1963, complémentaire à la convention de Paris du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire amendée par le protocole additionnel du 28 janvier 1964, par le protocole du 16 novembre 1982 et par le protocole du 12 février 2004;

3° le “ministre”: le ministre qui a les assurances nucléaires dans ses attributions;

4° les termes “accident nucléaire”, “installation nucléaire”, “combustible nucléaire”, “produits ou déchets radioactifs”, “dommage nucléaire”, “mesures de restauration”, “mesures de sauvegarde”, et “mesures raisonnables”: les notions définies à l'article 1^{er} de la Convention de Paris.”.

Art. 3

L'article 2 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

**Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet
van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke
aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie**

HOOFDSTUK I**Inleidende bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II

**Bepalingen tot wijziging van de wet van 22 juli 1985
betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het
gebied van kernenergie**

Art. 2

Artikel 1 van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie wordt vervangen als volgt:

“Artikel 1. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° het “Verdrag van Parijs”: het verdrag van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie, gewijzigd bij het aanvullend protocol van 28 januari 1964, bij het protocol van 16 november 1982 en bij het protocol van 12 februari 2004;

2° het “Aanvullend Verdrag”: het verdrag van 31 januari 1963, tot aanvulling van het verdrag van Parijs van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie, gewijzigd bij het aanvullende protocol van 28 januari 1964, bij het protocol van 16 november 1982 en bij het protocol van 12 februari 2004;

3° de “minister”: de minister bevoegd voor nucleaire verzekeringen;

4° de termen “kernongeval”, “kerninstallatie”, “splijtstoffen”, “radioactieve producten of afvalstoffen”, “kernschade”, “herstel-maatregelen”, “preventieve maatregelen” en “redelijke maatregelen”: de in artikel 1 omschreven begrippen van het Verdrag van Parijs.”.

Art. 3

Artikel 2 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 2. Les dispositions du Titre Ier sont applicables aux dommages nucléaires résultant d'un accident nucléaire dont la responsabilité incombe à l'exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire belge, à condition que les dommages nucléaires soient subis sur le territoire de, ou dans toute zone maritime établie conformément au droit international de la mer, par, ou, excepté sur le territoire d'un État non contractant non visé aux points 2° à 3° du présent paragraphe, à bord d'un navire ou aéronef immatriculé par:

1° une Partie contractante à la Convention de Paris;

2° un État non contractant qui, au moment de l'accident nucléaire, n'a pas d'installation nucléaire sur son territoire ou dans toute zone maritime établie par lui conformément au droit international;

3° tout autre État non contractant où est en vigueur, au moment de l'accident nucléaire, une législation relative à la responsabilité nucléaire qui accorde des avantages équivalents sur une base de réciprocité, au sens de l'article 2, a, iv), de la Convention de Paris.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, étendre l'application du Titre I^{er} de la présente loi, aux dommages nucléaires résultant d'un accident nucléaire dont la responsabilité incombe à l'exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire belge, et subis par un ressortissant d'une Partie contractante sur le territoire d' États non visés aux points 1° à 3° de l'alinéa 1^{er}.

Pour l'application du présent article, les eaux territoriales et la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord sont considérées comme faisant partie du territoire.”

Art. 4

Dans l'article 5, alinéas 1^{er}, 2 et 3, de la même loi, le mot “nucléaires” est chaque fois inséré entre les mots “dommages” et “causés”.

Art. 5

A l'article 6 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le 2° est remplacé par ce qui suit:

“2° est responsable des dommages nucléaires causés au moyen de transport sur lequel les substances se trouvent au moment de l'accident nucléaire, lorsqu'il est responsable des dommages nucléaires causés à l'occasion d'un transport dans les cas prévus à l'article 4 de la Convention de Paris.

La réparation de ces dommages nucléaires ne peut avoir pour effet de réduire la responsabilité de l'exploitant pour les autres dommages nucléaires à un montant inférieur à celui qui est défini à l'article 7, alinéa 1^{er}, de la présente loi.”;

“Art. 2. De bepalingen van Titel I zijn van toepassing op kernschade ontstaan uit een kernongeval waarvoor de aansprakelijkheid berust bij de exploitant van een kerninstallatie, gelegen op het Belgisch grondgebied, op voorwaarde dat de kernschade geleden werd op het grondgebied van of binnen maritieme zones ingesteld in overeenstemming met het internationaal zeerecht van, of, behoudens op het grondgebied van een niet-verdragsluitende staat die niet vermeld is onder 2° en 3° van deze paragraaf, aan boord van een schip of luchtvaartuig dat geregistreerd is in:

1° een verdragsluitende Partij bij het Verdrag van Parijs;

2° een niet-verdragsluitende staat die, ten tijde van het kernongeval, geen kerninstallatie op zijn grondgebied of binnen door hem in overeenstemming met het internationaal recht ingestelde maritieme zones heeft;

3° elke andere niet-verdragsluitende staat waar, ten tijde van het kernongeval, een wetgeving inzake de aansprakelijkheid voor kernschade van kracht is die equivalente wederkerige voordelen biedt, in de zin van artikel 2, a, iv), van het Verdrag van Parijs.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de toepassing van Titel I van deze wet uitbreiden tot kernschade ontstaan uit een kernongeval waarvoor de aansprakelijkheid berust bij de exploitant van een kerninstallatie, gelegen op het Belgisch grondgebied, en geleden door een onderdaan van een verdragsluitende Partij op het grondgebied van de staten die niet bedoeld zijn onder 1° tot 3° van lid 1.

Voor de toepassing van dit artikel, gelden de territoriale wateren en de exclusieve economische zone van België in de Noordzee als grondgebied.”

Art. 4

In artikel 5, eerste, tweede en derde lid van dezelfde wet, wordt het woord “schade” telkens vervangen door het woord “kernschade”.

Art. 5

In artikel 6 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 2° wordt vervangen als volgt:

“2° aansprakelijk voor de kernschade veroorzaakt aan het vervoermiddel waarop de stoffen zich bevinden op het ogenblik van het kernongeval wanneer hij aansprakelijk is voor de kernschade veroorzaakt bij het vervoer in de gevallen voorzien bij artikel 4 van het Verdrag van Parijs.

De vergoeding van deze kernschade mag niet tot gevolg hebben de aansprakelijkheid van de exploitant voor de andere kernschade te verminderen tot een bedrag lager dan dat, bepaald in artikel 7, eerste lid, van deze wet.”;

2° l'article 6 est complété par le 3° rédigé comme suit:

“3° est responsable des dommages causés par un accident autre qu'un accident nucléaire, lorsqu'ils sont causés conjointement par un accident nucléaire, dans la mesure où on ne peut les séparer avec certitude des dommages causés par l'accident nucléaire.”

Art. 6

Dans l'article 7, alinéa 1^{er}, de la même loi, modifié par la loi du 11 juillet 2000 et par la loi du 13 novembre 2011,, le mot “nucléaire” est inséré entre les mots “dommages” et “à concurrence”.

Art. 7

L'article 8 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Art. 8. L'exploitant d'une installation nucléaire est tenu, conformément à l'article 10, a) et d), de la Convention de Paris, d'avoir et de maintenir une assurance ou une autre garantie financière jugée appropriée par le ministre, couvrant sa responsabilité à concurrence du montant fixé par l'article 7 de la présente loi ou en vertu de cet article.

Le ministre vérifie, notamment, l'adéquation de la couverture offerte avec les dispositions de la présente loi et la solvabilité du donneur de garantie, autre qu'une entreprise qui relève du contrôle prudentiel de la Banque nationale.

L'exploitant est tenu de renouveler cette assurance ou cette autre garantie financière dans un délai de soixante jours après le sinistre.

Le ministre est l'autorité publique compétente pour recevoir le préavis imposé par l'article 10, d), de la Convention de Paris.

Les sommes provenant de l'assurance, de la réassurance ou d'une autre garantie financière ne peuvent servir qu'à la réparation des dommages nucléaires causés par un accident nucléaire.”

Art. 8

Dans la même loi, il est inséré un article 10/1 rédigé comme suit:

“Art. 10/1. § 1^{er} Si l'exploitant établit que le marché n'offre pas l'assurance ou la garantie financière requise par la présente loi pour certains risques, il peut demander à l'État d'octroyer une garantie, moyennant le paiement d'une indemnité pour la couverture de ces risques.

2° artikel 6 wordt aangevuld met een bepaling onder 3°, luidende:

“3° aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door een ander ongeval dan een kernongeval, wanneer de schade tegelijkertijd werd veroorzaakt door een kernongeval, voor zover dit redelijkerwijze niet te scheiden valt van de door het kernongeval veroorzaakte kernschade.”.

Art. 6

In artikel 7, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 11 juli 2000 en bij de wet van 13 november 2011, wordt het woord “schadebedrag” vervangen door het woord “kernschadebedrag”;

Art. 7

Artikel 8 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 8. De exploitant van een kerninstallatie is gehouden, overeenkomstig artikel 10, a) en d), van het Verdrag van Parijs, een verzekering of andere financiële zekerheid, die passend wordt geoordeeld door de minister, te hebben en in stand te houden ter dekking van zijn aansprakelijkheid ter grootte van het bedrag vastgesteld door of krachtens artikel 7 van deze wet.

Onder meer gaat de minister de overeenstemming na van de aangeboden waarborg met de bepalingen van deze wet en de solvabiliteit van de verstrekker van de waarborg voor zover dit geen onderneming is die valt onder de prudentiële controle van de Nationale Bank.

De exploitant is gehouden deze verzekering of andere financiële zekerheid te vernieuwen binnen een termijn van zestig dagen na het schadegeval.

De minister is het openbaar gezag dat bevoegd is om de opzegging voorgeschreven bij artikel 10, d), van het Verdrag van Parijs in ontvangst te nemen.

De bedragen die voortkomen uit de verzekering, herverzekering of een andere financiële zekerheid mogen alleen worden aangewend voor de vergoeding van de kernschade veroorzaakt door een kernongeval.”

Art. 8

In dezelfde wet wordt een artikel 10/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 10/1. § 1. Indien de exploitant vaststelt dat de markt geen verzekering of financiële waarborg biedt voor bepaalde risico's, zoals vereist door deze wet, kan hij aan de Staat vragen om een waarborg te verlenen, mits betaling van een vergoeding voor de dekking van deze risico's.

La demande est adressée au Ministre de l'Economie qui en vérifie la recevabilité.

Le Roi peut fixer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, des termes et conditions mis à l'octroi de cette garantie.

§ 2. Sur l'avis de l'administration de la Trésorerie, de la FSMA et de la Commission des assurances, le Roi fixe l'indemnité par un arrêté délibéré en Conseil des ministres. Le Ministre des Finances fixe le délai raisonnable dans lequel l'avis doit être donné. Passé ce délai, l'avis n'est plus requis. L'indemnité est annuelle et couvre le risque encouru par l'État ainsi que les frais d'expertise exposés pour son calcul. Elle couvre également les frais d'expertise exposés pour la vérification de la réalisation effective du sinistre et de la vérification de la réunion des conditions d'un appel à garantie, ainsi que les frais de règlement de sinistres en cas d'appel à la garantie.

§ 3. En cas d'appel à la garantie, l'État est subrogé, pour les sommes qu'il a payées, à tous les droits et à toutes les actions des victimes à l'encontre de l'exploitant."

Art. 9

A l'article 14 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 2°, le mot "nucléaires" est inséré entre les mots "dommages" et "causés";

2° l'article 14 est complété par le 3°, rédigé comme suit:

"3° l'exploitant d'une installation nucléaire ne peut transférer sa responsabilité à l'exploitant d'une autre installation nucléaire que si ce dernier a un intérêt économique direct à l'égard des substances nucléaires en cours de transport."

Art. 10

A l'article 15 de la même loi, les mots "4, c" sont remplacés par les mots "4, d".

Art. 11

Dans la même loi, l'intitulé du chapitre VI est remplacé par ce qui suit:

"Chapitre VI. De la réparation des dommages nucléaires".

Art. 12

Dans l'article 17 de la même loi, le mot "nucléaires" est inséré entre les mots "dommages" et "causés".

De aanvraag wordt gericht aan de Minister van Economie die de ontvankelijkheid ervan nakijkt.

De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de termen en voorwaarden vaststellen voor het toekennen van deze waarborg.

§ 2. Op advies van de administratie van de Thesaurie, van de FSMA en van de Commissie voor Verzekeringen bepaalt de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de vergoeding. De Minister van Financiën bepaalt de redelijke termijn waarbinnen het advies moet worden gegeven. Eenmaal deze termijn is verstreken, is het advies niet meer vereist. De vergoeding is jaarlijks en dekt het risico door de Staat gedragen alsook de expertisekosten verbonden aan haar berekening. Ze dekt eveneens de expertisekosten voor het nazicht van de effectieve realisatie van het schadegeval en het nazicht van de voorwaarden verbonden aan een beroep op de waarborg alsook de kosten voor betaling van de schade in het geval van een beroep op de waarborg.

§ 3. In het geval van een beroep op de waarborg, wordt de Staat gesubrogeerd, ten belope van de de betaalde bedragen, in alle rechten en vorderingen van de slachtoffers ten aanzien van de exploitant."

Art. 9

In artikel 14 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 2° wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade";

2° artikel 14 wordt aangevuld met een bepaling onder 3°, luidende:

"3° kan de exploitant van een kerninstallatie zijn aansprakelijkheid overdragen aan de exploitant van een andere kerninstallatie indien deze laatste een rechtstreeks economisch belang heeft bij de nucleaire stoffen die worden vervoerd."

Art. 10

In artikel 15 van dezelfde wet worden de woorden "4, c" vervangen door de woorden "4, d".

Art. 11

In dezelfde wet wordt het opschrift van hoofdstuk VI vervangen als volgt:

"Hoofdstuk VI. Vergoeding voor de kernschade".

Art. 12

In artikel 17 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade".

Art. 13

A l'article 18 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1^{er}, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "implique";

2° dans l'alinéa 1^{er}, les mots "et cumulative" sont supprimés;

3° dans l'alinéa 2, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "causé".

Art. 14

A l'article 19 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1^{er}, le mot "dommages" est chaque fois remplacé par les mots "dommages nucléaires";

2° dans l'alinéa 1^{er}, les mots "3, f" sont remplacés par les mots "3, g";

3° l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 15

Dans l'article 20, de la même loi, l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

"Lorsque le total des réparations excède ou risque d'excéder les fonds visés à l'alinéa précédent, le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, établit les critères d'une répartition équitable."

Art. 16

Dans l'article 21, alinéa 2, le mot "dommage" est remplacé chaque fois par les mots "dommage nucléaire".

Art. 17

Dans la même loi, il est inséré un article 21/1 rédigé comme suit:

"Art. 21/1. Le Roi peut fixer, par arrêté délibéré en conseil des ministres, les dispositions concernant les mesures de sauvegarde, de restauration de l'environnement et le régime d'indemnisation des coûts liés à ces mesures, consécutives à un accident nucléaire".

Art. 18

Dans l'article 22 de la même loi, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommages" et "qui".

Art. 13

In artikel 18 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade";

2° in het eerste lid worden de woorden "en ieder voor het geheel" opgeheven;

3° in het tweede lid, wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade".

Art. 14

In artikel 19 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt het woord "schade" telkens vervangen door "kernschade";

2° in het eerste lid worden de woorden "3, f" vervangen door de woorden "3, g";

3° het lid 3 wordt opgeheven.

Art. 15

In artikel 20, van dezelfde wet, wordt het tweede lid vervangen als volgt:

"Wanneer het totaal der vergoedingen de in vorig lid bedoelde middelen te boven gaat of dreigt te boven te gaan, bepaalt de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de maatstaven van een billijke verdeling."

Art. 16

In artikel 21, tweede lid, van dezelfde wet wordt het woord "schade" telkens vervangen door "kernschade".

Art. 17

In dezelfde wet wordt een artikel 21/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 21/1. De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de voorschriften vastleggen betreffende de preventieve maatregelen, de herstelmaatregelen voor het milieu en het stelsel van de kostenvergoeding verbonden aan deze maatregelen en als gevolg van een kernongeval."

Art. 18

In artikel 22 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade".

Art. 19

Dans la même loi, il est inséré un article 22/1 rédigé comme suit:

“Art.22/1. L’État indemnise jusqu’à concurrence du montant fixé à l’article 7, alinéa 1^{er}, les dommages nucléaires causés par une installation nucléaire ou un transport, dont le montant dépasse le montant maximal fixé en vertu de l’article 7, alinéa 2, 2^o.”

Art. 20

L’article 23 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Art. 23. Les actions en réparation intentées contre l’exploitant en vertu de la présente loi doivent l’être sous peine de déchéance,

1^o du fait de dommages nucléaires corporels, dans un délai de trente ans à dater de l’accident nucléaire;

2^o du fait de tout autre dommage nucléaire, dans un délai de dix ans à dater de l’accident nucléaire.

L’action se prescrit en tous cas par trois ans à partir du moment où le lésé a eu connaissance du dommage nucléaire et de l’identité de l’exploitant ou à compter du moment où il a dû, raisonnablement, en avoir connaissance, sans que les délais de dix ou de trente ans fixés par le présent article puissent être dépassés.

Une personne ayant subi un dommage nucléaire causé par un accident nucléaire, qui a intenté une action en réparation dans les délais prévus au présent article, peut présenter une demande complémentaire en cas d’aggravation du dommage après l’expiration de ces délais, tant qu’un jugement fixant définitivement le montant des indemnités n’est pas intervenu.”

Art. 21

Dans l’article 24 de la même loi, le mot “nucléaire” est inséré entre les mots “dommage” et “est”.

Art. 22

A l’article 25 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1^o dans le § 2, les mots “5, a,” sont remplacés par le mot “5”;

2^o le paragraphe 3 est abrogé.

Art. 19

In dezelfde wet wordt een artikel 22/1 ingevoegd, luidende:

“Art.22/1. De Staat vergoedt, tot beloop van het bedrag vastgesteld door artikel 7, eerste lid, de kernschade veroorzaakt door een kerninstallatie of een vervoer, waarvan het bedrag het maximumbedrag vastgesteld krachtens artikel 7, tweede lid, 2^o, overschrijdt”

Art. 20

Artikel 23 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 23. De vorderingen tot schadevergoeding tegen de exploitant, krachtens deze wet, dienen op straffe van verval te worden ingesteld,

1^o ten aanzien van nucleaire lichamelijke letsels, binnen dertig jaar vanaf het kernongeval;

2^o ten aanzien van overige kernschade, binnen tien jaar vanaf het kernongeval.

De vordering verjaart in ieder geval door verloop van drie jaar vanaf het slachtoffer kennis heeft gehad of redelijkerwijze geacht kan worden kennis te hebben gehad van de kernschade en van de identiteit van de exploitant, met dien verstande dat de in dit artikel gestelde termijnen van tien of dertig jaar niet mogen worden overschreden.

Ieder die kernschade heeft geleden tengevolge van een kernongeval en die binnen de in dit artikel gestelde termijn een vordering tot schadevergoeding heeft ingesteld, kan een bijkomend verzoek tot schadevergoeding indienen ingeval van toeneming van de schade na het verstrijken van die termijn, zolang er nog geen definitieve uitspraak is tussengekomen over het bedrag van de vergoeding”.

Art. 21

In artikel 24 van dezelfde wet wordt het woord “schade” vervangen door het woord “kernschade”.

Art. 22

In artikel 25 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1^o in § 2 worden de woorden “5, a” vervangen door het woord “5”;

2^o paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 23

Dans l'article 26, alinéa 2, de la même loi, le mot "Cette" est remplacé par les mots "La présente".

Art. 24

A l'article 27 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "résultant";

2° les mots "dans le cas visé à l'article 22" sont remplacés par les mots "dans les cas visés aux articles 22 et 22/1".

Art. 25

Dans la même loi, il est inséré un article 28/1 rédigé comme suit:

"Art. 28/1. Les actions fondées sur la Convention de Paris, sur la Convention complémentaire et sur la présente loi, sont formées à la demande:

1° des victimes d'un dommage nucléaire résultant d'un accident nucléaire;

2° de l'État;

3° d'un État étranger agissant au nom et pour le compte de personnes qui sont des ressortissants de cet État ou qui ont leur domicile ou leur résidence sur son territoire et qui ont consenti à se faire représenter par cet État;

4° de toute personne qui peut faire valoir, en vertu de la Convention de Paris, de la Convention complémentaire ou de la présente loi, des droits acquis par subrogation ou par cession.

Le Roi peut fixer les formes et conditions auxquelles doivent satisfaire les victimes d'un accident nucléaire relevant de la compétence d'un tribunal étranger, pour que l'État belge agisse en leur nom auprès de cette juridiction."

Art. 26

Dans l'article 30 de la même loi, les mots "ou 22" sont remplacés par les mots ", 22 ou 22/1".

Art. 27

Dans l'article 32 de la même loi, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "occasionné".

Art. 23

In artikel 26, tweede lid, van dezelfde wet wordt in de Franse tekst het woord "Cette" vervangen door de woorden "La présente".

Art. 24

In artikel 27 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "schade" wordt vervangen door het woord "kernschade";

2° de woorden "in het geval bedoeld in artikel 22" worden door de woorden "in de gevallen bedoeld in artikel 22 en 22/1" vervangen.

Art. 25

In dezelfde wet wordt een artikel 28/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 28/1. De vorderingen gebaseerd op het Verdrag van Parijs, het Aanvullende Verdrag en de huidige wet worden geformuleerd op vraag van:

1° de slachtoffers van een kernschade als gevolg van een kernongeval;

2° de Staat;

3° de vreemde staat handelend in naam en voor rekening van personen, onderdanen van deze staat of met woonplaats of verblijfplaats op zijn grondgebied en die ermee ingestemd hebben zich te laten vertegenwoordigen door deze staat;

4° alle personen die krachtens het Verdrag van Parijs, het Aanvullend Verdrag of de huidige wet de door subrogatie of overdracht verworven rechten willen doen gelden.

De Koning kan de voorwaarden en vormen vastleggen, waaraan het slachtoffer van een kernongeval, dat onder de bevoegdheid van een vreemde rechtbank valt, moet voldoen opdat de Belgische Staat in hun naam handelt bij deze rechtsmacht."

Art. 26

In artikel 30 van dezelfde wet worden de woorden "of 22" door de woorden ", 22 of 22/1" vervangen.

Art. 27

In artikel 32 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade".

Art. 28

Dans l'article 33 de la même loi, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "subi".

Art. 29

Dans l'article 34 de la même loi, le mot "nucléaires" est inséré entre les mots "dommages" et "subis".

CHAPITRE III

Disposition modificative du Code judiciaire

Art. 30

Dans l'article 569, 17°, du Code judiciaire, les mots "la loi du 18 juillet 1966 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire" sont remplacés par les mots "la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire".

CHAPITRE IV

Disposition transitoire

Art. 31

Les exploitants auxquels la reconnaissance a été accordée en vertu de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile nucléaire, modifiée le 11 juillet 2000 et le 13 novembre 2011, conservent le bénéfice de cette reconnaissance à condition d'adapter aux dispositions de la présente loi, dans les nonante jours qui suivent le jour de son entrée en vigueur, l'assurance ou toute autre garantie financière couvrant leur responsabilité.

Le délai visé à l'alinéa 1er peut être prolongé par le ministre pour la durée nécessaire à l'instruction d'une demande visée à l'article 10/1 de la présente loi, pour autant que la demande soit introduite dans les trente jours qui suivent celui de son entrée en vigueur.

CHAPITRE V

Disposition finale

Art. 32

Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de chacune des dispositions de la présente loi, et au plus tard le 1^{er} jour du 18^{ème} mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*, à l'exception du présent article qui entre en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Art. 28

In artikel 33 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade".

Art. 29

In artikel 34 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade".

HOOFDSTUK III

Bepaling tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 30

In artikel 569, 17°, van het Gerechtelijk Wetboek worden de woorden "de wet van 18 juli 1966 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie" vervangen door de woorden "de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie".

HOOFDSTUK IV

Overgangsbepaling

Art. 31

De exploitanten aan wie een erkenning is verleend krachtens de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, gewijzigd op 11 juli 2000 en op 13 november 2011, behouden het voordeel van deze erkenning op voorwaarde dat zij de verzekering of alle andere financiële waarborgen ter dekking van hun aansprakelijkheid aanpassen aan de bepalingen van deze wet, binnen negentig dagen na de dag van haar inwerkingtreding.

De termijn bedoeld in het eerste lid kan door de minister verlengd worden voor de duur die nodig is voor het onderzoeken van een aanvraag bedoeld in artikel 10/1 van deze wet, voor zover de aanvraag is ingediend binnen dertig dagen volgend op de dag van haar inwerkingtreding.

HOOFDSTUK V

Slotbepaling

Art. 32

De Koning bepaalt de datum waarop de iedere bepaling van deze wet in werking treedt, en uiterlijk op de eerste dag van de achttiende maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, met uitzondering van dit artikel, dat in werking treedt de dag waarop deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 54.816/3 DU 16 JANVIER 2014

Le 17 décembre 2013, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le secrétaire d'État à l'Énergie à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "modifiant la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire".

L'avant-projet a été examiné par la troisième chambre le 7 janvier 2014. La chambre était composée de Jo BAERT, président de chambre, Jan SMETS et Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseillers d'État, Lieven DENYS, assesseur, et Annemie GOOSSENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Tim CORTHAUT, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 16 janvier 2014.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1^{er}, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique¹ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

2. L'avant-projet de loi entend modifier la loi du 22 juillet 1985 'sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire', afin de mettre cette loi en conformité avec les dispositions du Protocole 'portant modification de la Convention du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, amendée par le Protocole additionnel du 28 janvier 1964 et par le Protocole du 16 novembre 1982', fait à Paris le 12 février 2004, ainsi qu'avec les dispositions du Protocole 'portant modification de la Convention du 31 janvier 1963 complémentaire à la Convention de Paris du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, amendée par le Protocole additionnel du 28 janvier 1964 et par le Protocole du 16 novembre 1982', fait à Paris le 12 février 2004. La loi

¹ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par "fondement juridique" la conformité aux normes supérieures.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 54.816/3 VAN 16 JANUARI 2014

Op 17 december 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de staatssecretaris voor Energie verzocht binnen een termijn van dertig dagen, een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet "tot wijziging van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie".

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 7 januari 2014. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Lieven DENYS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 januari 2014.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voorontwerp van wet strekt tot de wijziging van de wet van 22 juli 1985 'betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie', teneinde die wet in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het Protocol 'houdende wijziging van het Verdrag van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, zoals gewijzigd bij het Aanvullend Protocol van 28 januari 1964 en bij het Protocol van 16 november 1982', gedaan te Parijs op 12 februari 2004, alsook met de bepalingen van het Protocol 'houdende wijziging van het Verdrag van 31 januari 1963 tot aanvulling van het Verdrag van Parijs van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, zoals gewijzigd bij het Aanvullend Protocol van 28 januari 1964 en bij het Protocol van

¹ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

portant assentiment aux deux protocoles a déjà fait l'objet de l'avis 50.483/3 du Conseil d'État ².

Compétence

3. Le dispositif en projet, qui a trait à la responsabilité concernant les installations nucléaires, peut s'accorder avec les compétences réservées de l'autorité fédérale en matière de protection contre les radiations ionisantes, en ce compris les déchets radioactifs ³, et d'énergie nucléaire ⁴. Ces compétences emportent également celle de prévoir un régime en matière de responsabilité visant à indemniser un dommage résultant d'accidents nucléaires dont la responsabilité incombe à une installation nucléaire située sur le territoire belge. Il peut en outre être admis que, bien que les régions soient par principe compétentes en matière d'environnement, cette compétence porte également sur l'indemnisation du dommage à l'environnement ⁵, dès lors que ce dommage trouve sa cause dans des accidents nucléaires et qu'il est, en d'autres mots, principalement causé par des radiations ionisantes.

FORMALITÉS

4.1. En ce qui concerne le mécanisme de garantie prévu à l'article 10/1, en projet, de la loi du 22 juillet 1985 (article 8 du projet), l'exposé des motifs mentionne qu' "[à] titre de précaution", il sera notifié à la Commission européenne.

Le régime de garantie en projet doit effectivement être considéré comme une aide d'État, même s'il ne donne jamais lieu à un paiement de la garantie convenue aux exploitants qui y font appel ⁶. La garantie de l'État confère en effet aux exploitants concernés un avantage économique propre, dès

16 novembre 1982', gedaan te Parijs op 12 februari 2004. Over de instemmingswet met beide protocollen heeft de Raad van State reeds op 3 november 2011 advies 50.483/3 gegeven.²

Bevoegdheid

3. De ontworpen regeling, die betrekking heeft op de aansprakelijkheid voor nucleaire installaties, kan worden ingepast in de voorbehouden bevoegdheden van de federale overheid op het vlak van de bescherming tegen ioniserende straling met inbegrip van het radioactief afval³ en op het vlak van kernenergie⁴. Die bevoegdheden omvatten ook de bevoegdheid om een aansprakelijkheidsregeling in te stellen die ertoe strekt schade die ontstaat uit kernongevallen, waarvoor de aansprakelijkheid berust bij een kerninstallatie gelegen op het Belgische grondgebied, te vergoeden. Er kan bovendien worden aangenomen dat die bevoegdheid, niettegenstaande de principiële bevoegdheid van de gewesten inzake leefmilieu, ook de vergoeding van schade aan het leefmilieu inhoudt,⁵ gelet op het gegeven dat die schade voortvloeit uit kernongevallen en met andere woorden primair het gevolg is van ioniserende straling.

VORMVEREISTEN

4.1. Over het waarborgmechanisme waarin wordt voorzien bij het ontworpen artikel 10/1 van de wet van 22 juli 1985 (artikel 8 van het ontwerp), wordt in de memorie van toelichting vermeld dat het "[a]ls voorzorgsmaatregel" zal worden aangemeld bij de Europese Commissie.

De ontworpen waarborgregeling moet effectief worden beschouwd als staatssteun, ook indien het nooit tot een uitbetaling komt van de toegezegde waarborg aan de exploitanten die er een beroep op doen.⁶ Door de staatswaarborg wordt

² Avis C.E. 50.483/3 du 3 novembre 2011 sur un avant-projet de loi 'portant assentiment aux actes internationaux suivants: 1° Protocole portant modification de la Convention du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, amendée par le Protocole additionnel du 28 janvier 1964 et par le Protocole du 16 novembre 1982, fait à Paris le 12 février 2004; 2° Protocole portant modification de la Convention du 31 janvier 1963 complémentaire à la Convention de Paris du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, amendée par le Protocole additionnel du 28 janvier 1964 et par le Protocole du 16 novembre 1982, fait à Paris le 12 février 2004'.

³ Voir l'article 6, § 1er, II, alinéa 2, 2°, de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles'.

⁴ Voir l'article 6, § 1er, VII, alinéa 2, b), de la loi spéciale du 8 août 1980. Voir également l'article 6, § 1er, VII, alinéa 1er, f), de la même loi spéciale, qui exclut les sources nouvelles d'énergie liées à l'énergie nucléaire de la compétence des régions en matière de politique énergétique.

⁵ Voir l'article 1, paragraphe (a), vii), 4., de la Convention du 29 juillet 1960, amendée par l'article I, paragraphe B, du Protocole du 12 février 2004, qui prévoit également que "le coût des mesures de restauration d'un environnement dégradé" peut par principe faire l'objet d'une indemnisation.

⁶ Comparer en effet avec la situation des garanties de l'État pour les prêts: C.J.C.E., 8 décembre 2011, C-275/10, Residex Capital IV, points 4043.

² Adv.RvS 50.483/3 van 3 november 2011 over een voorontwerp van wet 'houdende instemming met de volgende internationale akten: 1° Protocol houdende wijziging van het Verdrag van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, zoals gewijzigd bij het Aanvullend Protocol van 28 januari 1964 en bij het Protocol van 16 november 1982, gedaan te Parijs op 12 februari 2004; 2° Protocol houdende wijziging van het Verdrag van 31 januari 1963 tot aanvulling van het Verdrag van Parijs van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, zoals gewijzigd bij het Aanvullend Protocol van 28 januari 1964 en bij het Protocol van 16 november 1982, gedaan te Parijs op 12 februari 2004'.

³ Zie artikel 6, § 1, II, tweede lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen'.

⁴ Zie artikel 6, § 1, VII, tweede lid, b), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Zie ook artikel 6, § 1, VII, eerste lid, f), van dezelfde bijzondere wet, waarbij de nieuwe energiebronnen die verband houden met kernenergie worden uitgezonderd van de bevoegdheid van de gewesten inzake het energiebeleid.

⁵ Zie artikel 1, lid (a), vii), 4., van het Verdrag van 29 juli 1960, zoals gewijzigd bij artikel I, lid B, van het Protocol van 12 februari 2004, waarbij ook wordt voorzien in de principiële vergoedbaarheid van "de kosten van maatregelen tot herstel van een aangetast milieu".

⁶ Vgl. immers met de situatie bij staatswaarborgen voor leningen: HvJ 8 december 2011, C-275/10, Residex Capital IV, punten 40-43.

lors qu'ils obtiennent une sûreté, alors que, pour certains risques, le marché n'offre aucune assurance ou garantie financière. Il appartient alors à la Commission d'apprécier si l'indemnité que les exploitants doivent payer en contrepartie est bien une indemnité correcte au regard de l'avantage qui leur est accordé.

En outre, le fait que la Commission européenne déclarera sans doute que l'aide d'État en projet peut se concilier avec l'article 107, paragraphe 2, b), du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne (TFUE) ne supprime pas l'obligation de notifier la mesure.

4.2. La notification à la Commission européenne doit également viser l'article 22/1, en projet, de la loi du 22 juillet 1985 (article 19 du projet). Cette disposition prévoit une indemnisation par les pouvoirs publics de la différence entre le montant maximal normal du dommage à concurrence duquel la responsabilité de l'exploitant est engagée et le montant maximal réduit du dommage, qui peut être fixé conformément à l'article 7, alinéa 2, 2°, en vigueur, de la loi du 22 juillet 1985, en tenant compte de la capacité et de la nature de l'installation nucléaire ou de l'importance du transport.

L'exposé des motifs précise à cet égard que l'autorité "assume ainsi le risque d'une évaluation erronée du caractère réduit du risque". "[S']agissant d'une erreur d'appréciation de l'État et non d'une défaillance de l'exploitant, de son assureur ou de sa garantie financière", il n'est pas prévu de droit de recours contre l'exploitant pour la différence susvisée entre les deux montants maxima du dommage. Il n'en demeure pas moins qu'il faut donc constater qu'en pareils cas, une partie du risque économique de l'entreprise est supportée par l'autorité et financée par des fonds publics. Il ne peut par conséquent être exclu que l'effet combiné du consentement d'une réduction du montant maximal conformément à l'article 7, alinéa 2, 2°, en vigueur, de la loi du 22 juillet 1985, d'une part, et de l'indemnisation par l'autorité de la différence entre le montant maximal normal et le montant maximal réduit, prévue à l'article 22/1, en projet, de la même loi, d'autre part, implique que l'entreprise concernée se voit octroyer une forme d'aide d'État. Ces dispositions, ainsi que toute décision de consentir une réduction en application de l'article 7, alinéa 2, 2°, de la loi du 22 juillet 1985 doivent dès lors être notifiées à la Commission européenne en tant qu'aide d'État. Ce faisant, il est préférable d'également notifier les réductions déjà consenties ⁷ à titre d'aide existante.

⁷ Voir par exemple l'arrêt royal du 28 décembre 2011 'fixant le montant maximal du dommage à concurrence duquel la responsabilité de l'exploitant ou du transporteur peut être engagée en cas de transport au sens de l'article 14 de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire', dont l'article 1er dispose: "Le montant maximal à concurrence duquel la responsabilité de l'exploitant d'une installation nucléaire ou du transporteur de substances nucléaires peut être engagée pour un accident nucléaire survenant au cours d'un transport de substances nucléaires au sens de l'article 14 de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, s'élève à 297.472.229,73 euros".

immers aan de betrokken exploitanten een eigen economisch voordeel toegekend aangezien zij een zekerheid verwerven, terwijl de markt geen verzekering of financiële waarborg biedt voor bepaalde risico's. Het staat dan aan de Commissie om uit te maken of de vergoeding die er door de exploitanten voor moet worden betaald, wel een correcte vergoeding is voor het voordeel dat hun wordt verstrekt.

Bovendien neemt het gegeven dat de Europese Commissie de ontworpen steunmaatregel wellicht verenigbaar zal verklaren overeenkomstig artikel 107, lid 2, b), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), niet weg dat de maatregel moet worden aangemeld.

4.2. De aanmelding bij de Europese Commissie moet eveneens betrekking hebben op het ontworpen artikel 22/1 van de wet van 22 juli 1985 (artikel 19 van het ontwerp). Die bepaling voorziet in een vergoeding van overheidswege voor het verschil tussen het normale maximale schadebedrag waarvoor de exploitant aansprakelijk is en het verlaagde maximale schadebedrag dat kan worden bepaald overeenkomstig het huidige artikel 7, tweede lid, 2°, van de wet van 22 juli 1985, rekening houdend met het vermogen en de aard van de kerninstallatie of met het belang van het transport.

In de memorie van toelichting wordt dienaangaande betoogd dat de overheid "aldus het risico [neemt] voor een onjuiste beoordeling van de beperkte aard van het risico op zich". Er wordt voor het voormelde verschil tussen de twee maximale schadebedragen niet voorzien in een recht op verhaal tegen de exploitant "aangezien het om een onjuiste beoordeling van de Staat gaat en niet om een tekortkoming van de exploitant, zijn verzekeraar of zijn financiële waarborg". Niettemin moet dus worden vastgesteld dat een deel van het economisch risico van de onderneming in die gevallen wordt gedragen door de overheid en wordt bekostigd met overheidsmiddelen. Bijgevolg kan niet worden uitgesloten dat het gecombineerde effect van het toestaan van een vermindering van het maximumbedrag overeenkomstig het bestaande artikel 7, tweede lid, 2°, van de wet van 22 juli 1985, enerzijds, en de vergoeding van overheidswege voor het verschil tussen het normale en het verminderde maximumbedrag in het ontworpen artikel 22/1 van dezelfde wet, anderzijds, inhoudt dat aan de betrokken onderneming een vorm van staatssteun wordt toegekend. Die bepalingen, evenals elke beslissing tot het toekennen van een vermindering met toepassing van artikel 7, tweede lid, 2°, van de wet van 22 juli 1985 moeten dan ook als staatssteun bij de Europese Commissie worden aangemeld. Bij die gelegenheid worden het best de reeds toegekende verminderingen⁷ mee aangemeld als vormen van bestaande steun.

⁷ Zie bijvoorbeeld het koninklijk besluit van 28 december 2011 'tot vaststelling van het maximale schadebedrag waarvoor de exploitant of de vervoerder aansprakelijk kan zijn in het geval van vervoer in de zin van artikel 14 van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie', waarvan artikel 1 bepaalt: "Het maximumbedrag waarvoor de exploitant van een kerninstallatie of de vervoerder van nucleaire stoffen aansprakelijk kan zijn voor een kernongeval dat zich tijdens het vervoer van nucleaire stoffen, in de zin van artikel 14 van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie voordoet, bedraagt 297.472.229,73 euro."

EXAMEN DU TEXTE

Article 8

5. L'article 10/1, § 2, en projet, de la loi du 22 juillet 1985 habilite le ministre ayant les Finances dans ses attributions à "fixe[r] le délai raisonnable dans lequel l'avis [de l'administration de la Trésorerie, de l'Autorité des services et marchés financiers (FSMA) et de la Commission des assurances] doit être donné". Passé ce délai, l'avis n'est plus requis.

La question se pose tout d'abord de savoir si cette attribution de compétence du législateur au ministre est limitée à chaque demande individuelle d'avis adressée à chacun des organismes précités, ou si le ministre est habilité à fixer d'une manière générale, dans un arrêté réglementaire, "le délai raisonnable" dans lequel les organismes précités doivent donner leur avis. En toute hypothèse, qu'il s'agisse de déléguer un pouvoir de décision individuelle ou un pouvoir réglementaire, il n'appartient pas au législateur d'empiéter sur une prérogative qui, en vertu de l'article 37 de la Constitution, revient en principe au Roi, en tant que chef du pouvoir exécutif fédéral.

À cela s'ajoute encore que confier au ministre le pouvoir de fixer le délai dans lequel les organismes précités doivent donner leur avis sur une demande d'un exploitant pour octroyer une garantie génère un conflit d'intérêts dans le chef du ministre qui, à la fois, doit recueillir ces avis et peut fixer le délai contraignant dans lequel ils doivent être donnés. Il ne suffit pas de simplement ajouter que ce délai doit être "raisonnable" pour neutraliser ce conflit d'intérêts.

Force est de conclure, non seulement qu'il y a lieu de préciser si ce délai peut être fixé distinctement pour chaque demande d'avis, mais aussi qu'en toute hypothèse, ce délai doit être fixé par le Roi, s'il n'est pas déjà inscrit dans la disposition législative en projet elle-même.

Article 17

6. L'article 21/1, en projet, de la loi du 22 juillet 1985 habilite, entre autres, le Roi à fixer les dispositions concernant les mesures de sauvegarde, de restauration de l'environnement et le régime d'indemnisation des coûts liés à ces mesures, consécutives à un accident nucléaire. À cet égard, l'exposé des motifs renvoie à l'article 1^{er}, paragraphe (a), vii), de la Convention du 29 juillet 1960, tel qu'il a été modifié par l'article I, paragraphe B, du Protocole du 12 février 2004. Les mesures de sauvegarde et de restauration mentionnées dans cette disposition conventionnelle portent toutefois sur la définition de "dommage nucléaire", pour lequel la Convention prévoit un régime de responsabilité.

La Convention n'oblige toutefois pas les parties contractantes à prendre elles-mêmes de telles mesures de

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 8

5. Bij het ontworpen artikel 10/1, § 2, van de wet van 22 juli 1985 wordt de minister bevoegd voor Financiën gemachtigd om "de redelijke termijn [te bepalen] waarbinnen het advies [van de administratie van de Thesaurie, van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) en van de Commissie voor Verzekeringen] moet worden gegeven". Eenmaal deze termijn is verstreken, is het advies niet meer vereist.

Vooreerst rijst de vraag of deze bevoegdheidstoewijzing van de wetgever aan de minister beperkt is tot elke individuele adviesaanvraag aan elk van de voormelde instanties, dan wel of de minister gemachtigd wordt om op algemene wijze bij een reglementair besluit de "redelijke termijn" te bepalen waarbinnen de voormelde instanties hun advies moeten geven. In elk geval, of het nu gaat om een delegatie van individuele beslissingsbevoegdheid, dan wel van verordenende bevoegdheid, staat het niet aan de wetgever om in te grijpen in een prerogatief dat in beginsel toekomt aan de Koning als hoofd van de federale uitvoerende macht, gelet op artikel 37 van de Grondwet.

Daar komt nog bij dat het opdragen aan de minister van de bevoegdheid om de termijn te bepalen waarbinnen de voormelde instanties hun advies moeten geven over een aanvraag van een exploitant om een waarborg te verlenen, leidt tot een belangenconflict in hoofde van de minister, die tegelijkertijd ertoe gehouden is deze adviezen in te winnen én de dwingende termijn kan bepalen waarbinnen die adviezen moeten worden gegeven. De enkele toevoeging dat die termijn "redelijk" moet zijn, volstaat niet om dit belangenconflict te doen verdwijnen.

De conclusie is dat niet alleen moet worden verduidelijkt of die termijn voor elke adviesaanvraag afzonderlijk kan worden bepaald, maar ook dat die termijn in elk geval door de Koning moet worden bepaald, zo hij al niet in de ontworpen wetsbepaling zelf wordt opgenomen.

Artikel 17

6. Bij het ontworpen artikel 21/1 van de wet van 22 juli 1985 wordt de Koning onder meer gemachtigd om de voorschriften vast te leggen betreffende de preventieve maatregelen, de herstelmaatregelen voor het milieu en het stelsel van de kostenvergoeding verbonden aan deze maatregelen als gevolg van een kernongeval. In de memorie van toelichting wordt dienaangaande verwezen naar artikel 1, lid (a), vii), van het Verdrag van 29 juli 1960, zoals gewijzigd bij artikel I, lid B, van het Protocol van 12 februari 2004. De preventieve maatregelen en herstelmaatregelen waaraan wordt gerefereerd in die verdragsbepaling hebben evenwel betrekking op de definitie van "kernschade", waarvoor het Verdrag voorziet in een aansprakelijkheidsregeling.

Het Verdrag bevat evenwel geen verplichtingen voor de verdragsluitende partijen om zelf dergelijke preventieve

sauvegarde et de restauration. Il peut être déduit de la référence à la disposition conventionnelle précitée dans l'exposé des motifs que les auteurs du projet entendent en fait habiliter le Roi à déterminer quelles mesures de sauvegarde et de restauration de l'environnement peuvent être incluses dans le dommage résultant d'un accident nucléaire. Mieux vaudrait dès lors le préciser dans la disposition en projet.

7. Selon l'exposé des motifs, l'habilitation au Roi précitée "doit s'entendre ici comme ne pouvant s'appliquer qu'aux domaines pour lesquels l'autorité fédérale est compétente [en matière d'environnement], comme la mer territoriale et la zone économique exclusive". En ce qui concerne les milieux marins, les mesures de sauvegarde et de restauration seraient prises dans le cadre de la loi du 20 janvier 1999 'visant la protection du milieu marin et l'organisation de l'aménagement des espaces marins sous juridiction de la Belgique'. Il est également suggéré que les "autorités régionales" (lire: les régions) puissent prendre les mesures qu'elles estiment nécessaires dans le cadre de leurs compétences.

Ainsi qu'il a déjà été exposé au point 6, la Convention du 29 juillet 1960 (de même que la Convention du 31 janvier 1963) ne comporte pas d'obligation, pour les parties contractantes de prendre elles-mêmes des mesures de sauvegarde visant à prévenir tout (dommage supplémentaire résultant d')accident nucléaire ou des mesures de restauration en vue de réparer le dommage causé à l'environnement consécutivement à des accidents nucléaires. L'autorité compétente peut toutefois prendre de telles mesures, mais doit alors tenir compte de la répartition des compétences en matière d'environnement, ainsi que le rappelle judicieusement l'exposé des motifs. Il importe cependant de spécifier dans l'exposé des motifs que le régime en projet ne porte pas sur l'adoption de telles mesures, mais bien sur la responsabilité pour le dommage résultant d'accidents nucléaires, étant entendu que les coûts liés à ces mesures doivent être inclus dans ce dommage. Ce régime de responsabilité relève précisément pleinement de la compétence de l'autorité fédérale, ainsi que l'a souligné le point 3.

Article 25

8. L'article 28/1, alinéa 2, en projet, de la loi du 22 juillet 1985 habilite le Roi à fixer les "formes et conditions" auxquelles doivent satisfaire les victimes pour que l'État belge puisse intenter une action en leur nom auprès d'un tribunal étranger. Ainsi que le précise l'exposé des motifs, cette disposition permet à l'État belge, conformément à l'article 13, paragraphe g), i), de la Convention du 29 juillet 1960, tel qu'il a été remplacé par l'article I, paragraphe M, du Protocole du 12 février 2004, d'intenter des actions devant des juridictions territorialement compétentes d'autres parties contractantes, au nom des ressortissants belges qui ont subi ces dommages nucléaires, qui ont leur domicile ou leur résidence en Belgique et qui ont consenti à cette représentation.

maatregelen en herstelmaatregelen te nemen. Uit de verwijzing in de memorie van toelichting naar de voormelde verdragsbepaling kan worden opgemaakt dat het eigenlijk de bedoeling is van de stellers van het ontwerp om de Koning te machtigen om te bepalen welke preventieve maatregelen en herstelmaatregelen voor het milieu gerekend kunnen worden tot de schade die voortvloeit uit een kernongeval. Dit kan dan ook beter worden gepreciseerd in de ontworpen bepaling.

7. In de memorie van toelichting wordt uiteengezet dat de voormelde machtiging aan de Koning "zich enkel uitstrekt tot de federale bevoegdheden [inzake leefmilieu] zoals de territoriale zee en de exclusief economische zone". Wat het mariene milieu betreft zouden de preventieve en herstelmaatregelen genomen worden in het kader van de wet van 20 januari 1999 'ter bescherming van het mariene milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke ordening in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België'. Er wordt ook geopperd dat de "regionale autoriteiten" (lees: de gewesten) binnen het kader van hun bevoegdheden de maatregelen kunnen nemen die zij noodzakelijk achten.

Zoals reeds sub 6 werd uiteengezet, houdt het Verdrag van 29 juli 1960 (evenals het Verdrag van 31 januari 1963) geen verplichting in voor de verdragsluitende partijen om zelf preventieve maatregelen te treffen ter voorkoming van (bijkomende schade die voortvloeit uit) kernongevallen of om herstelmaatregelen te treffen voor het herstel van de schade aan het leefmilieu die voortvloeit uit kernongevallen. Dergelijke maatregelen kunnen wel door de bevoegde overheid worden getroffen, maar daarbij moet dan rekening worden gehouden met de bevoegdheidsverdeling inzake leefmilieu, zoals in de memorie van toelichting ook terecht wordt uiteengezet. Het is echter belangrijk dat in de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat de ontworpen regeling geen betrekking heeft op het treffen van dergelijke maatregelen, maar wel op de aansprakelijkheid voor schade die voortvloeit uit kernongevallen, waarbij de kosten voor dergelijke maatregelen tot die schade gerekend moeten worden. Die aansprakelijkheidsregeling behoort juist wel volledig tot de bevoegdheid van de federale overheid, zoals sub 3 is uiteengezet.

Artikel 25

8. Bij het ontworpen artikel 28/1, tweede lid, van de wet van 22 juli 1985 wordt aan de Koning de bevoegdheid opgedragen om de "voorwaarden en vormen" vast te leggen waaraan een slachtoffer moet voldoen opdat de Belgische Staat in zijn naam een rechtsovereenkomst kan instellen bij een buitenlandse rechtbank. Zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet, wordt het daardoor mogelijk gemaakt voor de Belgische Staat om overeenkomstig artikel 13, lid g), i), van het Verdrag van 29 juli 1960, zoals vervangen bij artikel I, lid M, van het Protocol van 12 februari 2004, rechtsovereenkomsten in te stellen voor territoriaal bevoegde rechtscollages van andere verdragsluitende partijen, namens Belgische onderdanen die kernschade hebben geleden, die hun woon- of verblijfplaats in België hebben en die hebben ingestemd met die vertegenwoordiging.

Il y a lieu d'observer *a priori* qu'il serait en fait préférable d'inscrire la disposition en projet dans un article 28/2 distinct dès lors que l'article 28/1, alinéa 1^{er}, en projet, de la loi du 22 juillet 1985 concerne les actions engagées devant le juge belge, notamment par d'autres États.

Par ailleurs, la disposition en projet présente un manquement au niveau du contenu, dès lors qu'elle n'habilite pas expressément l'État belge à agir effectivement au nom de particuliers devant un tribunal étranger. Telle qu'elle est actuellement rédigée, la disposition habilite le Roi à fixer les "formes et conditions" en la matière sans énoncer expressément que l'État belge peut exercer ce pouvoir de représentation lorsque les conditions à fixer par le Roi ont été remplies. La disposition conventionnelle précitée ne procure en tous cas pas un fondement juridique suffisant à ce pouvoir de représentation, dès lors qu'elle prévoit uniquement que les parties contractantes consentent à cette représentation devant leurs tribunaux. On complètera par conséquent la disposition en projet sur ce point.

Articles 31 et 32

9. L'article 31 du projet comporte une disposition transitoire faisant référence à la date d'entrée en vigueur de la loi à adopter. Or l'article 32 du projet habilite le Roi à fixer cette date d'entrée en vigueur séparément, pour "chacune des dispositions". Mieux vaudrait dès lors, à l'article 31 du projet, faire référence à l'entrée en vigueur d'une disposition spécifique, en l'espèce à celle de l'article 8 de la loi à adopter.

10. À l'article 32 du projet, on intégrera le segment commençant par "et au plus tard le 1^{er} jour du 18^{ème} mois (...)" dans une phrase distincte, qui peut être rédigée comme suit: "La présente loi entre en vigueur au plus tard le 1^{er} jour du 18^e mois (...)". Selon la formulation actuelle de la disposition en projet, le Roi devrait uniquement régler l'entrée en vigueur de la loi à adopter au plus tard à cette date, sans qu'il soit énoncé que la loi doit entrer en vigueur à cette date limite.

11. Ainsi que le Conseil d'État l'a déjà observé dans l'avis 50.483/3, compte tenu de la connexité entre les deux protocoles précités et la loi du 22 juillet 1985, il y a lieu de veiller à ce que les protocoles n'entrent en vigueur dans l'ordre juridique belge qu'au même moment que la loi à adopter. Cette mesure a du reste pour effet que la disposition relative à la date limite d'entrée en vigueur (voir l'observation 10) ne peut être maintenue que si les auteurs du projet ont la certitude que les protocoles entreranno, eux aussi, effectivement en vigueur dans l'ordre juridique belge au plus tard à cette date limite.

Le greffier,

Annemie GOOSSENS

Le président,

Jo BAERT

Voorshands moet worden opgemerkt dat de ontworpen bepaling eigenlijk beter wordt opgenomen in een afzonderlijk artikel 28/2, aangezien het ontworpen artikel 28/1, eerste lid, van de wet van 22 juli 1985 betrekking heeft op het instellen van vorderingen voor de Belgische rechter, onder meer door andere staten.

Bovendien schiet de ontworpen bepaling inhoudelijk tekort, omdat geen uitdrukkelijke machtiging aan de Belgische Staat wordt gegeven om effectief op te treden namens particulieren voor een buitenlandse rechtbank. Zoals de bepaling thans is gesteld, wordt de Koning gemachtigd om de "voorwaarden en vormen" ter zake vast te leggen, zonder dat uitdrukkelijk wordt bepaald dat de Belgische Staat die vertegenwoordigingsbevoegdheid kan uitoefenen wanneer is voldaan aan de door de Koning vast te stellen voorwaarden. De voormelde verdragsbepaling volstaat alleszins niet als juridische grondslag voor die vertegenwoordigingsbevoegdheid, aangezien erin enkel wordt bepaald dat de verdragsluitende partijen die vertegenwoordiging voor hun rechtbanken aanvaarden. De ontworpen bepaling moet op dat punt dan ook worden aangevuld.

Artikelen 31 en 32

9. Artikel 31 van het ontwerp bevat een overgangsbepaling, waarin wordt verwezen naar de datum van inwerkingtreding van de aan te nemen wet. Bij artikel 32 van het ontwerp wordt de Koning evenwel gemachtigd om die datum van inwerkingtreding vast te stellen voor "de iedere bepaling" (lees: iedere bepaling) afzonderlijk. In artikel 31 van het ontwerp kan dan ook beter worden verwezen naar de inwerkingtreding van een specifieke bepaling, *in casu* artikel 8 van de aan te nemen wet.

10. In artikel 32 van het ontwerp moet het zinsdeel dat begint met "en uiterlijk op de eerste dag van de achttiende maand (...)" als een afzonderlijke zin worden geredigeerd, die dan kan worden gesteld als volgt: "Deze wet treedt uiterlijk in werking op de eerste dag van de achttiende maand (...)". Zoals de ontworpen bepaling thans is gesteld, zou de Koning enkel uiterlijk op die datum de inwerkingtreding van de aan te nemen wet moeten regelen, zonder dat wordt bepaald dat de wet op die uiterste datum in werking moet treden.

11. Zoals de Raad van State reeds in advies 50.483/3 heeft opgemerkt moet, gelet op de samenhang tussen de twee voormelde protocollen en de wet van 22 juli 1985, er over worden gewaakt dat de protocollen slechts in de Belgische rechtsorde van kracht worden op hetzelfde moment als de aan te nemen wet. Dit heeft overigens tot gevolg dat de bepaling over de uiterste datum van inwerkingtreding (zie opmerking 10) enkel gehandhaafd kan worden indien de stellers van het ontwerp over de zekerheid beschikken dat de protocollen tegen die uiterste datum ook effectief van kracht zullen worden in de Belgische rechtsorde.

De griffier,

Annemie GOOSSENS

De voorzitter,

Jo BAERT

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition du ministre de l'Économie, de la ministre de l'Intérieur, du ministre des Finances et du secrétaire d'État à l'Énergie,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre de l'Économie, la ministre de l'Intérieur, le ministre des Finances et le secrétaire d'État à l'Énergie sont chargés de présenter, en notre nom, aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants, le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE I^{ER}**Disposition introductive**Article 1^{er}

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE II

Dispositions modificatives de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire

Art. 2

L'article 1^{er} de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire est remplacé par ce qui suit:

“Article 1^{er}. Pour l'application de la présente loi, il y a lieu d'entendre par:

1° la “Convention de Paris”: la convention du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, amendée par le protocole additionnel du 28 janvier 1964, par le protocole du 16 novembre 1982 et par le protocole du 12 février 2004;

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Economie, van de minister van Binnenlandse Zaken, van de minister van Financiën en van de staatssecretaris voor Energie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Economie, de minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Financiën en de staatssecretaris voor Energie, zijn ermee belast het ontwerp van wet waarvan de tekst hierna volgt, in onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II

Bepalingen tot wijziging van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie

Art. 2

Artikel 1 van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie wordt vervangen als volgt:

“Artikel 1. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° het “Verdrag van Parijs”: het verdrag van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie, gewijzigd bij het aanvullend protocol van 28 januari 1964, bij het protocol van 16 november 1982 en bij het protocol van 12 februari 2004;

2° la “Convention complémentaire “: la convention du 31 janvier 1963, complémentaire à la convention de Paris du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l’énergie nucléaire amendée par le protocole additionnel du 28 janvier 1964, par le protocole du 16 novembre 1982 et par le protocole du 12 février 2004;

3° le “ministre”: le ministre qui a les assurances nucléaires dans ses attributions;

4° les termes “accident nucléaire”, “installation nucléaire”, “combustible nucléaire”, “produits ou déchets radioactifs”, “dommage nucléaire”, “mesures de restauration”, “mesures de sauvegarde”, et “mesures raisonnables”: les notions définies à l’article 1^{er} de la Convention de Paris.”.

Art. 3

L’article 2 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Art. 2. Les dispositions du Titre Ier sont applicables aux dommages nucléaires résultant d’un accident nucléaire dont la responsabilité incombe à l’exploitant d’une installation nucléaire située sur le territoire belge, à condition que les dommages nucléaires soient subis sur le territoire de, ou dans toute zone maritime établie conformément au droit international de la mer, par, ou, excepté sur le territoire d’un État non contractant non visé aux points 2° à 3° du présent paragraphe, à bord d’un navire ou aéronef immatriculé par:

1° une Partie contractante à la Convention de Paris;

2° un État non contractant qui, au moment de l’accident nucléaire, n’a pas d’installation nucléaire sur son territoire ou dans toute zone maritime établie par lui conformément au droit international;

3° tout autre État non contractant où est en vigueur, au moment de l’accident nucléaire, une législation relative à la responsabilité nucléaire qui accorde des avantages équivalents sur une base de réciprocité, au sens de l’article 2, a, iv), de la Convention de Paris.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, étendre l’application du Titre Ier de la présente loi, aux dommages nucléaires résultant d’un accident nucléaire dont la responsabilité incombe à l’exploitant d’une installation nucléaire située sur le territoire belge, et subis par un ressortissant d’une Partie contractante sur le territoire d’États non visés aux points 1° à 3° de l’alinéa 1^{er}.

2° het “Aanvullend Verdrag”: het verdrag van 31 januari 1963, tot aanvulling van het verdrag van Parijs van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie, gewijzigd bij het aanvullende protocol van 28 januari 1964, bij het protocol van 16 november 1982 en bij het protocol van 12 februari 2004;

3° de “minister”: de minister bevoegd voor nucleaire verzekeringen;

4° de termen “kernongeval”, “kerninstallatie”, “splijtstoffen”, “radioactieve producten of afvalstoffen”, “kernschade”, “herstel-maatregelen”, “preventieve maatregelen” en “redelijke maatregelen”: de in artikel 1 omschreven begrippen van het Verdrag van Parijs.”.

Art. 3

Artikel 2 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 2. De bepalingen van Titel I zijn van toepassing op kernschade ontstaan uit een kernongeval waarvoor de aansprakelijkheid berust bij de exploitant van een kerninstallatie, gelegen op het Belgisch grondgebied, op voorwaarde dat de kernschade geleden werd op het grondgebied van of binnen maritieme zones ingesteld in overeenstemming met het internationaal zeerecht van, of, behoudens op het grondgebied van een niet-verdragsluitende staat die niet vermeld is onder 2° en 3° van deze paragraaf, aan boord van een schip of luchtvaartuig dat geregistreerd is in:

1° een verdragsluitende Partij bij het Verdrag van Parijs;

2° een niet-verdragsluitende staat die, ten tijde van het kernongeval, geen kerninstallatie op zijn grondgebied of binnen door hem in overeenstemming met het internationaal recht ingestelde maritieme zones heeft;

3° elke andere niet-verdragsluitende staat waar, ten tijde van het kernongeval, een wetgeving inzake de aansprakelijkheid voor kernschade van kracht is die equivalente wederkerige voordelen biedt, in de zin van artikel 2, a, iv), van het Verdrag van Parijs.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de toepassing van Titel I van deze wet uitbreiden tot kernschade ontstaan uit een kernongeval waarvoor de aansprakelijkheid berust bij de exploitant van een kerninstallatie, gelegen op het Belgisch grondgebied, en geleden door een onderdaan van een verdragsluitende Partij op het grondgebied van de staten die niet bedoeld zijn onder 1° tot 3° van lid 1.

Pour l'application du présent article, les eaux territoriales et la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord sont considérées comme faisant partie du territoire.”

Art. 4

Dans l'article 5, alinéas 1^{er}, 2 et 3, de la même loi, le mot “nucléaires” est chaque fois inséré entre les mots “dommages” et “causés”.

Art. 5

A l'article 6 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le 2° est remplacé par ce qui suit:

“2° est responsable des dommages nucléaires causés au moyen de transport sur lequel les substances se trouvent au moment de l'accident nucléaire, lorsqu'il est responsable des dommages nucléaires causés à l'occasion d'un transport dans les cas prévus à l'article 4 de la Convention de Paris.

La réparation de ces dommages nucléaires ne peut avoir pour effet de réduire la responsabilité de l'exploitant pour les autres dommages nucléaires à un montant inférieur à celui qui est défini à l'article 7, alinéa 1^{er}, de la présente loi.”;

2° l'article 6 est complété par le 3° rédigé comme suit:

“3° est responsable des dommages causés par un accident autre qu'un accident nucléaire, lorsqu'ils sont causés conjointement par un accident nucléaire, dans la mesure où on ne peut les séparer avec certitude des dommages causés par l'accident nucléaire.”.

Art. 6

Dans l'article 7, alinéa 1^{er}, de la même loi, modifié par la loi du 11 juillet 2000 et par la loi du 13 novembre 2011,, le mot “nucléaire” est inséré entre les mots “dommages” et “à concurrence”.

Art. 7

L'article 8 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

Voor de toepassing van dit artikel, gelden de territoriale wateren en de exclusieve economische zone van België in de Noordzee als grondgebied.”.

Art. 4

In artikel 5, eerste, tweede en derde lid van dezelfde wet, wordt het woord “schade” telkens vervangen door het woord “kernschade”.

Art. 5

In artikel 6 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 2° wordt vervangen als volgt:

“2° aansprakelijk voor de kernschade veroorzaakt aan het vervoermiddel waarop de stoffen zich bevinden op het ogenblik van het kernongeval wanneer hij aansprakelijk is voor de kernschade veroorzaakt bij het vervoer in de gevallen voorzien bij artikel 4 van het Verdrag van Parijs.

De vergoeding van deze kernschade mag niet tot gevolg hebben de aansprakelijkheid van de exploitant voor de andere kernschade te verminderen tot een bedrag lager dan dat, bepaald in artikel 7, eerste lid, van deze wet.”;

2° artikel 6 wordt aangevuld met een bepaling onder 3°, luidende:

“3° aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door een ander ongeval dan een kernongeval, wanneer de schade tegelijkertijd werd veroorzaakt door een kernongeval, voor zover dit redelijkerwijze niet te scheiden valt van de door het kernongeval veroorzaakte kernschade.”.

Art. 6

In artikel 7, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 11 juli 2000 en bij de wet van 13 november 2011, wordt het woord “schadebedrag” vervangen door het woord “kernschadebedrag”;

Art. 7

Artikel 8 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 8. L’exploitant d’une installation nucléaire est tenu, conformément à l’article 10, a) et d), de la Convention de Paris, d’avoir et de maintenir une assurance ou une autre garantie financière jugée appropriée par le ministre, couvrant sa responsabilité à concurrence du montant fixé par l’article 7 de la présente loi ou en vertu de cet article.

Le ministre vérifie, notamment, l’adéquation de la couverture offerte avec les dispositions de la présente loi et la solvabilité du donneur de garantie, autre qu’une entreprise qui relève du contrôle prudentiel de la Banque nationale.

L’exploitant est tenu de renouveler cette assurance ou cette autre garantie financière dans un délai de soixante jours après le sinistre.

Le ministre est l’autorité publique compétente pour recevoir le préavis imposé par l’article 10, d), de la Convention de Paris.

Les sommes provenant de l’assurance, de la réassurance ou d’une autre garantie financière ne peuvent servir qu’à la réparation des dommages nucléaires causés par un accident nucléaire.”

Art. 8

Dans la même loi, il est inséré un article 10/1 rédigé comme suit:

“Art. 10/1. § 1^{er} Si l’exploitant établit que le marché n’offre pas l’assurance ou la garantie financière requise par la présente loi pour certains risques, il peut demander à l’État d’octroyer une garantie, moyennant le paiement d’une indemnité pour la couverture de ces risques.

La demande est adressée au ministre de l’économie qui en vérifie la recevabilité.

Le Roi peut fixer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, des termes et conditions mis à l’octroi de cette garantie.

§ 2. Sur l’avis de l’administration de la Trésorerie de la FSMA et de la Commission des Assurances, le Roi fixe l’indemnité par un arrêté délibéré en Conseil des ministres.. Le Ministre des Finances fixe le délai raisonnable dans lequel l’avis doit être donné. Passé ce délai, l’avis n’est plus requis. L’indemnité est annuelle et couvre le risque encouru par l’État ainsi que les frais d’expertise exposés pour son calcul. Elle couvre également les frais d’expertise exposés pour la vérification

“Art. 8. De exploitant van een kerninstallatie is gehouden, overeenkomstig artikel 10, a) en d), van het Verdrag van Parijs, een verzekering of andere financiële zekerheid, die passend wordt geoordeeld door de minister, te hebben en in stand te houden ter dekking van zijn aansprakelijkheid ter grootte van het bedrag vastgesteld door of krachtens artikel 7 van deze wet.

Onder meer gaat de minister de overeenstemming na van de aangeboden waarborg met de bepalingen van deze wet en de solvabiliteit van de verstrekker van de waarborg voor zover dit geen onderneming is die valt onder de prudentiële controle van de Nationale Bank.

De exploitant is gehouden deze verzekering of andere financiële zekerheid te vernieuwen binnen een termijn van zestig dagen na het schadegeval.

De minister is het openbaar gezag dat bevoegd is om de opzegging voorgeschreven bij artikel 10, d), van het Verdrag van Parijs in ontvangst te nemen.

De bedragen die voortkomen uit de verzekering, herverzekering of een andere financiële zekerheid mogen alleen worden aangewend voor de vergoeding van de kernschade veroorzaakt door een kernongeval.”

Art. 8

In dezelfde wet wordt een artikel 10/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 10/1. § 1. Indien de exploitant vaststelt dat de markt geen verzekering of financiële waarborg biedt voor bepaalde risico’s, zoals vereist door deze wet, kan hij aan de Staat vragen om een waarborg te verlenen, mits betaling van een vergoeding voor de dekking van deze risico’s.

De aanvraag wordt gericht aan de minister van Economie die de ontvankelijkheid ervan nakijkt.

De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de termen en voorwaarden vaststellen voor het toekennen van deze waarborg.

§ 2 Op het advies van de administratie van de Thesaurie, van de FSMA en van de Commissie voor Verzekeringen bepaalt de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de vergoeding.. De Minister van Financiën bepaalt de redelijke termijn waarbinnen het advies moet worden gegeven. Eenmaal deze termijn is verstreken, is het advies niet meer vereist. De vergoeding is jaarlijks en dekt het risico door de Staat gedragen alsook de expertisecosten verbonden

de la réalisation effective du sinistre et de la vérification de la réunion des conditions d'un appel à garantie, ainsi que les frais de règlement de sinistres en cas d'appel à la garantie.

§ 3. En cas d'appel à la garantie, l'État est subrogé, pour les sommes qu'il a payées, à tous les droits et à toutes les actions des victimes à l'encontre de l'exploitant."

Art. 9

A l'article 14 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 2°, le mot "nucléaires" est inséré entre les mots "dommages" et "causés";

2° l'article 14 est complété par le 3°, rédigé comme suit:

"3° l'exploitant d'une installation nucléaire ne peut transférer sa responsabilité à l'exploitant d'une autre installation nucléaire que si ce dernier a un intérêt économique direct à l'égard des substances nucléaires en cours de transport."

Art. 10

A l'article 15 de la même loi, les mots "4, c" sont remplacés par les mots "4, d".

Art. 11

Dans la même loi, l'intitulé du chapitre VI est remplacé par ce qui suit:

"Chapitre VI. De la réparation des dommages nucléaires".

Art. 12

Dans l'article 17 de la même loi, le mot "nucléaires" est inséré entre les mots "dommages" et "causés".

Art. 13

A l'article 18 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

aan haar berekening. Ze dekt eveneens de expertisekosten voor het nazicht van de effectieve realisatie van het schadegeval en het nazicht van de voorwaarden verbonden aan een beroep op de waarborg alsook de kosten voor betaling van de schade in het geval van een beroep op de waarborg.

§ 3 In het geval van een beroep op de waarborg, wordt de Staat gesubrogeerd, ten belope van de de betaalde bedragen, in alle rechten en vorderingen van de slachtoffers ten aanzien van de exploitant."

Art. 9

In artikel 14 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 2° wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade";

2° artikel 14 wordt aangevuld met een bepaling onder 3°, luidende:

"3° kan de exploitant van een kerninstallatie zijn aansprakelijkheid overdragen aan de exploitant van een andere kerninstallatie indien deze laatste een rechtstreeks economisch belang heeft bij de nucleaire stoffen die worden vervoerd."

Art. 10

In artikel 15 van dezelfde wet worden de woorden "4, c" vervangen door de woorden "4, d".

Art. 11

In dezelfde wet wordt het opschrift van hoofdstuk VI vervangen als volgt:

"Hoofdstuk VI. Vergoeding voor de kernschade".

Art. 12

In artikel 17 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade".

Art. 13

In artikel 18 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° dans l'alinéa 1^{er}, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "implique";

2° dans l'alinéa 1^{er}, les mots "et cumulative" sont supprimés;

3° dans l'alinéa 2, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "causé".

Art. 14

A l'article 19 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1^{er}, le mot "dommages" est chaque fois remplacé par les mots "dommages nucléaires";

2° dans l'alinéa 1^{er}, les mots "3, f" sont remplacés par les mots "3, g";

3° l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 15

Dans l'article 20, de la même loi, l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

"Lorsque le total des réparations excède ou risque d'excéder les fonds visés à l'alinéa précédent, le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, établit les critères d'une répartition équitable."

Art. 16

Dans l'article 21, alinéa 2, le mot "dommage" est remplacé chaque fois par les mots "dommage nucléaire".

Art. 17

Dans la même loi, il est inséré un article 21/1 rédigé comme suit:

"Art. 21/1. Le Roi peut fixer, par arrêté délibéré en conseil des ministres, les dispositions concernant le régime d'indemnisation des coûts liés aux mesures de sauvegarde et de restauration de l'environnement, consécutives à un accident nucléaire".

1° in het eerste lid wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade";

2° in het eerste lid worden de woorden "en ieder voor het geheel" opgeheven;

3° in het tweede lid, wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade".

Art. 14

In artikel 19 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt het woord "schade" telkens vervangen door "kernschade";

2° in het eerste lid worden de woorden "3, f" vervangen door de woorden "3, g";

3° het lid 3 wordt opgeheven.

Art. 15

In artikel 20, van dezelfde wet, wordt het tweede lid vervangen als volgt:

"Wanneer het totaal der vergoedingen de in vorig lid bedoelde middelen te boven gaat of dreigt te boven te gaan, bepaalt de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de maatstaven van een billijke verdeling."

Art. 16

In artikel 21, tweede lid, van dezelfde wet wordt het woord "schade" telkens vervangen door "kernschade".

Art. 17

In dezelfde wet wordt een artikel 21/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 21/1. De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de voorschriften vastleggen betreffende het stelsel van de kostenvergoeding verbonden aan de preventieve maatregelen en de herstelmaatregelen voor het milieu, als gevolg van een kernongeval."

Art. 18

Dans l'article 22 de la même loi, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommages" et "qui".

Art. 19

Dans la même loi, il est inséré un article 22/1 rédigé comme suit:

"Art.22/1. L'État indemnise jusqu'à concurrence du montant fixé à l'article 7, alinéa 1^{er}, les dommages nucléaires causés par une installation nucléaire ou un transport, dont le montant dépasse le montant maximal fixé en vertu de l'article 7, alinéa 2, 2^o."

Art. 20

L'article 23 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

"Art. 23. Les actions en réparation intentées contre l'exploitant en vertu de la présente loi doivent l'être sous peine de déchéance,

1^o du fait de dommages nucléaires corporels, dans un délai de trente ans à dater de l'accident nucléaire;

2^o du fait de tout autre dommage nucléaire, dans un délai de dix ans à dater de l'accident nucléaire.

L'action se prescrit en tous cas par trois ans à partir du moment où le lésé a eu connaissance du dommage nucléaire et de l'identité de l'exploitant ou à compter du moment où il a dû, raisonnablement, en avoir connaissance, sans que les délais de dix ou de trente ans fixés par le présent article puissent être dépassés.

Une personne ayant subi un dommage nucléaire causé par un accident nucléaire, qui a intenté une action en réparation dans les délais prévus au présent article, peut présenter une demande complémentaire en cas d'aggravation du dommage après l'expiration de ces délais, tant qu'un jugement fixant définitivement le montant des indemnités n'est pas intervenu."

Art. 21

Dans l'article 24 de la même loi, le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "est".

Art. 18

In artikel 22 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade".

Art. 19

In dezelfde wet wordt een artikel 22/1 ingevoegd, luidende:

"Art.22/1. De Staat vergoedt, tot beloop van het bedrag vastgesteld door artikel 7, eerste lid, de kernschade veroorzaakt door een kerninstallatie of een vervoer, waarvan het bedrag het maximumbedrag vastgesteld krachtens artikel 7, tweede lid, 2^o, overschrijdt"

Art. 20

Artikel 23 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

"Art. 23. De vorderingen tot schadevergoeding tegen de exploitant, krachtens deze wet, dienen op straffe van verval te worden ingesteld,

1^o ten aanzien van nucleaire lichamelijke letsels, binnen dertig jaar vanaf het kernongeval;

2^o ten aanzien van overige kernschade, binnen tien jaar vanaf het kernongeval.

De vordering verjaart in ieder geval door verloop van drie jaar vanaf het slachtoffer kennis heeft gehad of redelijkerwijze geacht kan worden kennis te hebben gehad van de kernschade en van de identiteit van de exploitant, met dien verstande dat de in dit artikel gestelde termijnen van tien of dertig jaar niet mogen worden overschreden.

Ieder die kernschade heeft geleden tengevolge van een kernongeval en die binnen de in dit artikel gestelde termijn een vordering tot schadevergoeding heeft ingesteld, kan een bijkomend verzoek tot schadevergoeding indienen ingeval van toeneming van de schade na het verstrijken van die termijn, zolang er nog geen definitieve uitspraak is tussengekomen over het bedrag van de vergoeding".

Art. 21

In artikel 24 van dezelfde wet wordt het woord "schade" vervangen door het woord "kernschade".

Art. 22

A l'article 25 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 2, les mots "5, a," sont remplacés par le mot "5";

2° le paragraphe 3 est abrogé.

Art. 23

Dans l'article 26, alinéa 2, de la même loi, le mot "Cette" est remplacé par les mots "La présente".

Art. 24

A l'article 27 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le mot "nucléaire" est inséré entre les mots "dommage" et "résultant";

2° les mots "dans le cas visé à l'article 22" sont remplacés par les mots "dans les cas visés aux articles 22 et 22/1".

Art. 25

Dans la même loi, il est inséré un article 28/1 rédigé comme suit:

"Art.28/1. Les actions fondées sur la Convention de Paris, sur la Convention complémentaire et sur la présente loi, sont formées à la demande:

1° des victimes d'un dommage nucléaire résultant d'un accident nucléaire;

2° de l'État;

3° d'un État étranger agissant au nom et pour le compte de personnes qui sont des ressortissants de cet État ou qui ont leur domicile ou leur résidence sur son territoire et qui ont consenti à se faire représenter par cet État;

4° de toute personne qui peut faire valoir, en vertu de la Convention de Paris, de la Convention complémentaire ou de la présente loi, des droits acquis par subrogation ou par cession."

Art. 22

In artikel 25 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 2 worden de woorden "5, a" vervangen door het woord "5";

2° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 23

In artikel 26, tweede lid, van dezelfde wet wordt in de Franse tekst het woord "Cette" vervangen door de woorden "La présente".

Art. 24

In artikel 27 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "schade" wordt vervangen door het woord "kernschade";

2° de woorden "in het geval bedoeld in artikel 22" worden door de woorden "in de gevallen bedoeld in artikel 22 en 22/1" vervangen.

Art. 25

In dezelfde wet wordt een artikel 28/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 28/1. De vorderingen gebaseerd op het Verdrag van Parijs, het Aanvullende Verdrag en de huidige wet worden geformuleerd op vraag van:

1° de slachtoffers van een kernschade als gevolg van een kernongeval;

2° de Staat;

3° de vreemde staat handelend in naam en voor rekening van personen, onderdanen van deze staat of met woonplaats of verblijfplaats op zijn grondgebied en die ermee ingestemd hebben zich te laten vertegenwoordigen door deze staat;

4° alle personen die krachtens het Verdrag van Parijs, het Aanvullend Verdrag of de huidige wet de door subrogatie of overdracht verworven rechten willen doen gelden."

Art. 26

Dans la même loi, il est inséré un article 28/2 rédigé comme suit:

“Art. 28/2. L’État belge peut agir au nom et pour le compte de personnes qui ont leur domicile ou leur résidence sur son territoire et qui ont consenti à se faire représenter par cet État, lorsque ces personnes sont victimes d’un accident nucléaire ne relevant pas de la compétence d’un tribunal belge.

Le Roi peut fixer les formes et conditions auxquelles doivent satisfaire les victimes d’un accident nucléaire relevant de la compétence d’un tribunal étranger, pour que l’État belge agisse en leur nom auprès de cette juridiction.”

Art. 27

Dans l’article 30 de la même loi, les mots “ou 22” sont remplacés par les mots “, 22 ou 22/1”.

Art. 28

Dans l’article 32 de la même loi, le mot “nucléaire” est inséré entre les mots “dommage” et “occasionné”.

Art. 29

Dans l’article 33 de la même loi, le mot “nucléaire” est inséré entre les mots “dommage” et “subi”.

Art. 30

Dans l’article 34 de la même loi, le mot “nucléaires” est inséré entre les mots “dommages” et “subis”.

CHAPITRE III

Disposition modificative du Code judiciaire

Art. 31

Dans l’article 569, 17°, du Code judiciaire, les mots “la loi du 18 juillet 1966 sur la responsabilité civile dans le domaine de l’énergie nucléaire” sont remplacés par

Art. 26

In dezelfde wet wordt een artikel 28/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 28/2. De Belgische Staat kan handelen in naam en voor rekening van de personen die hun woonplaats of hun verblijfplaats hebben op zijn grondgebied en die ermee ingestemd hebben zich te laten vertegenwoordigen door deze Staat, wanneer deze personen slachtoffer zijn van een kernongeval dat niet onder de bevoegdheid van een Belgische rechtbank valt.

De Koning kan de voorwaarden en vormen vastleggen, waaraan het slachtoffer van een kernongeval, dat onder de bevoegdheid van een vreemde rechtbank valt, moet voldoen opdat de Belgische Staat in hun naam handelt bij deze rechtsmacht.”

Art. 27

In artikel 30 van dezelfde wet worden de woorden “of 22” door de woorden “, 22 of 22/1” vervangen.

Art. 28

In artikel 32 van dezelfde wet wordt het woord “schade” vervangen door het woord “kernschade”.

Art. 29

In artikel 33 van dezelfde wet wordt het woord “schade” vervangen door het woord “kernschade”.

Art. 30

In artikel 34 van dezelfde wet wordt het woord “schade” vervangen door het woord “kernschade”.

HOOFDSTUK III

Bepaling tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 31

In artikel 569, 17°, van het Gerechtelijk Wetboek worden de woorden “de wet van 18 juli 1966 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van

les mots “la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l’énergie nucléaire”.

CHAPITRE IV

Disposition transitoire

Art. 32

Les exploitants auxquels la reconnaissance a été accordée en vertu de la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile nucléaire, modifiée le 11 juillet 2000 et le 13 novembre 2011, conservent le bénéfice de cette reconnaissance à condition d’adapter aux dispositions de la présente loi, dans les nonante jours qui suivent le jour de son entrée en vigueur, l’assurance ou toute autre garantie financière couvrant leur responsabilité.

Le délai visé à l’alinéa 1er peut être prolongé par le ministre pour la durée nécessaire à l’instruction d’une demande visée à l’article 10/1 inséré par l’article 8 de la présente loi, pour autant que la demande soit introduite dans les trente jours qui suivent celui de l’entrée en vigueur de l’article 8.

CHAPITRE V

Disposition finale

Art. 33

Le Roi fixe la date d’entrée en vigueur de chacune des dispositions de la présente loi. La présente loi entre en vigueur au plus tard le 1^{er} jour du 18^{ème} mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*, à l’exception du présent article qui entre en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

kernenergie” remplacer par les mots “la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l’énergie nucléaire”.

HOOFDSTUK IV

Overgangsbepaling

Art. 32

De exploitanten aan wie een erkenning is verleend krachtens de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, gewijzigd op 11 juli 2000 en op 13 november 2011, behouden het voordeel van deze erkenning op voorwaarde dat zij de verzekering of alle andere financiële waarborgen ter dekking van hun aansprakelijkheid aanpassen aan de bepalingen van deze wet, binnen negentig dagen na de dag van haar inwerkingtreding.

De termijn bedoeld in het eerste lid kan door de minister verlengd worden voor de duur die nodig is voor het onderzoeken van een aanvraag bedoeld in artikel 10/1 ingevoegd bij artikel 8 van deze wet, voor zover de aanvraag is ingediend binnen dertig dagen volgend op de dag van de inwerkingtreding van artikel 8.

HOOFDSTUK V

Slotbepaling

Art. 33

De Koning bepaalt de datum waarop de iedere bepaling van deze wet in werking treedt. Deze wet treedt uiterlijk in werking op de eerste dag van de achttiende maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, met uitzondering van dit artikel, dat in werking treedt de dag waarop deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Donné à Bruxelles, le 9 mars 2014

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre de l'Économie,

Johan VANDE LANOTTE

La ministre de l'Intérieur,

Joëlle MILQUET

Le ministre des Finances,

Koen GEENS

Le secrétaire d'État à l'Énergie,

Melchior WATHELET

Gegeven te Brussel, 9 maart 2014

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Economie,

Johan VANDE LANOTTE

De minister van Binnenlandse Zaken,

Joëlle MILQUET

De minister van Financiën,

Koen GEENS

De staatssecretaris voor Energie,

Melchior WATHELET

ANNEXES

BIJLAGEN

TEXTE DE BASE	TEXTE CONSOLIDÉ
Loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire	Loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, modifiée par la loi du ...
TITRE I^{er} Mesures d'application de la Convention de Paris et de la Convention complémentaire de Bruxelles sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire.	TITRE I^{er} Mesures d'application de la Convention de Paris et de la Convention complémentaire de Bruxelles sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire
CHAPITRE I^{er} . Dispositions générales.	CHAPITRE I^{er} . Dispositions générales.
Article 1^{er}. Pour l'application de la présente loi, il y a lieu d'entendre par : a) la "Convention de Paris" : la Convention sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, signée à Paris le 29 juillet 1960 et le Protocole additionnel signé à Paris le 28 janvier 1964, tous deux approuvés par la loi du 1er août 1966, ainsi que le Protocole modificatif à cette convention, signé à Paris le 16 novembre 1982; b) la "Convention complémentaire": la Convention complémentaire à la Convention de Paris, signée à Bruxelles le 31 janvier 1963 et le Protocole additionnel à cette Convention signé à Paris le 28 janvier 1964, tous deux approuvés par la loi du 1er août 1966, ainsi que le Protocole modificatif à cette Convention, signé à Paris le 16 novembre 1982; c) le "Ministre" : le Ministre qui a dans ses attributions les assurances en matière d'énergie nucléaire; d) les termes "accident nucléaire", "combustibles nucléaires", "produits ou déchets radioactifs" et "substances nucléaires" : les notions définies à l'article 1^{er} de la Convention de Paris;	Article 1^{er}. Pour l'application de la présente loi, il y a lieu d'entendre par : 1° la "Convention de Paris": la convention du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, amendée par le protocole additionnel du 28 janvier 1964, par le protocole du 16 novembre 1982 et par le protocole du 12 février 2004; 2° la "Convention complémentaire ": la convention du 31 janvier 1963, complémentaire à la convention de Paris du 29 juillet 1960 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire amendée par le protocole additionnel du 28 janvier 1964, par le protocole du 16 novembre 1982 et par le protocole du 12 février 2004; 3° le "ministre": le ministre qui a les assurances nucléaires dans ses attributions; 4° les termes "accident nucléaire", "installation nucléaire", "combustible nucléaire", "produits ou déchets radioactifs", "dommage nucléaire", "mesures de restauration", « mesures de sauvegarde », et "mesures raisonnables": les notions définies à l'article 1^{er} de la Convention de Paris.

e) le terme "installation nucléaire" : la notion définie à l'article 1 de la Convention de Paris, y compris toute installation destinée à l'évacuation de substances nucléaires pendant la phase précédant la fermeture de l'installation, étant entendu que chaque entité constitue une installation nucléaire au sens de la présente loi.	
Art. 2. § 1^{er}. Les dispositions du Titre I^{er} sont applicables aux dommages résultant d'un accident nucléaire dont la responsabilité incombe à l'exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire belge, à condition que l'accident soit survenu sur le territoire d'un des Etats contractants ou non contractants, en haute mer ou au-dessus et que les dommages aient été subis soit sur le territoire d'un des Etats contractants, soit, en haute mer ou au-dessus, à bord d'un navire ou d'un aéronef immatriculé sur le territoire d'un de ces Etats, soit, en haute mer ou au-dessus, par un ressortissant d'un de ces Etats dans les conditions prévues par l'article 2, a), ii), 3, de la Convention complémentaire. § 2. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, étendre l'application du Titre I^{er} de la présente loi aux dommages résultant d'un accident nucléaire au sens du paragraphe 1^{er} et subis par un ressortissant d'un Etat contractant sur le territoire d'Etats non contractants. § 3. Pour l'application du présent article, les eaux territoriales sont considérées comme faisant partie du territoire.	Art. 2. Les dispositions du Titre I^{er} sont applicables aux dommages nucléaires résultant d'un accident nucléaire dont la responsabilité incombe à l'exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire belge, à condition que les dommages nucléaires soient subis sur le territoire de, ou dans toute zone maritime établie conformément au droit international de la mer, par, ou, excepté sur le territoire d'un Etat non contractant non visé aux points 2° à 3° du présent paragraphe, à bord d'un navire ou aéronef immatriculé par: 1° une Partie contractante à la Convention de Paris; 2° un Etat non contractant qui, au moment de l'accident nucléaire, n'a pas d'installation nucléaire sur son territoire ou dans toute zone maritime établie par lui conformément au droit international; 3° tout autre Etat non contractant où est en vigueur, au moment de l'accident nucléaire, une législation relative à la responsabilité nucléaire qui accorde des avantages équivalents sur une base de réciprocité, au sens de l'article 2, a, iv), de la Convention de Paris. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, étendre l'application du Titre I^{er} de la présente loi, aux dommages nucléaires résultant d'un accident nucléaire dont la responsabilité incombe à l'exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire

	belge, et subis par un ressortissant d'une Partie contractante sur le territoire d' Etats non visés aux points 1° à 3° de l'alinéa 1^{er}. Pour l'application du présent article, les eaux territoriales et la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord sont considérées comme faisant partie du territoire.
CHAPITRE II. De l'installation nucléaire et de l'exploitant.	CHAPITRE II. De l'installation nucléaire et de l'exploitant.
Art. 3. Est exploitant au sens de la présente loi toute personne qui détient ou met en oeuvre, dans une installation nucléaire, des combustibles nucléaires, des produits ou des déchets radioactifs, ou qui prend en charge des substances nucléaires destinées à ses installations. La responsabilité incombe à l'exploitant jusqu'à la fermeture complète de l'installation nucléaire. Tenant compte des critères qu'il détermine, le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, fixe la date à laquelle la fermeture de chaque installation nucléaire peut être considérée comme acquise.	Art. 3. Est exploitant au sens de la présente loi toute personne qui détient ou met en oeuvre, dans une installation nucléaire, des combustibles nucléaires, des produits ou des déchets radioactifs, ou qui prend en charge des substances nucléaires destinées à ses installations. La responsabilité incombe à l'exploitant jusqu'à la fermeture complète de l'installation nucléaire. Tenant compte des critères qu'il détermine, le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, fixe la date à laquelle la fermeture de chaque installation nucléaire peut être considérée comme acquise.
Art. 4. Lorsque plusieurs installations nucléaires ou une installation nucléaire et toute autre installation dans laquelle sont détenues des matières radioactives ont le même exploitant et se trouvent sur le même site, elles sont, pour l'application de la présente loi, considérées comme une installation nucléaire unique.	Art. 4. Lorsque plusieurs installations nucléaires ou une installation nucléaire et toute autre installation dans laquelle sont détenues des matières radioactives ont le même exploitant et se trouvent sur le même site, elles sont, pour l'application de la présente loi, considérées comme une installation nucléaire unique.
CHAPITRE III. De la responsabilité civile.	CHAPITRE III. De la responsabilité civile.
Art. 5. L'exploitant d'une installation nucléaire	Art. 5. L'exploitant d'une installation nucléaire

est responsable des dommages causés par un accident nucléaire conformément aux dispositions de la Convention de Paris, de la Convention complémentaire et de la présente loi. Il est responsable des dommages causés par un accident nucléaire même si cet accident est dû directement à des cataclysmes naturels de caractère exceptionnel. Il n'est pas responsable des dommages causés par un accident nucléaire si cet accident est dû directement à des actes de conflit armé d'hostilités, de guerre civile et d'insurrection.	est responsable des dommages nucléaires causés par un accident nucléaire conformément aux dispositions de la Convention de Paris, de la Convention complémentaire et de la présente loi. Il est responsable des dommages nucléaires causés par un accident nucléaire même si cet accident est dû directement à des cataclysmes naturels de caractère exceptionnel. Il n'est pas responsable des dommages nucléaires causés par un accident nucléaire si cet accident est dû directement à des actes de conflit armé, d'hostilités, de guerre civile et d'insurrection.
Art. 6. L'exploitant d'une installation nucléaire: 1° n'est pas responsable des dommages à l'installation nucléaire elle-même et à d'autres installations nucléaires, même en cours de construction, qui se trouvent sur le site, ni des dommages aux biens qui se trouvent sur ce site et qui sont ou doivent être utilisés en rapport avec l'une ou l'autre de ces installations; 2° est responsable des dommages causés au moyen de transport sur lequel les substances nucléaires se trouvent au moment de l'accident nucléaire, lorsqu'il est responsable des dommages causés à l'occasion d'un transport dans les cas prévus à l'article 4 de la Convention de Paris. La réparation de ces dommages ne peut avoir pour effet de réduire la responsabilité de l'exploitant pour les autres dommages à un montant inférieur à celui qui est défini à l'article 7, alinéa 1er, de la présente loi.	Art. 6. L'exploitant d'une installation nucléaire : 1° n'est pas responsable des dommages à l'installation nucléaire elle-même et à d'autres installations nucléaires, même en cours de construction, qui se trouvent sur le site, ni des dommages aux biens qui se trouvent sur ce site et qui sont ou doivent être utilisés en rapport avec l'une ou l'autre de ces installations; 2° est responsable des dommages nucléaires causés au moyen de transport sur lequel les substances se trouvent au moment de l'accident nucléaire, lorsqu'il est responsable des dommages nucléaires causés à l'occasion d'un transport dans les cas prévus à l'article 4 de la Convention de Paris. La réparation de ces dommages nucléaires ne peut avoir pour effet de réduire la responsabilité de l'exploitant pour les autres dommages nucléaires à un montant inférieur à celui qui est défini à l'article 7, alinéa 1^{er}, de la présente loi. ”; 3° est responsable des dommages causés par un accident autre qu'un accident nucléaire,

	lorsqu'ils sont causés conjointement par un accident nucléaire, dans la mesure où on ne peut les séparer avec certitude des dommages causés par l'accident nucléaire.
Art. 7. Le montant maximal du dommage à concurrence duquel la responsabilité de l'exploitant est engagée, s'élève à 12 milliards de francs pour chaque accident nucléaire. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, augmenter ou réduire le montant visé à l'alinéa 1er pour l'un des motifs suivants: 1° maintenir le montant constant en termes réels; 2° tenir compte de la capacité et de la nature de l'installation nucléaire ou de l'importance du transport; 3° répondre aux obligations internationales du Royaume et aux recommandations internationales qui lui sont adressées par les organes compétents en vertu de la Convention de Paris. Le montant fixé en vertu de l'alinéa 2 ne peut être inférieur au montant minimal défini à l'article 7, b) de la Convention de Paris.	Art. 7. Le montant maximal du dommage nucléaire à concurrence duquel la responsabilité de l'exploitant est engagée, s'élève à 1,2 milliards d'euros pour chaque accident nucléaire. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, augmenter ou réduire le montant visé à l'alinéa 1^{er} pour l'un des motifs suivants : 1° maintenir le montant constant en termes réels ; 2° tenir compte de la capacité et de la nature de l'installation nucléaire ou de l'importance du transport ; 3° répondre aux obligations internationales du Royaume et aux recommandations internationales qui lui sont adressées par les organes compétents en vertu de la Convention de Paris. Les montants fixés en vertu de l'alinéa 2, 2°, ne peuvent pas être inférieurs, pour le transport, à 80 millions d'euros et, pour les installations nucléaires, à 70 millions d'euros.
CHAPITRE IV. De la couverture de la responsabilité civile et de la reconnaissance de l'exploitant.	CHAPITRE IV. De la couverture de la responsabilité civile et de la reconnaissance de l'exploitant.
Art. 8. L'exploitant d'une installation nucléaire est tenu, conformément à l'article 10, a) et b), de la Convention de Paris, d'avoir et de maintenir une assurance ou une autre garantie financière jugée appropriée par le Ministre, couvrant sa responsabilité à concurrence du montant fixé par l'article 7 de la présente loi ou en vertu de cet article. Il est tenu de renouveler	Art. 8. L'exploitant d'une installation nucléaire est tenu, conformément à l'article 10, a) et d), de la Convention de Paris, d'avoir et de maintenir une assurance ou une autre garantie financière jugée appropriée par le Ministre, couvrant sa responsabilité à concurrence du montant fixé par l'article 7 de la présente loi ou en vertu de cet article.

cette assurance ou cette autre garantie financière dans un délai de soixante jours après sinistre. Le Ministre est l'autorité publique compétente pour recevoir le préavis imposé par l'article 10, b), de la Convention de Paris. Les sommes provenant de l'assurance, de la réassurance ou d'une autre garantie financière ne peuvent servir qu'à la réparation des dommages causés par un accident nucléaire.	Le Ministre vérifie, notamment, l'adéquation de la couverture offerte avec les dispositions de la présente loi et la solvabilité du donneur de garantie, autre qu'une entreprise qui relève du contrôle prudentiel de la Banque nationale. L'exploitant est tenu de renouveler cette assurance ou cette autre garantie financière dans un délai de soixante jours après le sinistre. Le Ministre est l'autorité publique compétente pour recevoir le préavis imposé par l'article 10, d), de la Convention de Paris. Les sommes provenant de l'assurance, de la réassurance ou d'une autre garantie financière ne peuvent servir qu'à la réparation des dommages nucléaires causés par un accident nucléaire.
Art. 9. Sans préjudice de l'application des dispositions légales et réglementaires relatives à la protection de la population et des travailleurs contre le danger des radiations ionisantes, il est interdit à l'exploitant d'une installation nucléaire de détenir ou de mettre en oeuvre des combustibles nucléaires, des produits ou des déchets radioactifs et de prendre en charge des substances nucléaires destinées à cette installation nucléaire, s'il n'est préalablement reconnu comme exploitant conformément aux dispositions de la présente loi et aux règles arrêtées par le Roi.	Art. 9. Sans préjudice de l'application des dispositions légales et réglementaires relatives à la protection de la population et des travailleurs contre le danger des radiations ionisantes, il est interdit à l'exploitant d'une installation nucléaire de détenir ou de mettre en oeuvre des combustibles nucléaires, des produits ou des déchets radioactifs et de prendre en charge des substances nucléaires destinées à cette installation nucléaire, s'il n'est préalablement reconnu comme exploitant conformément aux dispositions de la présente loi et aux règles arrêtées par le Roi.
Art. 10. La reconnaissance comme exploitant est accordée par le Roi, après que le demandeur a justifié qu'il dispose, pour faire face à sa responsabilité, d'une assurance ou d'une autre garantie financière au sens de l'article 8. L'arrêté octroyant la reconnaissance peut limiter la durée de celle-ci.	Art. 10. La reconnaissance comme exploitant est accordée par le Roi, après que le demandeur a justifié qu'il dispose, pour faire face à sa responsabilité, d'une assurance ou d'une autre garantie financière au sens de l'article 8. L'arrêté octroyant la reconnaissance peut limiter la durée de celle-ci.

La reconnaissance est révocable si l'exploitant ne remplit plus les conditions fixées à l'article 8 ou s'il met fin à son activité. L'arrêté portant refus ou révocation de la reconnaissance doit être motivé. L'arrêté portant octroi, refus ou révocation de la reconnaissance est notifié à l'exploitant par le Ministre ou son délégué. Il est publié au Moniteur belge dans les trois mois de la notification. En cas de révocation de la reconnaissance, l'exploitant reste soumis à l'obligation visée à l'article 8 aussi longtemps que sa responsabilité pourrait être engagée.	La reconnaissance est révocable si l'exploitant ne remplit plus les conditions fixées à l'article 8 ou s'il met fin à son activité. L'arrêté portant refus ou révocation de la reconnaissance doit être motivé. L'arrêté portant octroi, refus ou révocation de la reconnaissance est notifié à l'exploitant par le Ministre ou son délégué. Il est publié au Moniteur belge dans les trois mois de la notification. En cas de révocation de la reconnaissance, l'exploitant reste soumis à l'obligation visée à l'article 8 aussi longtemps que sa responsabilité pourrait être engagée.
	Art. 10/1. § 1^{er} Si l'exploitant établit que le marché n'offre pas l'assurance ou la garantie financière requise par la présente loi pour certains risques, il peut demander à l'Etat d'octroyer une garantie, moyennant le paiement d'une indemnité pour la couverture de ces risques. La demande est adressée au Ministre de l'Economie qui en vérifie la recevabilité. Le Roi peut fixer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, des termes et conditions mis à l'octroi de cette garantie. § 2. Sur l'avis de l'administration de la Trésorerie, de la FSMA et de la Commission des assurances, le Roi fixe l'indemnité par un arrêté délibéré en Conseil des ministres. Le Ministre des Finances fixe le délai raisonnable dans lequel l'avis doit être donné. Passé ce délai, l'avis n'est plus requis. L'indemnité est annuelle et couvre le risque encouru par l'Etat ainsi que les frais d'expertise exposés pour son calcul. Elle couvre également les frais d'expertise exposés pour la vérification de la réalisation effective du sinistre et de la

	vérification de la réunion des conditions d'un appel à garantie, ainsi que les frais de règlement de sinistres en cas d'appel à la garantie. § 3. En cas d'appel à la garantie, l'Etat est subrogé, pour les sommes qu'il a payées, à tous les droits et à toutes les actions des victimes à l'encontre de l'exploitant.
Art. 11. Le Ministre peut à tout moment demander à l'exploitant de produire la preuve qu'il respecte les obligations imposées par l'article 8.	Art. 11. Le Ministre peut à tout moment demander à l'exploitant de produire la preuve qu'il respecte les obligations imposées par l'article 8.
Art. 12. L'Etat est responsable conformément à la présente loi des installations nucléaires dont il est l'exploitant.	Art. 12. L'Etat est responsable, conformément à la présente loi, des installations nucléaires dont il est l'exploitant.
Art. 13. Le Ministre établit un registre contenant les reconnaissances accordées conformément à l'article 10. Ce registre comprend, notamment, une carte précisant l'implantation et les limites du site de chacune des installations nucléaires et éventuellement les limites du site sur lequel plusieurs installations nucléaires voisines sont implantées. Chaque exploitant est tenu de communiquer au Ministre toutes modifications affectant les installations ou leur implantation. Les limites d'une installation nucléaire ne sont opposables aux tiers que si elles figurent dans ce registre public. Celui-ci est tenu à la disposition du public en un lieu désigné par le Ministre et dans les administrations communales des communes sur le territoire desquelles se trouvent lesdites installations. La liste des exploitants reconnus est publiée chaque année au Moniteur belge. Le présent article est également applicable à	Art. 13. Le Ministre établit un registre contenant les reconnaissances accordées conformément à l'article 10. Ce registre comprend, notamment, une carte précisant l'implantation et les limites du site de chacune des installations nucléaires et éventuellement les limites du site sur lequel plusieurs installations nucléaires voisines sont implantées. Chaque exploitant est tenu de communiquer au Ministre toutes modifications affectant les installations ou leur implantation. Les limites d'une installation nucléaire ne sont opposables aux tiers que si elles figurent dans ce registre public. Celui-ci est tenu à la disposition du public en un lieu désigné par le Ministre et dans les administrations communales des communes sur le territoire desquelles se trouvent lesdites installations. La liste des exploitants reconnus est publiée chaque année au Moniteur belge. Le présent article est également applicable à

toute installation nucléaire dont l'Etat est l'exploitant.	toute installation nucléaire dont l'Etat est l'exploitant.
CHAPITRE V. Du transport de substances nucléaires.	CHAPITRE V. Du transport de substances nucléaires.
Art. 14. Sans préjudice de l'application des dispositions légales et réglementaires relatives à la protection de la population et des travailleurs contre les dangers résultant des radiations ionisantes : 1° l'exploitant d'une installation nucléaire est responsable, conformément à l'article 4 de la Convention de Paris, du transport de substances nucléaires, y compris le stockage en cours de transport; 2° le transporteur peut, avec l'accord de l'exploitant et du Ministre, être substitué à l'exploitant pour les dommages causés par un accident nucléaire survenu hors de l'installation, si les conditions requises à l'article 8 sont remplies. Dans ce cas, le transporteur est considéré pour les accidents nucléaires survenus en cours de transport de substances nucléaires comme exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire belge.	Art. 14. Sans préjudice de l'application des dispositions légales et réglementaires relatives à la protection de la population et des travailleurs contre les dangers résultant des radiations ionisantes : 1° l'exploitant d'une installation nucléaire est responsable, conformément à l'article 4 de la Convention de Paris, du transport de substances nucléaires, y compris le stockage en cours de transport ; 2° le transporteur peut, avec l'accord de l'exploitant et du Ministre, être substitué à l'exploitant pour les dommages nucléaires causés par un accident nucléaire survenu hors de l'installation, si les conditions requises à l'article 8 sont remplies. Dans ce cas, le transporteur est considéré pour les accidents nucléaires survenus en cours de transport de substances nucléaires comme exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire belge. 3° l'exploitant d'une installation nucléaire ne peut transférer sa responsabilité à l'exploitant d'une autre installation nucléaire que si ce dernier a un intérêt économique direct à l'égard des substances nucléaires en cours de transport.
Art. 15. Tout transporteur de substances nucléaires doit être en possession d'un certificat délivré par ou pour le compte de l'assureur ou de la personne ayant accordé une garantie financière et attestant qu'il est satisfait aux dispositions de l'article 8. Ce certificat doit répondre aux conditions prévues à l'article 4,	Art. 15. Tout transporteur de substances nucléaires doit être en possession d'un certificat délivré par ou pour le compte de l'assureur ou de la personne ayant accordé une garantie financière et attestant qu'il est satisfait aux dispositions de l'article 8. Ce certificat doit répondre aux conditions prévues à l'article 4,

c), de la Convention de Paris. Le Roi détermine les modalités d'application du présent article.	d), de la Convention de Paris. Le Roi détermine les modalités d'application du présent article.
Art. 16. Conformément à l'article 7, e), de la Convention de Paris et sans préjudice de l'application de l'article 7, f), de cette Convention, le transit de substances nucléaires à travers le territoire belge est subordonné à la condition que l'exploitant étranger en cause assume au moins les mêmes obligations que celles qui incombent à l'exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire belge.	Art. 16. Conformément à l'article 7, e), de la Convention de Paris et sans préjudice de l'application de l'article 7, f), de cette Convention, le transit de substances nucléaires à travers le territoire belge est subordonné à la condition que l'exploitant étranger en cause assume au moins les mêmes obligations que celles qui incombent à l'exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire belge.
CHAPITRE VI. De la réparation des dommages.	CHAPITRE VI. De la réparation des dommages nucléaires.
Art. 17. Le total des indemnités payables par l'exploitant pour les dommages causés par un accident nucléaire est limité, conformément à l'article 7, a), de la Convention de Paris, au montant maximal fixé par l'article 7 de la présente loi ou en vertu de cet article.	Art. 17. Le total des indemnités payables par l'exploitant pour les dommages nucléaires causés par un accident nucléaire est limité, conformément à l'article 7, a), de la Convention de Paris, au montant maximal fixé par l'article 7 de la présente loi ou en vertu de cet article.
Art. 18. Si le dommage implique la responsabilité de plusieurs exploitants conformément à la présente loi, leur responsabilité est solidaire et cumulative. Toutefois, lorsqu'une telle responsabilité résulte du dommage causé par un accident nucléaire mettant en jeu des substances nucléaires en cours de transport, soit dans un seul et même moyen de transport, soit, en cas de stockage en cours de transport, dans une seule et même installation nucléaire, le montant total maximal de la responsabilité desdits exploitants est égal au montant le plus élevé fixé pour un des exploitants conformément à l'article 7 de la présente loi. En aucun cas, la responsabilité d'un exploitant résultant d'un accident nucléaire ne peut	Art. 18. Si le dommage nucléaire implique la responsabilité de plusieurs exploitants conformément à la présente loi, leur responsabilité est solidaire. Toutefois, lorsqu'une telle responsabilité résulte du dommage nucléaire causé par un accident nucléaire mettant en jeu des substances nucléaires en cours de transport, soit dans un seul et même moyen de transport, soit, en cas de stockage en cours de transport, dans une seule et même installation nucléaire, le montant total maximal de la responsabilité desdits exploitants est égal au montant le plus élevé fixé pour un des exploitants conformément à l'article 7 de la présente loi. En aucun cas, la responsabilité d'un exploitant résultant d'un accident nucléaire ne peut

dépasser le montant fixé, en ce qui le concerne, à l'article 7 de la présente loi, ou en vertu de cet article.	dépasser le montant fixé, en ce qui le concerne, à l'article 7 de la présente loi, ou en vertu de cet article.
Art. 19. En cas d'application de la Convention complémentaire, si les dommages causés par un accident nucléaire excèdent le montant fixé conformément à l'article 7, la partie des dommages supérieure à ce montant sera réparée au moyen de fonds publics alloués à un titre différent de celui d'une couverture de responsabilité de l'exploitant conformément à l'article 3, b), ii) et iii) et 3, f), de ladite Convention complémentaire. En cas d'application de l'article 18 de la présente loi, et conformément à l'article 4, b), de la Convention complémentaire, le montant global des fonds publics alloués en vertu de l'alinéa 1er ne peut dépasser la différence entre le montant le plus élevé fixé à l'article 3, b), iii), de la Convention complémentaire et le total des montants déterminés pour les exploitants responsables. Un arrêté royal peut convertir les montants en monnaie nationale.	Art. 19. En cas d'application de la Convention complémentaire, si les dommages nucléaires causés par un accident nucléaire excèdent le montant fixé conformément à l'article 7, la partie des dommages nucléaires supérieure à ce montant sera réparée au moyen de fonds publics alloués à un titre différent de celui d'une couverture de responsabilité de l'exploitant conformément à l'article 3, b), ii) et iii) et 3, g), de ladite Convention complémentaire. En cas d'application de l'article 18 de la présente loi, et conformément à l'article 4, b), de la Convention complémentaire, le montant global des fonds publics alloués en vertu de l'alinéa 1er ne peut dépasser la différence entre le montant le plus élevé fixé à l'article 3, b), iii), de la Convention complémentaire et le total des montants déterminés pour les exploitants responsables.
Art. 20. Lorsque le total des réparations demeure dans les limites des fonds prévus à leur effet par, ou en vertu de la Convention de Paris, la Convention complémentaire et la présente loi aux articles 17 et 19, elles sont fixées conformément au droit commun. Lorsque le total des réparations excède ou risque d'excéder les fonds visés à l'alinéa précédent, le Roi établit les critères d'une réparation équitable.	Art. 20. Lorsque le total des réparations demeure dans les limites des fonds prévus à leur effet par, ou en vertu de la Convention de Paris, la Convention complémentaire et la présente loi aux articles 17 et 19, elles sont fixées conformément au droit commun. Lorsque le total des réparations excède ou risque d'excéder les fonds visés à l'alinéa précédent, le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, établit les critères d'une répartition équitable.
Art. 21. Les bénéficiaires d'un régime de sécurité sociale ou de réparation des accidents du travail ou des maladies professionnelles restent soumis, même en cas d'accident nucléaire à la législation organisant ce régime.	Art. 21. Les bénéficiaires d'un régime de sécurité sociale ou de réparation des accidents du travail ou des maladies professionnelles restent soumis, même en cas d'accident nucléaire à la législation organisant ce régime.

Dans la mesure où le dommage causé par un accident nucléaire n'est pas réparé en application des régimes visés à l'alinéa 1^{er}, et pour autant qu'une action de droit commun contre le responsable leur soit ouverte, ces bénéficiaires ont le droit de demander réparation du dommage conformément à la présente loi. Les personnes ou organismes qui, en vertu des régimes visés à l'alinéa 1^{er}, ont fourni des prestations aux victimes d'un accident nucléaire ou à leurs ayants droit, exercent, dans les limites prévues aux articles 17 et 19, contre l'exploitant, son assureur, la personne qui lui a accordé une autre garantie financière ou l'Etat, le droit de recours que leur confèrent ces régimes.	Dans la mesure où le dommage nucléaire causé par un accident nucléaire n'est pas réparé en application des régimes visés à l'alinéa 1^{er}, et pour autant qu'une action de droit commun contre le responsable leur soit ouverte, ces bénéficiaires ont le droit de demander réparation du dommage nucléaire conformément à la présente loi. Les personnes ou organismes qui, en vertu des régimes visés à l'alinéa 1^{er}, ont fourni des prestations aux victimes d'un accident nucléaire ou à leurs ayants droit, exercent, dans les limites prévues aux articles 17 et 19, contre l'exploitant, son assureur, la personne qui lui a accordé une autre garantie financière ou l'Etat, le droit de recours que leur confèrent ces régimes.
	Art. 21/1.- Le Roi peut fixer, par arrêté délibéré en conseil des ministres, les dispositions concernant le régime d'indemnisation des coûts liés aux mesures de sauvegarde et de restauration de l'environnement, consécutives à un accident nucléaire.
Art. 22. Sans préjudice des dispositions de l'article 19, l'Etat indemnise jusqu'à concurrence du montant maximal de la responsabilité de l'exploitant, les dommages qui n'ont pas été réparés au moyen d'une assurance ou d'une autre garantie financière. Dans ce cas, l'Etat est subrogé, pour les sommes qu'il a payées, à tous les droits et à toutes les actions des victimes.	Art. 22. Sans préjudice des dispositions de l'article 19, l'Etat indemnise jusqu'à concurrence du montant maximal de la responsabilité de l'exploitant, les dommages nucléaires qui n'ont pas été réparés au moyen d'une assurance ou d'une autre garantie financière. Dans ce cas, l'Etat est subrogé, pour les sommes qu'il a payées, à tous les droits et à toutes les actions des victimes.
	Art.22/1. L'Etat indemnise jusqu'à concurrence du montant fixé à l'article 7, alinéa 1^{er}, les dommages nucléaires causés par une installation nucléaire ou un transport, dont le montant dépasse le montant maximal fixé en vertu de l'article 7, alinéa 2, 2^o.

Art. 23. § 1^{er}. Les actions en réparation intentées contre l'exploitant en vertu de la présente loi doivent l'être sous peine de déchéance dans le délai de dix ans à compter de l'accident. Dans le cas de dommage causé par un accident nucléaire mettant en jeu des combustibles nucléaires, produits ou déchets radioactifs qui étaient, au moment de l'accident, volés, perdus, jetés par-dessus bord ou abandonnés et n'avaient pas été récupérés, il y a également déchéance de l'action en réparation dix ans après l'accident nucléaire; ce délai ne peut cependant en aucun cas être supérieur à vingt ans à compter de la date du vol, de la perte, du jet par-dessus bord ou de l'abandon. § 2. Si un accident nucléaire a causé en Belgique des dommages dont la responsabilité incombe à l'exploitant conformément à l'article 5 de la présente loi et si ces dommages ont été constatés seulement après que les droits à réparation pouvant être exercés contre l'exploitant se sont éteints en vertu du § 1^{er} du présent article, mais dans le délai de trente ans à compter de l'accident nucléaire, l'Etat est tenu de réparer ces dommages. § 3. L'action se prescrit en tout cas par trois ans à compter du moment où le lésé a eu connaissance du dommage et de l'identité de l'exploitant ou à compter du moment où il a dû, raisonnablement, en avoir connaissance, sans que les délais de dix, de vingt ou de trente ans fixés par le présent article puissent être dépassés. § 4. Une personne ayant subi un dommage causé par un accident nucléaire, qui a intenté une action en réparation dans les délais prévus au présent article, peut présenter une demande complémentaire en cas d'aggravation du dommage après l'expiration de ces délais, tant qu'un jugement fixant définitivement le	Art. 23. Les actions en réparation intentées contre l'exploitant en vertu de la présente loi doivent l'être sous peine de déchéance, 1° du fait de dommages nucléaires corporels, dans un délai de trente ans à dater de l'accident nucléaire; 2° du fait de tout autre dommage nucléaire, dans un délai de dix ans à dater de l'accident nucléaire. L'action se prescrit en tous cas par trois ans à partir du moment où le lésé a eu connaissance du dommage nucléaire et de l'identité de l'exploitant ou à compter du moment où il a dû, raisonnablement, en avoir connaissance, sans que les délais de dix ou de trente ans fixés par le présent article puissent être dépassés. Une personne ayant subi un dommage nucléaire causé par un accident nucléaire, qui a intenté une action en réparation dans les délais prévus au présent article, peut présenter une demande complémentaire en cas d'aggravation du dommage après l'expiration de ces délais, tant qu'un jugement fixant définitivement le
---	--

montant des indemnités n'est pas intervenu.	montant des indemnités n'est pas intervenu.
Art. 24. Lorsque l'accident nucléaire ou le dommage est provoqué intentionnellement par la victime, il ne lui est pas dû d'indemnité	Art. 24. Lorsque l'accident nucléaire ou le dommage nucléaire est provoqué intentionnellement par la victime, il ne lui est pas dû d'indemnité.
CHAPITRE VII. Des recours.	CHAPITRE VII. Des recours.
Art. 25. § 1^{er}. L'assureur et la personne ayant fourni une autre garantie financière sont subrogés de plein droit au droit de recours reconnu à l'exploitant par l'article 6, f), de la Convention de Paris. L'Etat belge est subrogé au même droit dans la mesure où, en vertu de l'article 22, il a effectué des paiements en lieu et place de l'exploitant. § 2. Lorsque des paiements ont été effectués en vertu de l'article 19 au moyen de fonds publics alloués par l'Etat belge ou par les autres Etats contractants, l'Etat belge et les autres Etats contractants, conformément à l'article 5, a), de la Convention complémentaire, disposent d'un droit de recours propre contre les personnes qui peuvent faire l'objet d'une action, en vertu de l'article 6, f), de la Convention de Paris. L'Etat belge est habilité à exercer ce recours pour le compte des autres Etats contractants qui ont alloué des fonds publics, comme pour son propre compte. § 3. Si en vertu de l'article 19 de la présente loi, des paiements ont été effectués au moyen de fonds publics alloués par l'Etat belge ou par d'autres parties contractantes, l'Etat belge et les autres Etats contractants, tenant compte des dispositions de l'article 10, c), de la Convention complémentaire, disposent dans la mesure de ces paiements, conformément à l'article 5, b), de la Convention complémentaire, d'un droit de recours contre l'exploitant pour récupérer les fonds publics alloués si les dommages qui ont donné lieu à ces paiements résultent d'un accident nucléaire imputable à une faute lourde	Art. 25. § 1^{er}. L'assureur et la personne ayant fourni une autre garantie financière sont subrogés de plein droit au droit de recours reconnu à l'exploitant par l'article 6, f), de la Convention de Paris. L'Etat belge est subrogé au même droit dans la mesure où, en vertu de l'article 22, il a effectué des paiements en lieu et place de l'exploitant. § 2. Lorsque des paiements ont été effectués en vertu de l'article 19 au moyen de fonds publics alloués par l'Etat belge ou par les autres Etats contractants, l'Etat belge et les autres Etats contractants, conformément à l'article 5, de la Convention complémentaire, disposent d'un droit de recours propre contre les personnes qui peuvent faire l'objet d'une action, en vertu de l'article 6, f), de la Convention de Paris. L'Etat belge est habilité à exercer ce recours pour le compte des autres Etats contractants qui ont alloué des fonds publics, comme pour son propre compte.

de l'exploitant. Les cas de faute lourde qui peuvent donner lieu à une action contre l'exploitant seront déterminés par le Roi, compte tenu des prescriptions légales ou réglementaires en matière de sécurité des installations nucléaires et des conditions techniques d'exploitation.	
CHAPITRE VIII. Des règles de procédure en matière d'actions fondées sur la Convention de Paris et la Convention complémentaire.	CHAPITRE VIII. Des règles de procédure en matière d'actions fondées sur la Convention de Paris et la Convention complémentaire.
Art. 26. Les actions fondées sur la Convention de Paris, sur la Convention complémentaire et sur la présente loi sont portées, en premier ressort, devant le tribunal de première instance de Bruxelles, siégeant en matière civile. Cette disposition est d'ordre public.	Art. 26. Les actions fondées sur la Convention de Paris, sur la Convention complémentaire et sur la présente loi sont portées, en premier ressort, devant le tribunal de première instance de Bruxelles, siégeant en matière civile. La présente disposition est d'ordre public.
Art. 27. La victime d'un dommage résultant d'un accident nucléaire dispose d'une action directe contre l'assureur ou toute personne ayant accordé une autre garantie financière et, dans le cas visé à l'article 22, contre l'Etat.	Art. 27. La victime d'un dommage nucléaire résultant d'un accident nucléaire dispose d'une action directe contre l'assureur ou toute personne ayant accordé une autre garantie financière et, dans le cas visé à aux articles 22 et 22/1, contre l'Etat.
Art. 28. § 1^{er}. L'Etat peut intervenir dans toute action fondée sur les dispositions de la Convention de Paris, de la Convention complémentaire et de la présente loi. Si l'Etat n'est pas intervenu, le demandeur doit l'appeler à la cause avant la clôture des débats. § 2. Le jugement rendu sur une contestation née d'un préjudice causé par un accident nucléaire n'est opposable à l'exploitant, à la victime ou à ses ayants droit, à l'assureur ou à la personne ayant accordé une garantie financière, que s'ils ont été présents ou appelés à l'instance. Toutefois, le jugement rendu dans une instance entre la victime et l'exploitant est opposable à	Art. 28. § 1^{er}. L'Etat peut intervenir dans toute action fondée sur les dispositions de la Convention de Paris, de la Convention complémentaire et de la présente loi. Si l'Etat n'est pas intervenu, le demandeur doit l'appeler à la cause avant la clôture des débats. § 2. Le jugement rendu sur une contestation née d'un préjudice causé par un accident nucléaire n'est opposable à l'exploitant, à la victime ou à ses ayants droit, à l'assureur ou à la personne ayant accordé une garantie financière, que s'ils ont été présents ou appelés à l'instance. Toutefois, le jugement rendu dans une instance entre la victime et l'exploitant est opposable à

l'assureur ou à la personne ayant accordé une garantie financière, s'il est établi que ceux-ci ont, en fait, assumé la direction du procès. L'assureur ou la personne ayant accordé une garantie financière peuvent mettre l'exploitant en cause dans le procès qui leur est intenté par la victime.	l'assureur ou à la personne ayant accordé une garantie financière, s'il est établi que ceux-ci ont, en fait, assumé la direction du procès. L'assureur ou la personne ayant accordé une garantie financière peuvent mettre l'exploitant en cause dans le procès qui leur est intenté par la victime.
	Art.28/1. Les actions fondées sur la Convention de Paris, sur la Convention complémentaire et sur la présente loi, sont formées à la demande : 1° des victimes d'un dommage nucléaire résultant d'un accident nucléaire ; 2° de l'Etat ; 3° d'un Etat étranger agissant au nom et pour le compte de personnes qui sont des ressortissants de cet Etat ou qui ont leur domicile ou leur résidence sur son territoire et qui ont consenti à se faire représenter par cet Etat ; 4° de toute personne qui peut faire valoir, en vertu de la Convention de Paris, de la Convention complémentaire ou de la présente loi, des droits acquis par subrogation ou par cession.
	Art. 28/2.- L'Etat belge peut agir au nom et pour le compte de personnes qui ont leur domicile ou leur résidence sur son territoire et qui ont consenti à se faire représenter par cet Etat, lorsque ces personnes sont victimes d'un accident nucléaire ne relevant pas de la compétence d'un tribunal belge. Le Roi peut fixer les formes et conditions auxquelles doivent satisfaire les victimes d'un accident nucléaire relevant de la compétence d'un tribunal étranger, pour que l'Etat belge

	agisse en leur nom auprès de cette juridiction.
Art. 29. Le Roi organise le contrôle du règlement de l'indemnisation par les assureurs et les personnes ayant accordé une autre garantie financière. Il détermine, en outre, les conditions auxquelles les personnes qui ont droit à réparation en vertu de la Convention de Paris, de la Convention complémentaire ou de la présente loi, peuvent prendre connaissance des contrats d'assurance ou de garantie financière.	Art. 29. Le Roi organise le contrôle du règlement de l'indemnisation par les assureurs et les personnes ayant accordé une autre garantie financière. Il détermine, en outre, les conditions auxquelles les personnes qui ont droit à réparation en vertu de la Convention de Paris, de la Convention complémentaire ou de la présente loi, peuvent prendre connaissance des contrats d'assurance ou de garantie financière.
Art. 30. Le Roi peut, pour le règlement de l'indemnisation conformément à l'article 19 ou 22, organiser une procédure administrative ou judiciaire de conciliation qui devra, en tout cas, précéder tout débat devant le tribunal.	Art. 30. Le Roi peut, pour le règlement de l'indemnisation conformément à l'article 19, 22 ou 22/1, organiser une procédure administrative ou judiciaire de conciliation qui devra, en tout cas, précéder tout débat devant le tribunal.
<u>TITRE II. Mesures complémentaires.</u>	<u>TITRE II. Mesures complémentaires.</u>
Art. 31. En cas de transit de substances nucléaires, y compris le stockage, le transporteur est responsable du dommage occasionné en Belgique par un accident nucléaire mettant en jeu ces substances et pour lequel la Convention de Paris n'a pas prévu de régime de réparation. Le Roi peut, selon les règles qu'il détermine, rendre les dispositions du Titre Ier applicables en tout ou en partie au transporteur visé à l'alinéa 1 ^{er} .	Art. 31. En cas de transit de substances nucléaires, y compris le stockage, le transporteur est responsable du dommage occasionné en Belgique par un accident nucléaire mettant en jeu ces substances et pour lequel la Convention de Paris n'a pas prévu de régime de réparation. Le Roi peut, selon les règles qu'il détermine, rendre les dispositions du Titre I ^{er} applicables en tout ou en partie au transporteur visé à l'alinéa 1 ^{er} .
Art. 32. En cas de détention, de mise en œuvre ou de transport de sources de radiations ionisantes non soumises à l'application de la Convention de Paris, dans une installation que le Roi qualifie d'installation nucléaire, l'exploitant est responsable du dommage occasionné en Belgique par les propriétés radio-actives seules ou en combinaison avec d'autres propriétés toxiques ou nuisibles de ces radiations ionisantes.	Art. 32. En cas de détention, de mise en œuvre ou de transport de sources de radiations ionisantes non soumises à l'application de la Convention de Paris, dans une installation que le Roi qualifie d'installation nucléaire, l'exploitant est responsable du dommage nucléaire occasionné en Belgique par les propriétés radioactives seules ou en combinaison avec d'autres propriétés toxiques ou nuisibles de ces radiations ionisantes.

Le Roi peut, selon les règles qu'il détermine, rendre les dispositions du Titre I ^{er} applicables en tout ou en partie à l'exploitant visé à l'alinéa 1 ^{er} .	Le Roi peut, selon les règles qu'il détermine, rendre les dispositions du Titre I ^{er} applicables en tout ou en partie à l'exploitant visé à l'alinéa 1 ^{er} .
Art. 33. Le Roi détermine, pour le dommage subi en Belgique, la manière dont l'Etat prend en charge la partie de la réparation qui excède le montant maximal fixé en vertu de l'article 7, lorsqu'il est fait application de l'article 31 ou de l'article 32 de la présente loi ou lorsque, bien que la responsabilité soit constatée conformément au Titre 1 ^{er} et à la Convention de Paris, le régime de réparation prévu par la Convention complémentaire n'est pas d'application.	Art. 33. Le Roi détermine, pour le dommage nucléaire subi en Belgique, la manière dont l'Etat prend en charge la partie de la réparation qui excède le montant maximal fixé en vertu de l'article 7, lorsqu'il est fait application de l'article 31 ou de l'article 32 de la présente loi ou lorsque, bien que la responsabilité soit constatée conformément au Titre 1 ^{er} et à la Convention de Paris, le régime de réparation prévu par la Convention complémentaire n'est pas d'application.
Art. 34. Le Roi peut, selon les règles qu'il détermine, décider qu'il prend en charge la réparation des dommages subis sur le territoire belge et causés par un accident nucléaire dont la responsabilité incombe à l'exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire d'un Etat non contractant, lorsque la victime ne peut obtenir dans ces Etats la réparation de son dommage.	Art. 34. Le Roi peut, selon les règles qu'il détermine, décider qu'il prend en charge la réparation des dommages nucléaires subis sur le territoire belge et causés par un accident nucléaire dont la responsabilité incombe à l'exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire d'un Etat non contractant, lorsque la victime ne peut obtenir dans ces Etats la réparation de son dommage.
TITRE III. Dispositions pénales, abrogatoires et finales	TITRE III. Dispositions pénales, abrogatoires et finales.
Art. 35. Les infractions aux articles 8, 9, 13, alinéa 2, et 15 et aux arrêtés pris en exécution des articles 31 et 32, sont punies d'un emprisonnement de trois mois à cinq ans et d'une amende de 1.000 francs à 50.000 francs ou d'une de ces peines seulement. Les dispositions du livre I du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables à ces infractions. Sans préjudice des pouvoirs des officiers de police judiciaire, et sur proposition, chacun en ce qui le concerne, des Ministres qui ont dans leurs attributions soit les assurances, soit la protection de la population et des travailleurs	Art. 35. Les infractions aux articles 8, 9, 13, alinéa 2, et 15 et aux arrêtés pris en exécution des articles 31 et 32, sont punies d'un emprisonnement de trois mois à cinq ans et d'une amende de 1.000 euros à 50.000 euros ou d'une de ces peines seulement. Les dispositions du livre I du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables à ces infractions. Sans préjudice des pouvoirs des officiers de police judiciaire, et sur proposition, chacun en ce qui le concerne, des Ministres qui ont dans leurs attributions soit les assurances, soit la protection de la population et des travailleurs

contre les dangers des radiations ionisantes, soit la sécurité nucléaire, le Roi désigne les fonctionnaires et agents de l'Etat qui sont compétents pour rechercher et constater, par des procès-verbaux faisant foi jusqu'à preuve du contraire, les infractions dont question à l'alinéa 1 ^{er} .	contre les dangers des radiations ionisantes, soit la sécurité nucléaire, le Roi désigne les fonctionnaires et agents de l'Etat qui sont compétents pour rechercher et constater, par des procès-verbaux faisant foi jusqu'à preuve du contraire, les infractions dont question à l'alinéa 1 ^{er} .
Art. 36. La loi du 18 juillet 1966 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, établissant certaines mesures d'application immédiate de la Convention de Paris et de son Protocole additionnel, est abrogée.	Art. 36. La loi du 18 juillet 1966 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, établissant certaines mesures d'application immédiate de la Convention de Paris et de son Protocole additionnel, est abrogée.
Art. 37. Les exploitants auxquels la reconnaissance a été accordée en vertu de la loi du 18 juillet 1966 conservent le bénéfice de cette reconnaissance à condition d'adapter aux dispositions de la présente loi, dans les soixante jours qui suivent son entrée en vigueur, l'assurance ou toute autre garantie financière couvrant leur responsabilité.	Art. 37. [abrogé par la loi du.....]

BASISTEKST	GECONSOLIDEERDE BASISTEKST
Wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie	Wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, gewijzigd bij de wet van...
TITEL I Maatregelen tot toepassing van het Verdrag van Parijs en van het Aanvullend Verdrag van Brussel inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie	TITEL I Maatregelen tot toepassing van het Verdrag van Parijs en van het Aanvullend Verdrag van Brussel inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie.
HOOFDSTUK I. Algemene bepalingen.	HOOFDSTUK I. Algemene bepalingen.
Artikel 1. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder : a) het "Verdrag van Parijs" : het op 29 juli 1960 te Parijs ondertekende Verdrag inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie en het op 28 januari 1964 te Parijs ondertekende Aanvullend Protocol, beide goedgekeurd bij de wet van 1 augustus 1966, evenals het op 16 november 1982 te Parijs ondertekende Protocol houdende wijziging van dit Verdrag; b) het "Aanvullend Verdrag" : het op 31 januari 1963 te Brussel ondertekende Aanvullend Verdrag bij het Verdrag van Parijs en het op 28 januari 1964 te Parijs ondertekende Aanvullend Protocol bij dit Verdrag, beide goedgekeurd bij de wet van 1 augustus 1966, evenals het op 16 november 1982 te Parijs ondertekende Protocol houdende wijziging van dit Verdrag; c) de "Minister" : de Minister tot wiens bevoegdheid de verzekeringen inzake kernenergie behoort; d) de woorden "kernongeval", "splijtstoffen", "radioactieve produkten of afvalstoffen" en "nucleaire stoffen" : de begrippen zoals zij	Artikel 1. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder: 1° het "Verdrag van Parijs": het verdrag van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie, gewijzigd bij het aanvullend protocol van 28 januari 1964, bij het protocol van 16 november 1982 en bij het protocol van 12 februari 2004; 2° het "Aanvullend Verdrag": het verdrag van 31 januari 1963, tot aanvulling van het verdrag van Parijs van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie, gewijzigd bij het aanvullende protocol van 28 januari 1964, bij het protocol van 16 november 1982 en bij het protocol van 12 februari 2004; 3° de "minister": de minister bevoegd voor nucleaire verzekeringen; 4° de termen "kernongeval", "kerninstallatie", "splijtstoffen", "radioactieve producten of afvalstoffen", "kernschade", "herstel-

omschreven zijn in artikel 1 van het Verdrag van Parijs; e) Het woord "kerninstallatie" : het begrip zoals het is omschreven in artikel 1 van het Verdrag van Parijs, met inbegrip van elke installatie die bestemd is voor de evacuatie van nucleaire stoffen gedurende de fase die aan de sluiting van de installatie voorafgaat, met dien verstande dat elke entiteit een kerninstallatie vormt in de zin van deze wet.	maatregelen", "preventieve maatregelen" en "redelijke maatregelen": de in artikel 1 omschreven begrippen van het Verdrag van Parijs
Art. 2. § 1. De bepalingen van Titel I zijn toepasselijk op de schade ontstaan uit een kernongeval waarvoor de aansprakelijkheid berust bij de exploitant van een kerninstallatie, gelegen op het Belgisch grondgebied, op voorwaarde dat het ongeval zich heeft voorgedaan op het grondgebied van een der verdragsluitende Staten of niet-verdragsluitende Staten, in volle zee of daarboven, en dat de schade geleden is op het grondgebied van een der verdragsluitende Staten, hetzij, in volle zee of daarboven, aan boord van een schip of een luchtvaartuig ingeschreven op het grondgebied van een dezer Staten, hetzij, in volle zee of daarboven, door een onderdaan van een dezer Staten onder de voorwaarden bepaald in artikel 2, a), ii), 3, van het Aanvullend Verdrag. § 2. De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit de toepassing van Titel I van deze wet uitbreiden tot schade ontstaan uit een kernongeval als bedoeld in paragraaf 1, en geleden door een onderdaan van een verdragsluitende Staat op het grondgebied van niet-verdragsluitende Staten. § 3. Voor de toepassing van dit artikel gelden de territoriale wateren als grondgebied.	Art. 2. De bepalingen van Titel I zijn van toepassing op kernschade ontstaan uit een kernongeval waarvoor de aansprakelijkheid berust bij de exploitant van een kerninstallatie, gelegen op het Belgisch grondgebied, op voorwaarde dat de kernschade geleden werd op het grondgebied van of binnen maritieme zones ingesteld in overeenstemming met het internationaal zeerecht van, of, behoudens op het grondgebied van een niet-verdragsluitende staat die niet vermeld is onder 2° en 3° van deze paragraaf, aan boord van een schip of luchtvaartuig dat geregistreerd is in: 1° een verdragsluitende Partij bij het Verdrag van Parijs; 2° een niet-verdragsluitende staat die, ten tijde van het kernongeval, geen kerninstallatie op zijn grondgebied of binnen door hem in overeenstemming met het internationaal recht ingestelde maritieme zones heeft; 3° elke andere niet-verdragsluitende staat waar, ten tijde van het kernongeval, een wetgeving inzake de aansprakelijkheid voor kernschade van kracht is die equivalente wederkerige uitkeringen biedt, in de zin van

	artikel 2, a, iv), van het Verdrag van Parijs. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de toepassing van Titel I van deze wet uitbreiden tot kernschade ontstaan uit een kernongeval waarvoor de aansprakelijkheid berust bij de exploitant van een kerninstallatie, gelegen op het Belgisch grondgebied, en geleden door een onderdaan van een verdragsluitende Partij op het grondgebied van de staten die niet bedoeld zijn onder 1° tot 3° van lid 1. Voor de toepassing van dit artikel, gelden de territoriale wateren en de exclusieve economische zone van België in de Noordzee als grondgebied.
<u>HOOFDSTUK II.</u> Kerninstallatie en exploitant.	<u>HOOFDSTUK II.</u> Kerninstallatie en exploitant.
Art. 3. Elke persoon die splijtstoffen, radioactieve producten of afvalstoffen in een kerninstallatie in zijn bezit heeft of aanwendt, of die nucleaire stoffen welke voor zijn kerninstallaties bestemd zijn, in ontvangst neemt, is exploitant in de zin van deze wet. De exploitant is aansprakelijk tot de kerninstallatie volledig gesloten is. De Koning bepaalt, met inachtneming van de criteria die hij vaststelt, bij in Ministerraad overlegd besluit, de datum waarop de sluiting van iedere kerninstallatie geacht wordt vast te staan.	Art. 3. Elke persoon die splijtstoffen, radioactieve producten of afvalstoffen in een kerninstallatie in zijn bezit heeft of aanwendt, of die nucleaire stoffen welke voor zijn kerninstallaties bestemd zijn, in ontvangst neemt, is exploitant in de zin van deze wet. De exploitant is aansprakelijk tot de kerninstallatie volledig gesloten is. De Koning bepaalt, met inachtneming van de criteria die hij vaststelt, bij in Ministerraad overlegd besluit, de datum waarop de sluiting van iedere kerninstallatie geacht wordt vast te staan.
Art. 4. Wanneer meerdere kerninstallaties of één kerninstallatie en om het even welke andere installatie, waarin zich radioactieve stoffen bevinden, zich op een zelfde vestigingsplaats bevinden en door dezelfde exploitant worden uitgebaat, worden zij, voor de toepassing van deze wet, beschouwd als één	Art. 4. Wanneer meerdere kerninstallaties of één kerninstallatie en om het even welke andere installatie, waarin zich radioactieve stoffen bevinden, zich op een zelfde vestigingsplaats bevinden en door dezelfde exploitant worden uitgebaat, worden zij, voor de toepassing van deze wet, beschouwd als één

enkele kerninstallatie.	enkele kerninstallatie.
<u>HOOFDSTUK III.</u> Wettelijke aansprakelijkheid.	<u>HOOFDSTUK III.</u> Wettelijke aansprakelijkheid.
Art. 5. De exploitant van een kerninstallatie is overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag van Parijs, van het Aanvullend Verdrag en van deze wet, aansprakelijk voor de door een kernongeval veroorzaakte schade. Hij is aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door een kernongeval, zelfs wanneer dat ongeval rechtstreeks te wijten is aan natuurrampen van uitzonderlijke aard. Hij is niet aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door een kernongeval, indien dat ongeval rechtstreeks te wijten is aan een gewapend conflict, vijandelijkheden, burgeroorlog en opstand.	Art. 5. De exploitant van een kerninstallatie is overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag van Parijs, van het Aanvullend Verdrag en van deze wet, aansprakelijk voor de door een kernongeval veroorzaakte kernschade. Hij is aansprakelijk voor de kernschade veroorzaakt door een kernongeval, zelfs wanneer dat ongeval rechtstreeks te wijten is aan natuurrampen van uitzonderlijke aard. Hij is niet aansprakelijk voor de kernschade veroorzaakt door een kernongeval, indien dat ongeval rechtstreeks te wijten is aan een gewapend conflict, vijandelijkheden, burgeroorlog en opstand.
Art. 6. De exploitant van een kerninstallatie is: 1° niet aansprakelijk voor de schade aan de kerninstallatie zelf en aan andere kerninstallaties, zelfs in aanbouw, op het terrein, noch voor de schade aan goederen op dit terrein die worden gebruikt of bestemd zijn om te worden gebruikt in verband met een van deze installaties; 2° aansprakelijk voor de schade veroorzaakt aan het vervoermiddel waarop de nucleaire stoffen zich bevinden op het ogenblik van het kernongeval, wanneer hij aansprakelijk is voor de schade veroorzaakt bij het vervoer in de gevallen voorzien bij artikel 4 van het Verdrag van Parijs. De vergoeding van deze schade mag niet tot gevolg hebben de aansprakelijkheid van de exploitant voor de andere schade te	Art. 6. De exploitant van een kerninstallatie is: 1° niet aansprakelijk voor de schade aan de kerninstallatie zelf en aan andere kerninstallaties, zelfs in aanbouw, op het terrein, noch voor de schade aan goederen op dit terrein die worden gebruikt of bestemd zijn om te worden gebruikt in verband met een van deze installaties; 2° aansprakelijk voor de kernschade veroorzaakt aan het vervoermiddel waarop de stoffen zich bevinden op het ogenblik van het kernongeval wanneer hij aansprakelijk is voor de kernschade veroorzaakt bij het vervoer in de gevallen voorzien bij artikel 4 van het Verdrag van Parijs. De vergoeding van deze kernschade mag niet tot gevolg hebben de aansprakelijkheid van de exploitant voor de andere kernschade te verminderen tot een bedrag lager dan dat,

verminderen tot een bedrag lager dan dit, bepaald in artikel 7, lid 1, van deze wet.	bepaald in artikel 7, eerste lid, van deze wet.”; 3° aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door een ander ongeval dan een kernongeval, wanneer de schade tegelijkertijd werd veroorzaakt door een kernongeval, voor zover dit redelijkerwijze niet te scheiden valt van de door het kernongeval veroorzaakte kernschade.
Art. 7. Het maximale schadebedrag waarvoor de exploitant aansprakelijk is, bedraagt voor ieder kernongeval 12 miljard frank. De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het bedrag bedoeld in het eerste lid verhogen of verlagen, om één van de volgende redenen : 1° het bedrag constant houden in reële termen; 2° rekening houden met het vermogen en de aard van de kerninstallatie of met het belang van het transport; 3° voldoen aan de verplichtingen die voor België voortvloeien uit de internationale overeenkomsten en verdragen en uit aanbevelingen van de krachtens het Verdrag van Parijs bevoegde instellingen. Het bedrag vastgesteld krachtens het tweede lid mag niet lager zijn dan het minimumbedrag bepaald in artikel 7, b) van het Verdrag van Parijs.	Art. 7. Het maximale kernschadebedrag waarvoor de exploitant aansprakelijk is, bedraagt voor ieder kernongeval 1,2 miljard euro. De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het bedrag bedoeld in het eerste lid verhogen of verlagen, om één van de volgende redenen : 1° het bedrag constant houden in reële termen; 2° rekening houden met het vermogen en de aard van de kerninstallatie of met het belang van het transport; 3° voldoen aan de verplichtingen die voor België voortvloeien uit de internationale overeenkomsten en verdragen en uit aanbevelingen van de krachtens het Verdrag van Parijs bevoegde instellingen. De bedragen vastgesteld krachtens het tweede lid, 2°, mogen voor het vervoer niet lager zijn dan 80 miljoen euro en voor de kerninstallaties niet lager zijn dan 70 miljoen euro.

<u>HOOFDSTUK IV.</u> Dekking van de wettelijke aansprakelijkheid en erkenning van de exploitant.	<u>HOOFDSTUK IV.</u> Dekking van de wettelijke aansprakelijkheid en erkenning van de exploitant.
Art. 8. De exploitant van een kerninstallatie is gehouden, overeenkomstig artikel 10, a) en b), van het Verdrag van Parijs, een verzekering of andere financiële zekerheid, die passend wordt geoordeeld door de Minister, te hebben en in stand te houden ter dekking van zijn aansprakelijkheid ter grootte van het bedrag vastgesteld door of krachtens artikel 7 van deze wet. Hij is gehouden deze verzekering of andere financiële zekerheid te vernieuwen binnen een termijn van zestig dagen na het schadegeval. De Minister is het openbaar gezag dat bevoegd is om de opzegging voorgeschreven bij artikel 10, b), van het Verdrag van Parijs in ontvangst te nemen. De bedragen die voortkomen uit de verzekering, herverzekering of een andere financiële zekerheid mogen alleen worden aangewend voor de vergoeding van de schade veroorzaakt door een kernongeval.	Art. 8. De exploitant van een kerninstallatie is gehouden, overeenkomstig artikel 10, a) en d), van het Verdrag van Parijs, een verzekering of andere financiële zekerheid, die passend wordt geoordeeld door de Minister, te hebben en in stand te houden ter dekking van zijn aansprakelijkheid ter grootte van het bedrag vastgesteld door of krachtens artikel 7 van deze wet. Onder meer gaat de Minister de overeenstemming na van de aangeboden waarborg met de bepalingen van deze wet en de solvabiliteit van de verstrekker van de waarborg voor zover dit geen onderneming is die valt onder de prudentiële controle van de Nationale Bank. De exploitant is gehouden deze verzekering of andere financiële zekerheid te vernieuwen binnen een termijn van zestig dagen na het schadegeval. De Minister is het openbaar gezag dat bevoegd is om de opzegging voorgeschreven bij artikel 10, d), van het Verdrag van Parijs in ontvangst te nemen. De bedragen die voortkomen uit de verzekering, herverzekering of een andere financiële zekerheid mogen alleen worden aangewend voor de vergoeding van de kernschade veroorzaakt door een kernongeval.
Art. 9. Onverminderd de toepassing van de wets- en verordeningsbepalingen betreffende de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van ioniserende stralingen, is het de exploitant van een	Art. 9. Onverminderd de toepassing van de wets- en verordeningsbepalingen betreffende de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van ioniserende stralingen, is het de exploitant van een

kerninstallatie verboden splijtstoffen, radioactieve produkten of afvalstoffen te bezitten of aan te wenden, dan wel voor deze kerninstallatie bestemde nucleaire stoffen over te nemen, indien hij niet van tevoren als exploitant is erkend overeenkomstig de bepalingen van deze wet en de regels die de Koning vaststelt.	kerninstallatie verboden splijtstoffen, radioactieve produkten of afvalstoffen te bezitten of aan te wenden, dan wel voor deze kerninstallatie bestemde nucleaire stoffen over te nemen, indien hij niet van tevoren als exploitant is erkend overeenkomstig de bepalingen van deze wet en de regels die de Koning vaststelt.
Art. 10. De erkenning als exploitant wordt verleend door de Koning nadat de aanvrager heeft aangetoond dat hij ter dekking van zijn aansprakelijkheid beschikt over een verzekering of andere financiële zekerheid als bedoeld in artikel 8. Het besluit dat de erkenning verleent, kan de duur waarvoor zij verleend wordt, beperken. De erkenning is herroepbaar wanneer de exploitant de in artikel 8 gestelde voorwaarden niet meer vervult of wanneer hij zijn werkzaamheid stopzet. Het besluit waarbij de erkenning wordt geweigerd of herroepen, dient met redenen omkleed te zijn. Van het besluit waarbij de erkenning wordt verleend, geweigerd of herroepen, wordt door of vanwege de Minister kennis gegeven aan de exploitant. Het wordt binnen drie maanden na de kennisgeving in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. In geval van herroeping van de erkenning blijft de exploitant onderworpen aan de in artikel 8 bedoelde verplichting, zolang hij aansprakelijk zou kunnen zijn.	Art. 10. De erkenning als exploitant wordt verleend door de Koning nadat de aanvrager heeft aangetoond dat hij ter dekking van zijn aansprakelijkheid beschikt over een verzekering of andere financiële zekerheid als bedoeld in artikel 8. Het besluit dat de erkenning verleent, kan de duur waarvoor zij verleend wordt, beperken. De erkenning is herroepbaar wanneer de exploitant de in artikel 8 gestelde voorwaarden niet meer vervult of wanneer hij zijn werkzaamheid stopzet. Het besluit waarbij de erkenning wordt geweigerd of herroepen, dient met redenen omkleed te zijn. Van het besluit waarbij de erkenning wordt verleend, geweigerd of herroepen, wordt door of vanwege de Minister kennis gegeven aan de exploitant. Het wordt binnen drie maanden na de kennisgeving in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. In geval van herroeping van de erkenning blijft de exploitant onderworpen aan de in artikel 8 bedoelde verplichting, zolang hij aansprakelijk zou kunnen zijn.
	Art. 10/1. § 1. Indien de exploitant vaststelt dat de markt geen verzekering of financiële waarborg, vereist door deze wet, biedt voor bepaalde risico's, kan hij aan de Staat vragen om een waarborg te verlenen, mits betaling

	van een vergoeding voor de dekking van deze risico's. De aanvraag wordt gericht aan de Minister van Economie die de ontvankelijkheid ervan nakijkt. De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de termen en voorwaarden vaststellen voor het toekennen van deze waarborg. § 2 Op het advies van de administratie van de Thesaurie, van de FSMA en van de Commissie voor Verzekeringen bepaalt de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de vergoeding.. De Minister van Financiën bepaalt de redelijke termijn waarbinnen het advies moet worden gegeven. Eenmaal deze termijn is verstreken, is het advies niet meer vereist. De vergoeding is jaarlijks en dekt het risico door de Staat gedragen alsook de expertisekosten verbonden aan haar berekening. Ze dekt eveneens de expertisekosten voor het nazicht van de effectieve realisatie van het schadegeval en het nazicht van de voorwaarden verbonden aan een beroep op de waarborg alsook de kosten voor betaling van de schade in het geval van een beroep op de waarborg. § 3 In het geval van een beroep op de waarborg, wordt de Staat gesubrogeerd, ten belope van de betaalde bedragen, in alle rechten en vorderingen van de slachtoffers ten aanzien van de exploitant.
Art. 11. De Minister mag te allen tijde door de exploitant het bewijs laten overleggen dat hij de hem bij artikel 8 opgelegde verplichtingen nakomt.	Art. 11. De Minister mag te allen tijde door de exploitant het bewijs laten overleggen dat hij de hem bij artikel 8 opgelegde verplichtingen nakomt.
Art. 12. Overeenkomstig deze wet is de Staat	Art. 12. Overeenkomstig deze wet is de Staat

aansprakelijk voor de kerninstallaties die hij exploiteert. De bij artikel 8 bepaalde verplichting zich te verzekeren, rust niet op de Staat wanneer deze exploitant is. Van het besluit dat de Staat een kerninstallatie zal exploiteren, wordt melding gemaakt in het Belgisch Staatsblad.	aansprakelijk voor de kerninstallaties die hij exploiteert. De bij artikel 8 bepaalde verplichting zich te verzekeren, rust niet op de Staat wanneer deze exploitant is. Van het besluit dat de Staat een kerninstallatie zal exploiteren, wordt melding gemaakt in het Belgisch Staatsblad.
Art. 13. De Minister legt een register aan van de overeenkomstig artikel 10 verleende erkenningen. Dit register bevat onder meer een kaart waarop de ligging en de grenzen van het terrein van ieder van de kerninstallaties zijn aangeduid en eventueel de grenzen van het terrein, waarop verschillende naburige kerninstallaties gelegen zijn. Iedere exploitant is gehouden de Minister op de hoogte te brengen van elke verandering aan de inrichtingen of aan de ligging ervan. De grenzen van een kerninstallatie kunnen tegen derden slechts ingeroepen worden wanneer zij voorkomen in het openbaar register. Dit wordt voor een ieder ter inzage gelegd op een door de Minister aan te wijzen plaats en in de gemeentelijke administraties van de gemeenten op het grondgebied waarvan de inrichtingen zich bevinden. De lijst der erkende exploitanten wordt jaarlijks in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. Dit artikel is eveneens toepasselijk op elke kerninstallatie waarvan de Staat exploitant is.	Art. 13. De Minister legt een register aan van de overeenkomstig artikel 10 verleende erkenningen. Dit register bevat onder meer een kaart waarop de ligging en de grenzen van het terrein van ieder van de kerninstallaties zijn aangeduid en eventueel de grenzen van het terrein, waarop verschillende naburige kerninstallaties gelegen zijn. Iedere exploitant is gehouden de Minister op de hoogte te brengen van elke verandering aan de inrichtingen of aan de ligging ervan. De grenzen van een kerninstallatie kunnen tegen derden slechts ingeroepen worden wanneer zij voorkomen in het openbaar register. Dit wordt voor een ieder ter inzage gelegd op een door de Minister aan te wijzen plaats en in de gemeentelijke administraties van de gemeenten op het grondgebied waarvan de inrichtingen zich bevinden. De lijst der erkende exploitanten wordt jaarlijks in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. Dit artikel is eveneens toepasselijk op elke kerninstallatie waarvan de Staat exploitant is.
<u>HOOFDSTUK V.</u> Vervoer van nucleaire stoffen.	<u>HOOFDSTUK V.</u> Vervoer van nucleaire stoffen.
Art. 14. Onverminderd de toepassing van de	Art. 14. Onverminderd de toepassing van de

wetten en verordeningen betreffende de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van ioniserende stralingen : 1° is de exploitant van een kerninstallatie overeenkomstig artikel 4 van het Verdrag van Parijs aansprakelijk voor het vervoer van de nucleaire stoffen, daaronder begrepen de opslag gedurende het vervoer; 2° kan de vervoerder met goedkeuring van de exploitant en van de Minister, in de plaats gesteld worden van de exploitant voor de schade veroorzaakt door een kernongeval buiten de installatie, indien is voldaan aan de vereisten van artikel 8. In dat geval wordt de vervoerder, voor de kernongevallen welke zich tijdens het vervoer van nucleaire stoffen voordoen, als exploitant van een kerninstallatie op het Belgisch grondgebied beschouwd.	wetten en verordeningen betreffende de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van ioniserende stralingen : 1° is de exploitant van een kerninstallatie overeenkomstig artikel 4 van het Verdrag van Parijs aansprakelijk voor het vervoer van de nucleaire stoffen, daaronder begrepen de opslag gedurende het vervoer; 2° kan de vervoerder met goedkeuring van de exploitant en van de Minister, in de plaats gesteld worden van de exploitant voor de kernschade veroorzaakt door een kernongeval buiten de installatie, indien is voldaan aan de vereisten van artikel 8. In dat geval wordt de vervoerder, voor de kernongevallen welke zich tijdens het vervoer van nucleaire stoffen voordoen, als exploitant van een kerninstallatie op het Belgisch grondgebied beschouwd. 3° kan de exploitant van een kerninstallatie zijn aansprakelijkheid overdragen aan de exploitant van een andere kerninstallatie indien deze laatste een rechtstreeks economisch belang heeft bij de nucleaire stoffen die worden vervoerd.
Art. 15. Iedere vervoerder van nucleaire stoffen moet in het bezit zijn van een certificaat uitgereikt door of namens de verzekeraar of de persoon die een financiële zekerheid heeft gesteld en waaruit blijkt dat aan het bepaalde in artikel 8 is voldaan. Dit certificaat moet beantwoorden aan de in artikel 4, c), van het Verdrag van Parijs gestelde voorwaarden. De Koning stelt nadere regels voor de toepassing van dit artikel.	Art. 15. Iedere vervoerder van nucleaire stoffen moet in het bezit zijn van een certificaat uitgereikt door of namens de verzekeraar of de persoon die een financiële zekerheid heeft gesteld en waaruit blijkt dat aan het bepaalde in artikel 8 is voldaan. Dit certificaat moet beantwoorden aan de in artikel 4, d), van het Verdrag van Parijs gestelde voorwaarden. De Koning stelt nadere regels voor de toepassing van dit artikel.
Art. 16. Overeenkomstig artikel 7, e), van het Verdrag van Parijs en onverminderd de	Art. 16. Overeenkomstig artikel 7, e), van het Verdrag van Parijs en onverminderd de

toepassing van artikel 7, f), daarvan, is de doorvoer van nucleaire stoffen over het Belgisch grondgebied afhankelijk van de voorwaarde dat de betrokken buitenlandse exploitant minstens dezelfde verbintenissen draagt als die welke rusten op een exploitant van een op Belgisch grondgebied gelegen kerninstallatie.	toepassing van artikel 7, f), daarvan, is de doorvoer van nucleaire stoffen over het Belgisch grondgebied afhankelijk van de voorwaarde dat de betrokken buitenlandse exploitant minstens dezelfde verbintenissen draagt als die welke rusten op een exploitant van een op Belgisch grondgebied gelegen kerninstallatie.
<u>HOOFDSTUK VI.</u> Vergoeding voor de schade.	<u>HOOFDSTUK VI.</u> Vergoeding voor de kernschade.
Art. 17. Het totaal der vergoedingen door de exploitant te betalen voor de door een kernongeval veroorzaakte schade wordt, overeenkomstig artikel 7, a), van het Verdrag van Parijs, beperkt tot het door of krachtens artikel 7 van deze wet vastgestelde maximumbedrag.	Art. 17. Het totaal der vergoedingen door de exploitant te betalen voor de door een kernongeval veroorzaakte kernschade wordt, overeenkomstig artikel 7, a), van het Verdrag van Parijs, beperkt tot het door of krachtens artikel 7 van deze wet vastgestelde maximumbedrag.
Art. 18. Indien de schade aanleiding geeft tot aansprakelijkheid van meer dan één exploitant overeenkomstig deze wet, zijn die exploitanten hoofdelijk en ieder voor het geheel aansprakelijk. Indien nochtans een zodanige aansprakelijkheid ontstaat ten gevolge van schade veroorzaakt door een kernongeval waarbij nucleaire stoffen tijdens het vervoer in een en hetzelfde vervoermiddel of, in het geval van opslag gedurende het vervoer, in een en dezelfde kerninstallatie betrokken zijn, zal als hoogste totale bedrag van de aansprakelijkheid van die exploitanten gelden het hoogste bedrag dat voor een van hen overeenkomstig artikel 7 van deze wet is vastgesteld. In geen geval zal een exploitant in verband met een kernongeval meer behoeven te betalen dan het overeenkomstig of krachtens artikel 7 van deze wet voor hem vastgesteld bedrag.	Art. 18. Indien de kernschade aanleiding geeft tot aansprakelijkheid van meer dan één exploitant overeenkomstig deze wet, zijn die exploitanten hoofdelijk aansprakelijk. Indien nochtans een zodanige aansprakelijkheid ontstaat ten gevolge van kernschade veroorzaakt door een kernongeval waarbij nucleaire stoffen tijdens het vervoer in een en hetzelfde vervoermiddel of, in het geval van opslag gedurende het vervoer, in een en dezelfde kerninstallatie betrokken zijn, zal als hoogste totale bedrag van de aansprakelijkheid van die exploitanten gelden het hoogste bedrag dat voor een van hen overeenkomstig artikel 7 van deze wet is vastgesteld. In geen geval zal een exploitant in verband met een kernongeval meer behoeven te betalen dan het overeenkomstig of krachtens artikel 7 van deze wet voor hem vastgesteld bedrag.
Art. 19. Bij toepassing van het Aanvullend Verdrag, zal, wanneer de door een kernongeval veroorzaakte schade groter is dan het	Art. 19. Bij toepassing van het Aanvullend Verdrag, zal, wanneer de door een kernongeval veroorzaakte kernschade groter is dan het

overeenkomstig artikel 7 vastgestelde bedrag, het gedeelte van de schade dat hoger is dan dit bedrag vergoed worden met openbare middelen die ter beschikking worden gesteld anders dan ter dekking van de aansprakelijkheid van de exploitant, overeenkomstig artikel 3, b), ii) en iii), en 3, f), van het Aanvullend Verdrag. Bij toepassing van artikel 18 van deze wet, en overeenkomstig artikel 4, b, van het Aanvullend Verdrag zal het totaal van de krachtens lid 1 verleende overheidsgelden niet meer bedragen dan het verschil tussen het hoogste in het artikel 3, b, iii, van het Aanvullend Verdrag vastgestelde bedrag en het totaal van de voor de aansprakelijke exploitanten bepaalde bedragen. Een koninklijk besluit kan deze bedragen in nationale munt omzetten.	overeenkomstig artikel 7 vastgestelde bedrag, het gedeelte van de kernschade dat hoger is dan dit bedrag vergoed worden met openbare middelen die ter beschikking worden gesteld anders dan ter dekking van de aansprakelijkheid van de exploitant, overeenkomstig artikel 3, b), ii) en iii), en 3, g), van het Aanvullend Verdrag. Bij toepassing van artikel 18 van deze wet, en overeenkomstig artikel 4, b, van het Aanvullend Verdrag zal het totaal van de krachtens lid 1 verleende overheidsgelden niet meer bedragen dan het verschil tussen het hoogste in het artikel 3, b, iii, van het Aanvullend Verdrag vastgestelde bedrag en het totaal van de voor de aansprakelijke exploitanten bepaalde bedragen.
Art. 20. Wanneer het totaal der vergoedingen niet hoger is dan de middelen daartoe voorzien door of krachtens het Verdrag van Parijs, het Aanvullend Verdrag en bij de artikelen 17 en 19 van deze wet, wordt het bedrag van de vergoedingen overeenkomstig het gemeen recht vastgesteld. Wanneer het totaal der vergoedingen de in vorig lid bedoelde middelen te boven gaat of dreigt te boven te gaan, bepaalt de Koning de maatstaven van een billijke verdeling.	Art. 20. Wanneer het totaal der vergoedingen niet hoger is dan de middelen daartoe voorzien door of krachtens het Verdrag van Parijs, het Aanvullend Verdrag en bij de artikelen 17 en 19 van deze wet, wordt het bedrag van de vergoedingen overeenkomstig het gemeen recht vastgesteld. Wanneer het totaal der vergoedingen de in vorig lid bedoelde middelen te boven gaat of dreigt te boven te gaan, bepaalt de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de maatstaven van een billijke verdeling.
Art. 21. De gerechtigden op een stelsel van sociale zekerheid of vergoeding van arbeidsongevallen of beroepsziekten, blijven, zelfs bij een kernongeval, onderworpen aan de wetgeving tot regeling van dat stelsel. In zoverre de schade, veroorzaakt door een kernongeval, niet is vergoed met toepassing van bij lid 1 bedoelde stelsels en voor zover deze gerechtigden een vordering naar gemeen	Art. 21. De gerechtigden op een stelsel van sociale zekerheid of vergoeding van arbeidsongevallen of beroepsziekten, blijven, zelfs bij een kernongeval, onderworpen aan de wetgeving tot regeling van dat stelsel. In zoverre de kernschade, veroorzaakt door een kernongeval, niet is vergoed met toepassing van bij lid 1 bedoelde stelsels en voor zover deze gerechtigden een vordering naar gemeen

recht tegen de aansprakelijke kunnen instellen, hebben zij het recht vergoeding te eisen overeenkomstig deze wet. Personen of instellingen die krachtens de in lid 1 bedoelde stelsels vergoedingen hebben uitgekeerd aan de slachtoffers van een kernongeval of hun rechtverkrijgenden oefenen binnen de grenzen bepaald in de artikelen 17 en 19 tegen de exploitant, zijn verzekeraar, de persoon die een andere financiële zekerheid heeft gesteld of tegen de Staat het verhaalrecht uit dat hun krachtens die stelsels is toegekend.	recht tegen de aansprakelijke kunnen instellen, hebben zij het recht vergoeding te eisen overeenkomstig deze wet. Personen of instellingen die krachtens de in lid 1 bedoelde stelsels vergoedingen hebben uitgekeerd aan de slachtoffers van een kernongeval of hun rechtverkrijgenden oefenen binnen de grenzen bepaald in de artikelen 17 en 19 tegen de exploitant, zijn verzekeraar, de persoon die een andere financiële zekerheid heeft gesteld of tegen de Staat het verhaalrecht uit dat hun krachtens die stelsels is toegekend.
	Art. 21/1.- De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de voorschriften vastleggen betreffende het stelsel van de kostenvergoeding verbonden aan de preventieve maatregelen en de herstelmaatregelen voor het milieu, als gevolg van een kernongeval.
Art. 22. Onverminderd het bepaalde in artikel 19 vergoedt de Staat, tot beloop van het maximumbedrag waarvoor de exploitant aansprakelijkheid is, de schade die niet is vergoed door middel van een verzekering of andere financiële zekerheid. In dat geval treedt de Staat in alle rechten en vorderingen van de slachtoffers voor de bedragen die hij heeft uitgekeerd.	Art. 22. Onverminderd het bepaalde in artikel 19 vergoedt de Staat, tot beloop van het maximumbedrag waarvoor de exploitant aansprakelijkheid is, de kernschade die niet is vergoed door middel van een verzekering of andere financiële zekerheid. In dat geval treedt de Staat in alle rechten en vorderingen van de slachtoffers voor de bedragen die hij heeft uitgekeerd.
	Art.22/1. De Staat vergoedt, tot beloop van het bedrag vastgesteld door artikel 7, eerste lid, de kernschade veroorzaakt door een kerninstallatie of een vervoer, waarvan het bedrag het maximumbedrag vastgesteld krachtens artikel 7, tweede lid, 2°, overschrijdt.
Art. 23. § 1. De vorderingen tot schadevergoeding tegen de exploitant krachtens deze wet dienen op straffe van verval te worden ingesteld binnen tien jaar na het kernongeval.	Art. 23. De vorderingen tot het bekomen van schadevergoeding tegen de exploitant krachtens deze wet dienen op straffe van verval te worden ingesteld, 1° ten aanzien van nucleaire lichamelijke

In het geval van schade veroorzaakt door een kernongeval waarbij splijtstoffen of radioactieve produkten of afvalstoffen betrokken zijn die ten tijde van het ongeval zijn gestolen, verloren, geworpen of verlaten en niet opnieuw in bezit zijn genomen, vervalt het recht op schadevergoeding eveneens tien jaar na het kernongeval; deze termijn kan echter in geen geval langer zijn dan twintig jaar te rekenen van de datum van de diefstal, het verlies, de werping of het verlaten. § 2. Indien een kernongeval op Belgisch grondgebied kernschade heeft veroorzaakt waarvoor de aansprakelijkheid berust bij de exploitant van de kerninstallatie krachtens artikel 5 van deze wet en indien deze slechts is vastgesteld nadat het recht op schadevergoeding tegen de exploitant krachtens § 1 van dit artikel, is vervallen maar voordat dertig jaren sinds het kernongeval zijn verstreken, is de Staat gehouden deze schade te vergoeden. § 3. De vordering verjaart in ieder geval door verloop van drie jaar nadat het slachtoffer kennis heeft gehad of redelijkerwijze geacht kan worden kennis te hebben gehad van de schade en van de identiteit van de exploitant, met dien verstande dat de in dit artikel gestelde termijnen van tien, twintig of dertig jaar niet mogen worden overschreden. § 4. Ieder die schade heeft geleden tengevolge van een kernongeval en die binnen de in dit artikel gestelde termijn een rechtsvordering tot schadevergoeding heeft ingesteld, kan zijn eis in verband met toeneming van de schade na het verstrijken van die termijn wijzigen, mits de bevoegde rechter nog geen definitieve uitspraak heeft gedaan over het bedrag van de vergoeding.	letsels, binnen dertig jaar na het kernongeval; 2° ten aanzien van overige kernschade, binnen tien jaar na het kernongeval. De vordering verjaart in ieder geval door verloop van drie jaar nadat het slachtoffer kennis heeft gehad of redelijkerwijze geacht kan worden kennis te hebben gehad van de kernschade en van de identiteit van de exploitant, met dien verstande dat de in dit artikel gestelde termijnen van tien of dertig jaar niet mogen worden overschreden. Ieder die kernschade heeft geleden tengevolge van een kernongeval en die binnen de in dit artikel gestelde termijn een vordering tot schadevergoeding heeft ingesteld, kan een bijkomend verzoek tot schadevergoeding indienen ingeval van toeneming van de schade na het verstrijken van die termijn, mits de bevoegde rechter nog geen definitieve uitspraak heeft gedaan over het bedrag van de vergoeding.
Art. 24. Wanneer het kernongeval of de schade door het slachtoffer opzettelijk is veroorzaakt, heeft het geen recht op vergoeding.	Art. 24. Wanneer het kernongeval of de kernschade door het slachtoffer opzettelijk is veroorzaakt, heeft het geen recht op

	vergoeding.
<u>HOOFDSTUK VII.</u> Het verhaal.	<u>HOOFDSTUK VII.</u> Het verhaal.
Art. 25. § 1. De verzekeraar en de persoon die een andere financiële zekerheid heeft gesteld, treden van rechtswege in het verhaalsrecht dat door artikel 6, f), van het Verdrag van Parijs aan de exploitant is toegekend. De Belgische Staat treedt in datzelfde recht in zoverre hij krachtens artikel 22 uitkeringen heeft gedaan in de plaats van de exploitant. § 2. Indien uitkeringen krachtens artikel 19 zijn gedaan uit door de Belgische Staat of andere verdragsluitende Staten verstrekte openbare middelen, hebben de Belgische Staat en de andere verdragsluitende Staten, overeenkomstig artikel 5, a), van het Aanvullend Verdrag, een eigen verhaalsrecht tegen de personen die krachtens artikel 6, f), van het Verdrag van Parijs kunnen worden aangesproken. De Belgische Staat is gemachtigd, voor rekening van de andere verdragsluitende Staten die openbare middelen hebben uitgekeerd, dit verhaal als voor eigen rekening uit te oefenen. § 3. Indien krachtens artikel 19 van deze wet betalingen zijn verricht uit overheids gelden verleend door de Belgische Staat of door andere verdragsluitende partijen, beschikken de Belgische Staat en de andere verdragsluitende Staten, overeenkomstig artikel 5, b), van het Aanvullend Verdrag en rekening houdend met het artikel 10, c), van het Aanvullend Verdrag, voor deze betalingen over een verhaalsrecht tegen de exploitant om de verleende overheids gelden terug te vorderen, indien de schade die tot deze betalingen aanleiding heeft gegeven, het gevolg is van een kernongeval waaraan te wijten aan een zware fout van de exploitant. De gevallen van zware schuld die aanleiding	Art. 25. § 1. De verzekeraar en de persoon die een andere financiële zekerheid heeft gesteld, treden van rechtswege in het verhaalsrecht dat door artikel 6, f), van het Verdrag van Parijs aan de exploitant is toegekend. De Belgische Staat treedt in datzelfde recht in zoverre hij krachtens artikel 22 uitkeringen heeft gedaan in de plaats van de exploitant. § 2. Indien uitkeringen krachtens artikel 19 zijn gedaan uit door de Belgische Staat of andere verdragsluitende Staten verstrekte openbare middelen, hebben de Belgische Staat en de andere verdragsluitende Staten, overeenkomstig artikel 5, van het Aanvullend Verdrag, een eigen verhaalsrecht tegen de personen die krachtens artikel 6, f), van het Verdrag van Parijs kunnen worden aangesproken. De Belgische Staat is gemachtigd, voor rekening van de andere verdragsluitende Staten die openbare middelen hebben uitgekeerd, dit verhaal als voor eigen rekening uit te oefenen.

kunnen geven tot een vordering tegen de exploitant, worden bepaald door de Koning, met inachtneming van de wettelijke of reglementaire voorschriften inzake de veiligheid van de kerninstallaties en de technische exploitatievoorwaarden.	
HOOFDSTUK VIII. Regels van procedure inzake rechtsvorderingen gegrond op het Verdrag van Parijs en het Aanvullend Verdrag.	HOOFDSTUK VIII. Regels van procedure inzake rechtsvorderingen gegrond op het Verdrag van Parijs en het Aanvullend Verdrag.
Art. 26. De vorderingen gegrond op het Verdrag van Parijs, op het Aanvullend Verdrag en op deze wet worden in eerste aanleg gebracht voor de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, zitting houdende in burgerlijke zaken. Deze bepaling is van openbare orde.	Art. 26. De vorderingen gegrond op het Verdrag van Parijs, op het Aanvullend Verdrag en op deze wet worden in eerste aanleg gebracht voor de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, zitting houdende in burgerlijke zaken. Deze bepaling is van openbare orde.
Art. 27. Hij die schade heeft geleden als gevolg van een kernongeval, beschikt over een rechtstreekse vordering tegen de verzekeraar of ieder die een andere financiële zekerheid heeft gesteld en, in het geval bedoeld in artikel 22, tegen de Staat.	Art. 27. Hij die kernschade heeft geleden als gevolg van een kernongeval, beschikt over een rechtstreekse vordering tegen de verzekeraar of ieder die een andere financiële zekerheid heeft gesteld en, in het geval bedoeld in artikel 22 en 22/1, tegen de Staat.
Art. 28. § 1. De Staat kan tussenkomen in iedere vordering die wordt ingesteld op grond van de bepalingen van het Verdrag van Parijs, het Aanvullend Verdrag en deze wet. Indien de Staat niet is tussengekomen, dan moet de eiser, vóór de sluiting der debatten, de Staat in het geding roepen. § 2. Een vonnis gewezen in een geschil ter zake van een door een kernongeval veroorzaakte schade kan aan de exploitant, aan het slachtoffer of aan diens rechthebbende, aan de verzekeraar of aan de persoon die een andere financiële zekerheid heeft gesteld, slechts worden tegengeworpen indien zij in het geding partij zijn geweest dan wel daarin zijn geroepen. Niettemin kan het vonnis, dat in een geschil	Art. 28. § 1. De Staat kan tussenkomen in iedere vordering die wordt ingesteld op grond van de bepalingen van het Verdrag van Parijs, het Aanvullend Verdrag en deze wet. Indien de Staat niet is tussengekomen, dan moet de eiser, vóór de sluiting der debatten, de Staat in het geding roepen. § 2. Een vonnis gewezen in een geschil ter zake van een door een kernongeval veroorzaakte schade kan aan de exploitant, aan het slachtoffer of aan diens rechthebbende, aan de verzekeraar of aan de persoon die een andere financiële zekerheid heeft gesteld, slechts worden tegengeworpen indien zij in het geding partij zijn geweest dan wel daarin zijn geroepen. Niettemin kan het vonnis, dat in een geschil

tussen het slachtoffer en de exploitant is gewezen, worden tegengeworpen aan de verzekeraar of aan de persoon die een andere financiële zekerheid heeft gesteld, indien is komen vast te staan dat deze in feite de leiding van het geding op zich heeft genomen. De verzekeraar of de persoon die een andere financiële zekerheid heeft gesteld, kan de exploitant in het geding roepen dat door het slachtoffer tegen hem wordt ingesteld.	tussen het slachtoffer en de exploitant is gewezen, worden tegengeworpen aan de verzekeraar of aan de persoon die een andere financiële zekerheid heeft gesteld, indien is komen vast te staan dat deze in feite de leiding van het geding op zich heeft genomen. De verzekeraar of de persoon die een andere financiële zekerheid heeft gesteld, kan de exploitant in het geding roepen dat door het slachtoffer tegen hem wordt ingesteld.
	Art. 28/1.- De vorderingen gebaseerd op het Verdrag van Parijs, het Aanvullende Verdrag en de huidige wet worden geformuleerd op vraag van: 1° de slachtoffers van een kernschade als gevolg van een kernongeval; 2° de Staat; 3° de vreemde staat handelend in naam en voor rekening van personen, onderdanen van deze staat of met woonplaats of verblijfplaats op zijn grondgebied en die ermee ingestemd hebben zich te laten vertegenwoordigen door deze staat; 4° alle personen die krachtens het Verdrag van Parijs, het Aanvullend Verdrag of de huidige wet de door subrogatie of overdracht verworven rechten willen doen gelden.
	Art. 28/2.- De Belgische Staat kan handelen in naam en voor rekening van de personen die hun woonplaats of hun verblijfplaats hebben op zijn grondgebied en die ermee ingestemd hebben zich te laten vertegenwoordigen door deze Staat, wanneer deze personen slachtoffer zijn van een kernongeval dat niet onder de bevoegdheid van een Belgische rechtbank valt. De Koning kan de voorwaarden en vormen

	vastleggen, waaraan het slachtoffer van een kernongeval, dat onder de bevoegdheid van een vreemde rechtbank valt, moet voldoen opdat de Belgische Staat in hun naam handelt bij deze rechtsmacht.
Art. 29. De Koning regelt het toezicht op de afwikkeling van de schadeloosstelling door de verzekeraars en de personen die een andere financiële zekerheid hebben gesteld. Hij bepaalt tevens de voorwaarden waaronder de personen, die krachtens het Verdrag van Parijs, het Aanvullend Verdrag of deze wet recht hebben op schadevergoeding, kennis kunnen nemen van de kontrakten inzake verzekering of financiële zekerheidsstelling.	Art. 29. De Koning regelt het toezicht op de afwikkeling van de schadeloosstelling door de verzekeraars en de personen die een andere financiële zekerheid hebben gesteld. Hij bepaalt tevens de voorwaarden waaronder de personen, die krachtens het Verdrag van Parijs, het Aanvullend Verdrag of deze wet recht hebben op schadevergoeding, kennis kunnen nemen van de kontrakten inzake verzekering of financiële zekerheidsstelling.
Art. 30. Voor de regeling van de schadeloosstelling overeenkomstig artikel 19 of 22, kan de Koning een verzoeningsprocedure van administratieve of gerechtelijke aard instellen, die in elk geval aan het debat voor de rechtbank dient vooraf te gaan.	Art. 30. Voor de regeling van de schadeloosstelling overeenkomstig artikel 19, 22 of 22/1, kan de Koning een verzoeningsprocedure van administratieve of gerechtelijke aard instellen, die in elk geval aan het debat voor de rechtbank dient vooraf te gaan.
<u>TITEL II</u> Aanvullende maatregelen.	<u>TITEL II.</u> Aanvullende maatregelen.
Art. 31. In geval van doorvoer van nucleaire stoffen, de opslag daaronder begrepen, is de vervoerder aansprakelijk voor de schade die in België is veroorzaakt door een kernongeval waarbij deze stoffen zijn betrokken en waarvoor in het Verdrag van Parijs geen schaderegeling is voorzien. De Koning kan, volgens de regels die Hij vaststelt, de bepalingen van Titel I geheel of gedeeltelijk van toepassing verklaren op de vervoerder bedoeld in het eerste lid.	Art. 31. In geval van doorvoer van nucleaire stoffen, de opslag daaronder begrepen, is de vervoerder aansprakelijk voor de schade die in België is veroorzaakt door een kernongeval waarbij deze stoffen zijn betrokken en waarvoor in het Verdrag van Parijs geen schaderegeling is voorzien. De Koning kan, volgens de regels die Hij vaststelt, de bepalingen van Titel I geheel of gedeeltelijk van toepassing verklaren op de vervoerder bedoeld in het eerste lid.
Art. 32. In geval van bezit, aanwending of vervoer van bronnen van ioniserende stralingen waarop het Verdrag van Parijs niet van toepassing is, in een installatie die de Koning omschrijft als kerninstallatie, is de exploitant aansprakelijk voor de schade welke door de radioactieve eigenschappen alleen of samen	Art. 32. In geval van bezit, aanwending of vervoer van bronnen van ioniserende stralingen waarop het Verdrag van Parijs niet van toepassing is, in een installatie die de Koning omschrijft als kerninstallatie, is de exploitant aansprakelijk voor de kernschade welke door de radioactieve eigenschappen alleen of samen

met andere giftige of schadelijke eigenschappen van die ioniserende stralingen in België is veroorzaakt. De Koning kan, volgens de regels die Hij vaststelt, de bepalingen van Titel I geheel of ten dele van toepassing verklaren op de exploitant bedoeld in het eerste lid.	met andere giftige of schadelijke eigenschappen van die ioniserende stralingen in België is veroorzaakt. De Koning kan, volgens de regels die Hij vaststelt, de bepalingen van Titel I geheel of ten dele van toepassing verklaren op de exploitant bedoeld in het eerste lid.
Art. 33. De Koning bepaalt de wijze waarop voor schade, in België geleden, de Staat het gedeelte van de schadeloosstelling dat het krachtens artikel 7 vastgestelde maximumbedrag te boven gaat, te zijnen laste neemt, wanneer toepassing wordt gegeven aan artikel 31 of aan artikel 32 van de wet, of wanneer, ofschoon de aansprakelijkheid volgens Titel I en het Verdrag van Parijs is vastgesteld, de schaderegeling bepaald in het Aanvullend Verdrag niet van toepassing is.	Art. 33. De Koning bepaalt de wijze waarop voor kernschade, in België geleden, de Staat het gedeelte van de schadeloosstelling dat het krachtens artikel 7 vastgestelde maximumbedrag te boven gaat, te zijnen laste neemt, wanneer toepassing wordt gegeven aan artikel 31 of aan artikel 32 van de wet, of wanneer, ofschoon de aansprakelijkheid volgens Titel I en het Verdrag van Parijs is vastgesteld, de schaderegeling bepaald in het Aanvullend Verdrag niet van toepassing is.
Art. 34. De Koning kan, volgens de regels die Hij vaststelt, besluiten dat Hij de vergoeding te zijnen laste neemt van de schade op Belgisch grondgebied geleden, en veroorzaakt door een kernongeval waarvoor de aansprakelijkheid berust bij de exploitant van een kerninstallatie gelegen op het grondgebied van een niet-verdragsluitende Staat, wanneer het slachtoffer geen vergoeding voor zijn schade in die Staat verkrijgen kan.	Art. 34. De Koning kan, volgens de regels die Hij vaststelt, besluiten dat Hij de vergoeding te zijnen laste neemt van de kernschade op Belgisch grondgebied geleden, en veroorzaakt door een kernongeval waarvoor de aansprakelijkheid berust bij de exploitant van een kerninstallatie gelegen op het grondgebied van een niet-verdragsluitende Staat, wanneer het slachtoffer geen vergoeding voor zijn schade in die Staat verkrijgen kan.
<u>TITEL III</u> Straf-, opheffings- en slotbepalingen.	<u>TITEL III.</u> Straf-, opheffings- en slotbepalingen.
Art. 35. Overtreding van de artikelen 8, 9, 13, tweede lid, en 15 en van de besluiten ter uitvoering van de artikelen 31 en 32, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar en met geldboete van 1 000 frank tot 50 000 frank of met een van die straffen alleen. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing.	Art. 35. Overtreding van de artikelen 8, 9, 13, tweede lid, en 15 en van de besluiten ter uitvoering van de artikelen 31 en 32, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar en met geldboete van 1.000 euro tot 50.000 euro of met een van die straffen alleen. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing.

Onverminderd de bevoegdheid toegekend aan de officieren van gerechtelijke politie kan de Koning op de voordracht, ieder wat hem betreft, van de Ministers tot wiens bevoegdheid hetzij het verzekeringswezen, hetzij de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van ioniserende stralingen, hetzij de nucleaire veiligheid behoort, de rijksambtenaren aanwijzen die bevoegd zijn om de in het eerste lid bedoelde overtredingen op te sporen en vast te stellen bij processen-verbaal die bewijskracht hebben tot het tegendeel is bewezen.	Onverminderd de bevoegdheid toegekend aan de officieren van gerechtelijke politie kan de Koning op de voordracht, ieder wat hem betreft, van de Ministers tot wiens bevoegdheid hetzij het verzekeringswezen, hetzij de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van ioniserende stralingen, hetzij de nucleaire veiligheid behoort, de rijksambtenaren aanwijzen die bevoegd zijn om de in het eerste lid bedoelde overtredingen op te sporen en vast te stellen bij processen-verbaal die bewijskracht hebben tot het tegendeel is bewezen.
Art. 36. De wet van 18 juli 1966 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, houdende vaststelling van bepaalde maatregelen tot onmiddellijke toepassing van het Verdrag van Parijs en van het toegevoegd Protocol, wordt opgeheven.	Art. 36. De wet van 18 juli 1966 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, houdende vaststelling van bepaalde maatregelen tot onmiddellijke toepassing van het Verdrag van Parijs en van het toegevoegd Protocol, wordt opgeheven.
Art. 37. Voor de exploitanten aan wie een erkenning is verleend, krachtens de wet van 18 juli 1966 blijft de erkenning behouden op voorwaarde dat zij binnen zestig dagen na de inwerkingtreding van deze wet, de verzekering of een andere financiële zekerheid ter dekking van hun aansprakelijkheid aangepast hebben aan de bepalingen van deze wet.	Art. 37. [opgeheven door de wet van.....]